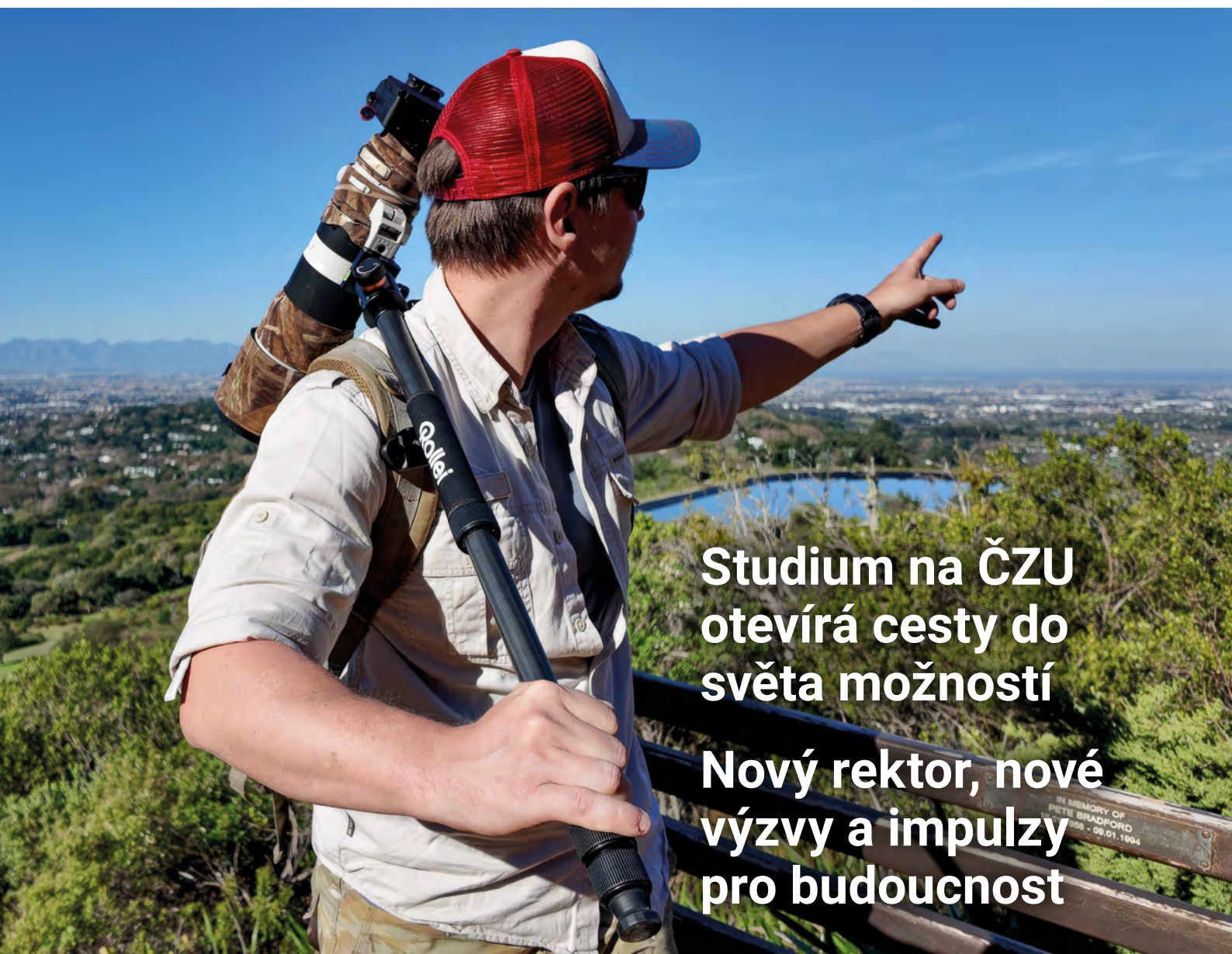

Živá univerzita

Zpravodaj České zemědělské univerzity v Praze

Studium na ČZU
otevívá cesty do
světa možností

Nový rektor, nové
výzvy a impulzy
pro budoucnost

Česká zemědělská
univerzita v Praze

Univerzita plná života

Veletrh pracovních příležitostí: šance na budoucí kariéru

„Nejde jen o to, co umíte, ale hlavně o to, co se můžete naučit,“ vzkazuje studentům vedoucí Kariérního centra ČZU Přemysl Gubáni, který každým rokem na začátku semestru zve do kampusu potenciální zaměstnavatele budoucích absolventů. Pro studenty jsou „veletrhy práce“ především příležitostí zjistit, jaké možnosti existují, pochopit, které dovednosti se dnes cení, porovnat firmy a udělat si vlastní obrázek. Mají tu i šanci setkat se a pohovořit se zástupci firem, porovnat jejich pracovní nabídky, získat cenné rady, informace a především kontakty, díky nimž se zvyšují jejich šance uplatnění na trhu práce. Letos se taková jedinečná příležitost naskytla 26. února a využily jí stovky studentů.

Prezentace firem cílících na studenty svých oborů zorganizovali tradičně na Provozně ekonomické fakultě, na Technické fakultě a v High-tech pavilonu Fakulty lesnické a dřevařské. V prostorách auly se odehrávala celouniverzitní část veletrhu, na níž se studenti mohli potkat s více než dvacátkou vystavovatelů. Svůj stánek tu měla například Agentura ochrany přírody a krajiny, Armáda ČR, Agrofert, AVE CZ odpadové hospodářství, s. r. o., Česká inspekce životního prostředí a také tři ministerstva, mezi nimi resort zemědělství. S očekávaným zájmem se setkala agentura CzechUs, nabízející studium a práci v zahraničí spojené s osobnostním růstem.

Foto: Petr Zmek

Inspirativní lidé, zázraky vědy a události, jimiž žijeme

Milé čtenářky, milí čtenáři,

jarní číslo *Živé univerzity* přichází v době, kdy Česká zemědělská univerzita v Praze vstupuje do nové etapy svého rozvoje. Jak dobře víte, v jejím vedení nastaly změny a my v rozhovoru s novým rektorem Michalem Lošťákem otevíráme témata, která nás budou provázet v příštích letech. Slovo dostávají i nově jmenovaní prorektoré a prorektorky. Zajímali jsme se, jakým směrem chtějí univerzitu vést v oblastech svého působení.

Zaslouženou pozornost věnujeme našim absolventkám a absolventům. Jejich příběhy ukazují, jak rozmanité cesty se mohou po studiu na ČZU otevřít – od řízení zoologické zahrady přes krajinnou ekologii a mezinárodní spolupráci až po africkou odyseu po stopách Hanzelky a Zikmunda. Každý z těchto lidí je i důkazem, že vztah s alma mater nekončí promocí.

V kampusu se pořád něco děje a vy se mimo jiné dočtete, jak dopadla studentská soutěž Campus Sustainability Challenge, kde se staví a jaká bude nová Lesovna, co podnikají pro zahraniční akademiky ve Welcome Centru nebo že děti univerzitních zaměstnanců ze skupiny Poníček mají novou moderní budovu. A také že se vína z produkce Vinařství ČZU probjovala na prestižní degustační výstavu ve Valticích. Z osobností, které dělají univerzitu dobré jméno, vás seznámíme s šéfkuchařem Potravinářského pavilonu, se studentkami ověnčenými cenami rektora a ministra zemědělství a s dalšími zajímavými tvářemi ČZU.

Prestiž univerzity doma i ve světě však zvyšují především nové vědecké poznatky, výsledky výzkumu a unikátní projekty. Dozvíte se, jak naši odborníci přispívají k poznání v oblastech zemědělství, krajiny, lesních půd, klimatického modelování, umělé inteligence, urbání ekologie i ochrany biodiverzity. A protože Česká zemědělská univerzita je otevřená světu, se studujícími i s vědci a vědkyněmi se vydáme na Madeiru, do Laosu, Kambodže a Gentu nebo za ochranou želv za oceánem i antilop v Africe. Také přinášíme fotografické ohlédnutí za posledními událostmi

univerzitního života od veletrhu pracovních příležitostí přes ples ČZU až po masopustní rej.

Přeji vám příjemné čtení a věřím, že i toto číslo přinese mnoho důkazů, jak pestrá, živá a inspirativní naše univerzita je.

Lenka Prokopová,
šéfredaktorka

Zpravodaj České zemědělské univerzity v Praze č. 1/2026

Vyšlo v Praze dne 29. května 2026. Vychází jako periodický tisk registrovaný u Ministerstva kultury ČR pod ev. č. E 14963, ISSN 2570-8104 | Vydává: Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, Praha-Suchbát, IČ 60460709 | Příspěvky vyjadřují názor jejich autorů. Fotografie, není-li uvedeno jinak, pocházejí z archivu ČZU | Šéfredaktorka: Mgr. Lenka Prokopová | Grafické zpracování: Mgr. Robert Imrych | Redakční rada: Ing. Marek Šedivý – Rektorát | Ing. Josef Holec, Ph.D. – FAPPZ | Ing. Jana Šafránková, Ph.D. – TF | Mgr. Tomáš Jůnek, Ph.D. – FŽP | Ing. Karel Jílek – PEF | Ing. Lucie Grošařtová – FTZ | Marcela Šipanová – FLD | doc. PhDr. Radmila Dytrová, CSc. – IVP | Ing. Kristýna Hanušová, MBA – Odbor bezpečnosti | Monika Urbanová – Knihovna ČZU | Ing. Mgr. Petr Kopeček – Point One | PaedDr. Dušan Vavrla – KTV. | Autorka fotografie na titulní straně: Linda Piknerová | Neprodejné.

Nový rektor ČZU převzal insignie svého úřadu

Ve slavnostně naladěné aule se 31. března 2026 odehrála inaugurace nového rektora univerzity, profesora Michala Lošťáka. Byli při tom rektori a prorektoři devatenácti vysokých škol České republiky, zástupci státních i soukromých institucí, členové akademické obce této univerzity, její partneři a další významní hosté. Inaugurační akt je symbolickým potvrzením jmenování rektora do čela ČZU.

Shromáždění akademických, společenských i politických osobností bylo také příležitostí k představení nových prorektorů a prorektorek univerzity a k uvedení nově zvolené děkanky FAPPZ, profesorky Evy Vlkové, a nového děkana Technické fakulty, profesora Františka Kumhály, do jejich úřadů. Mezi hosty byl i předseda České konference rektorů profesor Milan Pospíšil, který vystoupil s pozdravným projevem.

Michal Lošťák vystřídal 1. února 2026 v čele univerzity Petra Skleničku, který ČZU řídil od roku 2018. „Před osmi lety jsem slíbil silnou a úspěšnou univerzitu. Jsem si jist, že se nám podařilo toto předsevzetí naplnit a že reputace ČZU od té doby výrazně vzrostla,“ poznamenal Petr Sklenička a dodal: „Stejně jako dobrý sedlák má předat svým potomkům hospodářství v lepším stavu, než ho převzal, i já věřím, že předávám nastupujícímu rektorovi univerzitu vykazující zlepšení ve všech sledovaných oblastech.“

Jako symbol všech práv propůjčených rektorovi ČZU převzal Michal Lošťák zlatý řetěz z rukou předsedy Akademického senátu Pavla Michálka. V inauguračním projevu pak formou pohádkových paralel vyzval k tomu, aby se univerzita i nadále rozvíjela jako přední výzkumně orientovaná vysokoškolská instituce s vysokým mezinárodním renomé v oblastech svého působení. A nezapomněl zdůraznit, čím je ČZU v dnešním světě eroze hodnot a významů jedinečná.

„Česká zemědělská univerzita se stala strážkyní významů. Zemědělství, lesnictví a obecně živá příroda nejsou něčím, co lze jednoduše stiskem knoflíku vypnout a zase zapnout. Nejsou něčím, co lze jednoduše změnit. Nemohou být jednoduše erodovány a relativizovány. U zemědělství, lesnictví a obecně u přírody platí jiná logika, kdy se rozhodujeme s ohledem na naše přežití. Bez živé přírody nebudeme jako lidstvo existovat. To je onen jasný význam, se kterým dnes na ČZU pracujeme a který střežíme... Proto nám nezbyvá nic jiného než nabízet jasnost a zřejmost významů,“ uvádí Michal Lošťák ve svém inauguračním projevu.

Slavnostní chvíle završil koncert Smyčcového kvarteta Českého národního symfonického orchestru, které předneslo skladbu Wolfganga Amadea Mozarta Divertimento D dur. A tím Česká zemědělská univerzita vykročila do další etapy pod vedením profesora Michala Lošťáka a týmu prorektorek a prorektorů, jež si vybral za nejbližší spolupracovníky.

Lenka Prokopová
Foto: Petr Zátka

Jak to vidí Michal Lošťák: „Univerzita má být kotvou a majákem v rozbouřených časech“

V příštích čtyřech letech bude směr, jímž se má ubírat Česká zemědělská univerzita v Praze, udávat nově zvolený rektor Michal Lošťák. Akademický senát ho na podzim vybral ze tří kandidátů, jeho nominaci pak schválila vláda a definitivně potvrdil prezident republiky. Od 1. února 2026 Michal Lošťák nahradil v rektorském křesle Petra Skleničku. Svoji vizi zakládá na budování excelentní univerzity a na posilování mezilidských vztahů – jak vyplývá z rozhovoru, který nám Michal Lošťák poskytl na startovní čáře svého rektorského mandátu.

Pane rektore, pro mnohé je ČZU srdeční záležitostí na celý život. Týká se to zejména jejích absolventů, ale i těch, kteří sem přišli odjinud, začali zde pracovat, vyučovat, věnovat se výzkumu a propadli kouzlu zdejšího génia loci. Jak se vytvářel váš vztah k univerzitě?

V této souvislosti se mi vybavuje věta z filmu Vojtěcha Jasného Všichni dobří rodáci „V životě každého člověka je jeden nejvíce rozhodující okamžik.“ Pro mě byla tím okamžikem nabídka z ČZU, tehdy ještě VŠZ. Byl jsem v té době svým způsobem exot. Se školou jsem nebyl nijak spojený, nestudoval jsem ji, nemám zemědělské ani přírodovědné vzdělání.

Michal Lošťák přebírá od prezidenta Petra Pavla své jmenování rektorem ČZU

Dostal jsem však příležitost dělat výzkum a seznamovat se s měnícím se prostředím venkova a zemědělství. To bylo v raných devadesátkách, v časech velkého obratu. Potkal jsem tu báječné lidi, všechno pro mě bylo úplně nové. A to vlastně formovalo můj vztah k univerzitě, že jsem byl takový exot... Bydlel jsem na kolejích a pořád jsem byl ve víru studentského života. Když jsem začal učit, bylo to ještě zajímavější. Jednou jsem si zašel do hospůdky, naproti mně seděli studenti a poslali mě pro pivo. Druhý den ráno ty studenty vidím v první lavici na svém semináři.

Poznal jsem tady úplně jiný svět. Jako sociolog jsem se zabýval převážně teorií, a teď tu najednou byla taková krásná praxe. Náš výzkum měl vazby k zemědělství a životnímu prostředí, k venkovu. Možná je dokonce dobré, když je člověk tak trochu exot.

Podle všeho jste tu prožil báječná léta. Kdyby vám dnes někdo nabídl práci na prestižní zahraniční univerzitě, jak byste se rozhodl?

Dnes už bych nikam nešel právě proto, že je ČZU moje srdeční záležitost. Ale v devadesátkách se rýsovaly různé možnosti. Rozhodl jsem se na univerzitě zůstat kvůli lidem, kteří tu tehdy působili. Dodnes si jich vážím.

V momentě, kdy se ujímáte vedení, je univerzita konkurenceschopná, v mnoha ohledech patří mezi nejlepší v republice a má skvělé renomé i ve světě. Co považujete za její největší devizu?

Když jsem sem nastoupil, byli jsme Vysoká škola zemědělská, teď jsme univerzita se vším všudy. Byl jsem u toho, když jsme tu v devadesátkách začínali – a kde jsme teď? Ušli jsme obrovský kus cesty, naše renomé se ohromně zvýšilo. V devadesátých letech k nám přijeli z nejmenované americké univerzity, že nás budou vzdělávat a vysvětlí nám, jak se to má správně dělat. Teď už to neplatí, naopak se k nám jezdí vzdělávat a sbírat zkušenosti jiní. Největší devizou je naše intelektuální bohatství. To, co máme všichni v hlavách – technické dovednosti, schopnosti a znalosti,

ale i obecné vědění, jak co dělat. Někdy se tomu říká intelektuální kapitál, který zahrnuje i naši největší devizu: značku ČZU a povědomí o ní v okolním světě. Rozvíjíme se v pozitivním slova smyslu, rosteme jako „živá univerzita“ a máme z toho prospěch všichni.

A co slabší momenty, na kterých bychom měli zapracovat?

Měli bychom víc dbát na naši pospolitost, na schopnost spolupracovat. Tím nechci vyloučit zdravou konkurenci, soutěživost mezi fakultami a katedrami i mezi jednotlivci. Je však lépe dělat věci společně, protože individuální zájmy a představy mohou erodovat celek. Univerzita, to nejsem jenom já nebo vy, je to něco víc. Když spolu budeme spolupracovat, když bude ČZU středobodem našeho života a naší srdeční záležitostí, bude to ku prospěchu všem.

Jako sociolog to vysvětluji pomocí teorie referenčních skupin. Univerzita je skupina, ke které se vztahujeme, která je pro nás vzorem, jejímž členem chceme být. Byl bych rád, kdybychom tímhle směrem šli dál.

Do soutěže o příštího rektora jste vstupoval s vizí budování excelentní univerzity za spolupráce všech, kteří tady pracují a studují. Jaké konkrétní trendy jsou podle vás nejvíc žádoucí?

Pro mě je zásadní, abychom naše úsilí soustředili na vytváření pocitu bezpečí a jistoty v dnešních rozbouřených vodách. Co pro nás bylo ještě nedávno běžné a samozřejmé, najednou přestává platit. My však potřebujeme pocit jistoty a bezpečí, a právě ten by nám univerzita měla dávat. Když se tu budeme cítit dobře, bude se nám lépe fungovat.

Každý by měl mít pocit, že určité věci jsou jisté a že alespoň něco z toho, co platilo dřív, platí i dnes. Pokud budete každý den chodit do práce nebo na výuku s bolením kolem žaludku a nebudete vědět, co přijde v příští minutě, nemůžete podávat dobré výkony. Je tedy třeba nastavit celý systém opatření, jak dosáhnout vnitřní jistoty a jak se stát odolnými.

Jaké jsou vaše priority ve vztahu ke studujícím a zaměstnancům univerzity?

Klíčovou prioritou jsou pro mě dobré mezilidské vztahy. Tou další musí být odměňování kvalitní práce. Nejen finanční ohodnocení, ale i nepe- něžní benefity, což může být třeba i dobré jídlo. Další, a vlastně ústřední prioritou je excelence. Musíme udržet a zkvalitňovat výzkumné aktivity, být na špičce v oborech, které jsou nám vlastní. Výsledky našeho výzkumu musí mít dopad na celou společnost.

Když člověk zavítá na ČZU poprvé, nelze si nevšimnout, že studenti a studentky vypadají veselejší, víc v pohodě než jinde.

To koresponduje s tím, co říkám svým studujícím v souvislosti s regionálním rozvojem. Chci od nich, aby si prošli obec, kde bydlí, a podívali se na ni úplně jinými očima někoho, kdo tam je poprvé. Na jednom městském úřadě se mě ptali, co mají dělat, a já jim poradil: „Zvedněte zadky a běžte se podívat po městě.“ Udělali to a byli překvapeni, že se na ně lidé nesmějí. A já na to: „Bodejť by se směli, asi děláte něco špatně.“ Proto mám radost, když říkáte, že naši studující působí pozitivně a jsou usměvaví. Snad to tedy neděláme tak špatně.

Jaký je váš názor na využívání umělé inteligence na vysokých školách?

Je to něco, co musíme přijmout zcela vážně a co bude klíčové. Samozřejmě jsem pro využití umělé inteligence a ať chceme nebo ne, jakýkoliv zákaz tady není na místě. Al nám může významně pomáhat ve výuce, například při přípravě. Nedávno jsem studujícím předmětu Rural Development zadal, ať nastíní svoji vizi venkova kolem roku 2040. Představy byly různé, jeden student z univerzity ve Wageningen by dokonce rád viděl na nizozemském venkově vodopády. Pak jsem jim ukázal, co vykouzlila umělá inteligence, a oni se s tím museli konfrontovat.

Jsme v momentě, který naši předci zažívali v souvislosti s industrializací. Ta šla ruku v ruce s urbanizací, se zrušením nevolnictví, s osvobozením člověka. Svět se totálně změnil. Dnes tu máme umělou inteligenci, která je dobrým sluhou, ale asi budeme muset mnohem víc uvažovat o etických dimenzích. Jak daleko by měla zajít, abychom nakonec nebyli nemile překvapeni.

Už jste naznačil, že velkou devizou ČZU je transfer výsledků výzkumu do praxe. Jak to vidíte do budoucna?

Transfer technologií do praxe budeme muset podporovat mnohem intenzivněji, zejména v oblastech, kde jsme silní. Mimo jiné to je významný zdroj příjmů fakult a rektorátních pracovišť. Na naší univerzitě se věnujeme nesmírně zajímavým projektům a je třeba se s nimi patřičně chlubit. Ukázat lidem, co všechno věda dokáže a co z toho mají oni. Tím bychom postavili hráz zpochybnutí vědy a vědeckých autorit. Když dříve něco řekl vědec, tak se o tom nediskutovalo, zatímco dnes jsou fóra hlásající názory, že Země je plochá a podobně. A každý řekne, dokažte mi opak, jste přece vědec...

Kde byste rád viděl univerzitu po čtyřech letech svého mandátu?

Byl bych opravdu rád, kdybychom byli špičkovou univerzitou v oblasti, ve které působíme. Máme ohromný potenciál daný tím, že umíme propojit přírodovědné se sociálně vědním. Viděl bych tedy naši budoucnost ve využití tohoto potenciálu. Je to reputace, silný intelektuální kapitál, který

je nehmotný, symbolický. Jsou to naše znalosti, dovednosti, vztahy mezi lidmi. Ale je to samozřejmě i ekonomický potenciál a environmentální kapitál – prostředí našeho areálu. Takže moje vize je bohatá univerzita. Bohatá nejen v klasickém slova smyslu, ale i díky lidem, díky své krásě a myšlenkám, které produkuje.

Vy se zabýváte mezinárodními vztahy. Budete mít víc šancí prosadit své cíle z pozice rektora?

Moje představa je, že někdy kolem roku 2035 tady bude něco, co jsme nazvali žitou internacionalizací. Něco, o čem ani nemusíme mluvit, protože to máme všude. V současné době je internacionalizace součástí pedagogické činnosti, vědy a výzkumu i komunikace navenek. V tomto ohledu je naše univerzita hodně vyspělá už nyní. Je to však i velká výzva do budoucna. ČZU je součástí univerzitní aliance (zatím) pod názvem Euroleague for Life Sciences (ELLS) a když mluvím s jejími představiteli, tíží je stejné problémy jako nás. Naší společnou prioritou je učinit zemědělský a lesnický sektor přitažlivý pro veřejnost. Jak to udělat, aby naše stěžejní vzdělávací programy byly pro dnešní společnost atraktivní. Všichni považují za samozřejmost, že jsou tu potraviny, že je tu příroda, jenže ono to vůbec samozřejmě není.

Co byste vzkázal studentům?

Dnes se mluví o takzvaných sněhových vločkách, ale podle mě to není nejlepší metafora. Oni netají jako sníh, oni jsou nejistí. Ta nejistota je dána ohromnými možnostmi volby. Najednou můžu tohle, tamto, a teď nevím, co s tím. Pak přijde jeden malinký problém a student netuší, jak ho má řešit. Protože nemá návody na všechno.

Dá se to nějak napravit?

Viděl bych určité řešení v tom, co je jádrem našich strategií: udržitelnost. Co je udržitelné, je dlouhodobé. A když je to dlouhodobé, nemůže to být zítra jinak a pozítří zase jinak. Někde v kořenech naší univerzity je zakotvena udržitelnost správy toho, čím se člověk zabývá. Zemědělec ví, že příští rok musí zase zasadit, tam je dlouhodobost patrná. Příroda nám nedovolí nepřemýšlet a žádá si kontinuitu. My máme potenciál být univerzitou, která může svět navrátit k normálnímu běhu. Půjčím si slova Anthonyho Giddense, autora knihy Unikající svět: Jak globalizace mění náš život. Tam jde o to, jak přivést náš svět, který nám protéká mezi prsty, zpátky pod naši kontrolu. A o to myslím dnes jde.

Takto vidíte roli univerzit ve světě převratných změn?

Ano. Univerzita by měla být kotvou, majákem, který ukazuje zásadní principy umožňující orientaci ve všech změnách. Podívejte se, tohle už ne, tohle ještě ano. Měla by být garantem autority, protože autorita vědy je podkopávána. Je tady eroze autorit a hodnotová krize. Přesně tak to vidím, bohužel.

Nyní pro vás začíná nová životní etapa. Vstupujete do ní s radostí, nebo spíš s obavami?

Jsem rád a beru to jako výzvu. Ale také vím, že už nejsem nějaký nezkušený hejsek. Jsem si vědom toho, že mohou nastat problémy. Kdybych si to nepřipouštěl, mohl bych splakat nad výdělkem. Člověk má mít nadhled, ale na druhou stranu musíme věci řešit. Nezametat je pod stůl a dělat, že se vlastně nic neděje. Řešení mohou někdy být i překvapivá, pro někoho pozitivně, pro jiného negativně.

Rozhovor vedla: Lenka Prokopová

Foto: Tomáš Fongus (KPR) / Petr Zmek (ČZU)

Slovo mají prorektorů ČZU

Na inaugurační slavnosti v aule byli 31. března 2026 oficiálně uvedeni do funkcí noví prorektorů, které si do svého týmu vybral nastupující rektor ČZU profesor Michal Lošťák. Každému z nich jsme položili otázku ohledně budoucího směřování jim svěřených oblastí: Jaké jsou vaše priority pro nadcházející období?

**prof. Ing. Jan Banout, Ph.D.,
prorektor pro strategii a transfer
technologií a 1. prorektor**

Rád bych navázal na dosavadní rozvoj strategického řízení univerzity a zároveň posílil praktický dopad výzkumu ČZU. Mojí prioritou bude systematická podpora transferu technologií a efektivnější propojování vědec-

kých týmů ČZU s aplikační sférou, zejména s podniky, veřejnou správou a inovačními centry. Chtěli bychom se zaměřit na rozvoj podpůrných nástrojů pro komercializaci výsledků výzkumu, ochranu duševního vlastnictví a vznik spin-off společností. S tím souvisí i podpora podnikavosti studentů a prostředí, v němž se dobré nápady rychle mění v užitečná řešení. V neposlední řadě je pro mě klíčové podporovat otevřenou komunikaci napříč fakultami a pracovišti, aby strategie univerzity vycházela z reálných potřeb akademické komunity a přispívala k dalšímu posilování role ČZU jako moderní výzkumné univerzity.

**prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka,
prorektor pro vědu a výzkum**

V následujícím období budou mými prioritami: Podpora kvalitního výzkumu, zapojení pracovníků a týmů ČZU v konsorciích prestižních projektů a center excelence • Dobrá a vzájemně výhodná spolupráce s jinými vědecko-výzkumnými institucemi v ČR

- Mezinárodní spolupráce ve vědě a výzkumu, posílení pozice ČZU jako mezinárodně vysoce uznávané vědecko-výzkumné instituce
- Podpora tvorby kvalitních výstupů výzkumu, publikačních i aplikovaných
- Nastavení jasných pravidel, postupů a technických možností odpovídajících požadavkům a principům otevřené vědy
- Fungující systém doktorského studia, získávání vynikajících uchazečů a výchova perspektivních vědců
- Podpora mladých nadějných vědeckých pracovníků a postdoktorandů
- Podpora oblastí výzkumu, kde si ČZU vede tradičně dobře, a posílení v oblastech, kde je třeba zlepšení
- Funkční systém evidence výsledků výzkumu (CV) a jeho propojení s jinými informačními systémy
- Dobrá prezentace vědecké excelence ČZU navenek.

**prof. Ing. Martin Hanel, Ph.D.,
prorektor pro mezinárodní vztahy**

Pro mě bude zásadní zejména prohloubení spolupráce rektorátu a jeho Oddělení mezinárodních vztahů s fakultami a přesnější specifikace jejich potřeb. Chci přitom navázat na zkušenosti z pozice proděkana Fakulty životního prostředí pro mezinárodní

vztahy. Zaměřím se na posilování partnerství s institucemi v prioritních regionech ČZU, zejména při přípravě společných studijních programů, sdílených předmětů, kurzů a výměnných programů a na rozvoj spolu-

práce v rámci aliance Euroleague for Life Science Universities, včetně podpory společných vzdělávacích a výzkumných aktivit. Výzvou bude přechod na nové programové období Erasmus+. Současně se zaměřím na optimalizaci a digitalizaci procesů spojených s agendou internacionalizace a na efektivnější nastavení rozpočtu a hledání dalších finančních zdrojů, zejména prostřednictvím mezinárodních projektů. V neposlední řadě je mojí prioritou sjednocení marketingových aktivit ČZU v zahraničí a podpora mezinárodních studentských spolků i sítí absolventů.

**doc. Ing. Lucie Kvasničková
Stanislavská, Ph.D.,
prorektorka pro vnitřní záležitosti**

Moje priority vycházejí z jednoduchého přesvědčení. Úspěšná univerzita stojí především na lidech, kteří ji každý den tvoří – zaměstnaných osobách i studujících. Proto se chci soustředit na dvě oblasti s přímým

vlivem na každodenní fungování univerzity. První je wellbeing. Na ČZU již existuje řada dílčích iniciativ, dosud jim ale chybí jednotná koncepce. Ráda bych proto přispěla k vytvoření uceleného přístupu, který bude mít skutečný dopad na pracovní prostředí a atmosféru.

Druhou oblastí je interní komunikace – interní kanály elektronické komunikace skrývají nevyužitý potenciál. Chci identifikovat ty nejefektivnější a proměnit je v přehledné nástroje pro sdílení informací a orientaci v dění na univerzitě. Součástí mé agendy je i podpora univerzitní knihovny a dětské skupiny Poníček – v jejich vedení mám plnou důvěru a chci být jejich oporou uvnitř vedení.

Věřím, že kvalitní univerzita nestojí jen na výkonech, ale i na spolupráci a prostředí, ve kterém se lidem dobře pracuje.

**prof. Ing. Jiří Remeš, Ph.D.,
prorektor pro pedagogickou
činnost**

V oblasti vzdělávací činnosti je mojí prioritou kontinuální zvyšování kvality a atraktivity studia na ČZU s cílem, aby se stala pro většinu našich studentů univerzitou první volby. K tomu je nezbytné

projít transformaci v oblasti metod a forem výuky (výzvou je efektivní, a přitom bezpečné využívání nových technologií a zejména AI) a naplnit vizi Life Sciences univerzity z hlediska struktury a obsahu našich studijních programů. Znamená to vytvářet studijní programy tak, aby reflektovaly měnící se potřeby společnosti a ukazovaly, kudy vede cesta k udržitelnému rozvoji společnosti. Z pozice prorektora pro pedagogickou činnost je mým úkolem vytvářet pro tyto cíle odpovídající prostředí (nastavení vnitřních předpisů, zajištění podpůrných a motivačních nástrojů, rozvoj poradenství) a vést se zástupci fakult

i studenty v tomto směru dialog. Z hlediska konkrétních kroků bude zásadní úspěšně obhájit a ideálně rozšířit institucionální akreditaci, což nás čeká již v roce 2028.

**prof. Ing. Petr Valášek, Ph.D.,
prorektor pro kvalitu vzdělávací
a tvůrčí činnosti**

Pokud má být ČZU opravdu excelentní univerzitou, musí neustále rozvíjet kvalitu vnitřního prostředí. Měli bychom tak kromě podpory kvalitního výzkumu dokázat oslovit i velmi kvalitní uchazeče a vychovávat absolventky a absolventy, o které bude zájem mezi těmi nejlepšími v praxi. Z pohledu krátkodobých cílů spatřuji nutnost rozvíjet prostřednictvím dobře nastaveného akreditačního procesu kvalitu a atraktivitu našich studijních programů.

Určitě mohu zmínit i snahu dovést žádost o akreditaci veterinárního lékařství na ČZU k prvním zapsaným studujícím. Ve střednědobém horizontu bych rád rozšířil služby rektorátního oddělení kvality o zajištění vyšší analytické činnosti s využitím umělé inteligence. To umožní nejenom fakultám zvyšovat kvalitu a formulovat strategická rozhodnutí na základě konkrétních dat. V dohledné době ČZU čeká opětovný proces institucionální akreditace. Je dost pravděpodobné, že v této oblasti brzy dojde i k legislativním změnám. Proto je nutné, aby ČZU byla připravena a potvrdila svou výbornou pozici nejenom mezi českými vysokými školami.

**doc. Ing. Lenka Wimmerová, MSc.,
Ph.D., prorektorka pro záležitosti
udržitelnosti**

V první řadě je nezbytné dokončit nastavení ukotvení udržitelnosti v rozhodovacích procesech univerzity. Chci se zaměřit na posílení oblasti sběru a managementu dat potřebných pro pravidelný reporting všech tří pilířů udržitelnosti. Dalším úkolem je dpracování koncepce týkající se nakládání s biologickým odpadem a gastroodpadem v areálu univerzity. Také je třeba připravit podklady pro vytvoření „reuse“ centra zaměřujícího se na druhý život nepotřebného nábytku a elektrospotřebičů. Současně je žádoucí posilovat energetický management univerzity, podporovat odpovědné nakládání s vodou, rozvíjet biodiverzitu a zabývat se dopravní koncepcí areálu. Jako další prioritu vnímám nutnost posílení edukační role univerzity v oblasti udržitelnosti – ať již směrem k veřejnosti, nebo ke studentům a samotným zaměstnancům. V této oblasti vidím možnost koncepčního rozvoje v rámci akcí pořádaných univerzitou i jinými organizátory v našem areálu.

Ve vedení České zemědělské univerzity v Praze nastala změna i na postu kvestora, jímž je od 1. dubna 2026 Ing. Vladimír Albrecht; do funkce kancléře nově nastoupil bývalý kvestor Ing. Jakub Kleindienst. Rozhovory s nimi přineseme v příštím čísle.

Vedení univerzity pro období 2026–2030: uprostřed rektor Michal Lošťák se svými prorektory, zcela vlevo kvestor Vladimír Albrecht a zcela vpravo kancléř Jakub Kleindienst

Fajn lidi, smysluplné projekty a cestování po světě – to jsou ty příjemnější vzpomínky na Zoo Praha. Nyní se tam Lenka Poliaková vrací v nové pozici

Od března je ředitelkou Zoo Praha, kde už pár let předtím pracovala jako koordinátorka in situ projektů na ochranu zvířat ve volné přírodě. Řídila například převoz koní Převalského do Mongolska nebo projekt Toulavý autobus na ochranu goril nížinných v Kamerunu. Ze zoo odešla kvůli konfliktům s tehdejšími řediteli Miroslavem Bobkem. Nyní se tam vrací a má před sebou nelehký úkol – „znormálnit“ pokroucené vztahy i prostředí. V mezičase se stala expertkou na zdravotní pojištění a poradkyní ministra Adama Vojtěcha. Zooložka, manažerka a vysokoškolská pedagožka Lenka Poliaková je absolventkou oboru Wildlife Management na Fakultě tropického zemědělství ČZU a Mezinárodního obchodu na VŠE. Obojí vystudovala zároveň a nepřijde jí, že by toho na ni bylo moc. Podobně jako v celém dalším životě.

Co vás lákalo na oborech, které jste vystudovala?

Po maturitě jsem úplně naslepo odletěla do Afriky a moc se mi to líbilo. Řekla jsem si, že budu studovat cokoliv, co souvisí s Afrikou. Pročítala jsem Učitelství listy, zjišťovala, kam se dá hlásit, a našla Institut tropů a subtropů, což znělo dobře. Pak jsem zjistila, že to je na Zemědělce a že tam bude spousta biologie, která mě nikdy nebrala. Nakonec mě bavit začala, všechno jsem se naučila a nastoupila tam. A říkala jsem si, že k Institutu tropů a subtropů by to v našem mírném pásu přeče jenom ještě něco chtělo, tak mě napadla Eko-

nomka a Mezinárodní obchod, hlavně kvůli jazykům. To byl trochu sňatek z rozumu.

Jak vzpomínáte na ČZU?

Institut tropů a subtropů na Zemědělce byl v mnoha věcech opakem Ekonomiky. Do druhého ročníku už nás šlo jen asi 40, což je taková větší třída na střední škole. Bylo to fajn, se všemi spolužáky jsme se znali a kamarádili se. I učitelů tam bylo pět a půl. Intimní atmosféra, člověk byl všemu a všem blízko, vzpomínám na to ráda. Zároveň jsem se díky Zemědělce dostala relativně záhy na Erasmus. Poprvé jsem do zahraničí vyjela už ve druháku a pak ještě ve čtvrtáku.

A také jste spolupracovala se spolkem Antelope Conservation. Byla jste jeho zakládající členkou?

Když spolek v Česku zakládali, byla jsem zrovna jako jejich dobrovolnice v Senegal, takže nemůžu říct, že jsem zakládající členkou. Mrzí mě to, dobře by se to vyjímalo v životopise, ale jsem „jen“ velmi raná členka.

Ochrana antilop Derbyho už má za sebou 25 let existence. Co vám tahle zkušenost přinesla?

Byla to první šance vyzkoušet si v praxi, co jsem studovala. Ten spolek byl tehdy na začátku něco jako parta včelařů při Zemědělce, neměl žádnou právní formu. Zároveň bylo úplně skvělé, že se odborníci z univerzity někde scházejí a já se s nimi taky můžu scházet a poslouchat, jak se baví o obojkování antilop a podobně. To mi přišlo fascinující. Vnutila jsem se tam relativně záhy a vzpomínám na to moc ráda. Líbilo se mi, že jsem součástí něčeho, čeho jsem chtěla být součástí.

Do Senegalu jsem vlastně nepřišla pracovat s antilopami, věnovala jsem se vzdělávacím aktivitám, což je pro mě typické. Nikdy jsem nebyla takový ten terénní zoolog, ale vždycky jsem se kolem toho motala, sbírala data a tak.

Doporučila byste ČZU lidem podobného zaměření?

Já myslím, že je hlavně důležité něco si vybrat a začít to dělat v rámci jakéhokoliv oboru s jakýmkoliv zaměřením. Když má člověk trpělivost do něčeho pronikat, vždycky si to svoje najde. Hlavní je nebát se začít a nezačínat pořád dokola od nuly. Takže určitě bych tu školu doporučila, ale doporučila bych ji úplně stejně jako jakýkoliv jiný obor. Hlavní je začít něco dělat.

Vaše profesní dráha má dost zajímavé peripetie. Jak se to přihodí, že se člověk ze zoo dostane na ministerstvo a pak se dokonce stane poradcem ministra? Byl to váš nový začátek?

Byl to nový začátek, který nebyl tak úplně zamýšlený. Když jsem po Zemědělce nastoupila do zoo, myslela jsem si, že to je start kariéry, která vydrží. Pak jsem ale ze zoo odešla s pocitem, že jsem se spletla. No vidíte, po 13 letech jsem tady zpátky a jak se to hodí.

V mém životě jsou určité klíčové okamžiky, kdy sehrála roli naprostá náhoda. Takhle to má asi každý. Spousta lidí nemá svoji profesní dráhu nalajnovanou dopředu, vše se odvíjí od okolností.

Když jsem odešla ze zoo, spolupracovala jsem jako externistka s Přírodovědeckou fakultou UK na nějakém festivalu. Měla jsem přátele na ministerstvu zdravotnictví, spolužáky z gymplu, a ti mi říkali: „Pojď k nám, zrovna sháníme lidi.“ A já na to, že o tom nic nevím, oni, že to nevádí, že se to naučím, tak jsem kývla. Zase jsem se do něčeho zahlubala a bylo to veřejné zdravotní pojištění. To není úplně intuitivní práce, ale řekla jsem si, že je jen málo toho, co by lidský duch nebyl schopen zvládnout, když se na to vrhne. Zjistila jsem, že je to zajímavé hlavně dopadem na každodenní život spousty lidí. Na ministerstvo jsem nastoupila jako analytik. Po čase jsem se stala vedoucí, pak jsem odešla na mateřskou, potom na druhou mateřskou a někde mezi tou první a druhou jsem chvilku dělala na ministerstvu financí zase nějakého analytika. Nalákali mě na to, že můžu skloubit práci s péčí o dítě. Tam jsem potkala budoucího ministra zdravotnictví, který mi, když se stal ministrem, řekl: „Vy to tam znáte, tak mi pojdte dělat poradkyni pro zdravotní pojištění.“ Já na to: „No dobře, mám osmiměsíční

dítě, ale nestává se každý den, že po vás ministr chce, abyste mu dělali poradce.“ A vrátila jsem se na ministerstvo zdravotnictví.

Než jste odešla ze zoo, udělala jste tam spoustu práce. Co z toho jste měla nejraději? Koně Převalského, nebo třeba Toulavý autobus?

Určitě koně Převalského a Mongolsko, ale nejradši jsem měla ty lidi. Moje práce byla relativně sólová a když jsem několikrát letěla do Mongolska, vlastně jsem tam jela sama... Protože abyste běhali po úřadech a vyřizovali povolení pro přistání armádního letadla, nepotřebujete s sebou mít zrovna kurátora kopytníků. Hodně jsem toho oběhala sama, ale pak jsem v kanceláři seděla s kurátory, což byl ten nejlepší „open space“ v mém životě. Takže já nejvíc vzpomínám na fajn partu tady v zoo a na neotřelá dobrodružství, která tahle práce přináší. Čili cestování po světě plus fajn parta. A fajn lidi jsou tady dodnes.

Vy jste se vrátila do stejného prostředí, i když dost pošramocené vztahy, které tady byly předtím. Jak tohle dědictví chcete řešit?

Budu ho muset řešit a je to to hlavní, s čím jsem sem přišla. Pro mě krok číslo jedna. Nejdůležitější je dělat zoologa, nepřišla jsem vymýšlet, jaké nové druhy máme chovat. Přišla jsem trochu znormálnit fungování zoo, napravit vztahy, napravit prostředí. Nemluvila bych o křivdách, to nechci. Očekávání, že zjednáme spravedlnost, není to, s čím jsem sem přišla.

Váš předchůdce zde byl poměrně dlouho a má za sebou velké projekty. Jak to vidíte vy? Zdědila jste zoo v dobré kondici?

Zoo je v dobré kondici, nebo spíše ve výborné kondici, pokud jde o úroveň rozvoje areálu. Rozhodně není nijak zanedbaná a co do kvality expozic je velmi moderní. A co se týče ambicí, té světovosti, tam můj předchůdce, pan ředitel Bobek, odvedl výbornou práci. On opravdu byl jako buldok, prostě se zakousl a jel, všude to je vidět a je to velká věc. Budu se snažit tohle všechno udržet i bez té buldočí povahy, je to velká výzva. Zahrada je ve výborné kondici.

Co se týče finanční kondice, ta také není špatná, žijeme v nějaké realitě městské příspěvkovky, což má své limity, ale rozhodně nečelíme žádnému akutnímu problému. Zahrada má zároveň podporu zřizovatele, což je velmi důležité.

No a pak je tu kondice nějakého vnitřního dluhu, jak personálního, tak i procesního. Tam dluh je, tam prostě ta kondice není skvělá.

Chcete říct, že lidé, kteří tady měli zůstat, jsou už pryč?

To nechci říct. Jde o to, jak fungujeme. Když máte nějaký start-up, partu nadšenců, tak s tím nadšením dojdete jenom někam. Ale v určité chvíli je potřeba dát společnému nadšení nějaký řád, směr, vybudovat přiměřenou míru byrokracie, aby to nebyl chaos. A tohle podle mě nebyla úplně prioritou žádného z předchozích ředitelů. Aby každý věděl, co má dělat, kde začínají a končí jeho kompetence i odpovědnost. Kdo řeší problém X a kdo řeší problém Y, to tady nefunguje, a je to do velké míry zdrojem mnoha frustrací. Takže to není o tom, jestli se k sobě lidi chovají hezky, nebo nehezky, ale že úplně přesně nevědí, co mají po kom chtít a jestli ten má vyhovět, nebo nemá vyhovět a tak dále.

Tak to je před vámi spousta práce. Ale pojďme zase k vám. Co je pro vás v životě nejdůležitější?

Nejdůležitější je pro mě rodina. Dává člověku nějakou perspektivu, co je a co není podstatné. Mně se toho narozením dětí hodně změnilo. Třeba že věci, kterými se předtím člověk trápil a trávil s nimi spoustu času, jsou najednou rychle vyřešené, protože to prostě jinak nejde. Kvalitní rodinné vztahy jsou alfou a omegou mého světa. A myslím si, že díky tomu i v situacích, které jsou složité, stojím nohama na zemi. Mám nějaký filtr na to, co je problém a co je takzvaně neproblém. Myslím, že to nějak takhle bude.

Čeho si na lidech ceníte nejvíc?

Když jsou schopni spolupracovat s ostatními a řešit problémy. Hledat problémy umí každý, nevidět problémy umí taky kdekdo, ale problém vidět, pojmenovat a vyřešit, tak to je super.

Zamýšlíte zůstat v zoo na dlouho? Je to vaše práce snů, nebo máte jiné životní plány?

Můj životopis je, myslím, důkazem, že je dobré plány nemít. Jsem tady pár týdnů, takže teď vím, co budu dělat příštích šest let. To je můj horizont.

Kde byste za těch šest let chtěla Zoo Praha vidět?

Aby byla vevnitř stejně hezká, jako je zvenku.

Máte své oblíbené zvíře? A máte nějaká zvířata doma?

Doma máme dvě kočky. A já osobně mám ráda převaláky. Myslím, že hloubka mého vztahu k čemukoliv a komukoliv roste s hloubkou poznání.

Když třeba poslouchám kurátora plazů, který mi tuhle ukazoval vylovené karase a vyprávěl mi o nich, jak jsou vytlačováni invazním karasem stříbřitým, přijde mi to v tu chvíli fascinující. Přitom je to zdánlivě jen slizká ryba. A takhle to je. Úcta ke každému zvířeti je u mě daná mírou toho, jak moc o něm vím.

Rozhovor vedla: Lenka Prokopová

Foto: Archiv Lenky Poliakové

Kateřina Lagner Zímová: „Přála bych si, aby ekologie byla víc vnímána jako parták rozvoje, ne jako jeho překážka“

Renomovaná krajinná ekoložka a nezávislá konzultantka v oblasti životního prostředí získala kompetence pro svoji profesní dráhu studiem oboru Aplikovaná ekologie na Fakultě životního prostředí. První a zásadní zkušenosti pak sbírala v Agentuře pro ochranu přírody a krajiny. Miluje přírodu, ale fandí i novým technologiím. Svým klientům pomáhá realizovat projekty s ohledem na přírodu tak, aby se jejich sny postupně stávaly projekty šetrnými k životnímu prostředí a aby oni sami nemuseli čelit komplikacím s úřady a povoleními. Krajinná ekologie je pro ni posláním a věří, že příroda a člověk mohou žít v souladu. Vede odborné exkurze, přednášky a píše blog. Měli jsme příležitost si o tom všem s absolventkou ČZU Kateřinou Lagner Zímovou popovídat osobně.

Celým životem vás provází láska k přírodě a k její ochraně. Kde má tento vztah kořeny?

Nejspíš zrovna tady, kde spolu mluvíme – ve Hvězdě. Celé dětství, veškeré volné chvíle jsem trávila v tomhle parku. Byla jsem jedináček a docela introvertní dítě, takže jsem spoustu času trávila tady mezi stromy. A také v Jizerkách. Tatka dělal správce na horské chatě v Rokytnici nad Jizerou, tam to byla úplná divočina. Přes týden jsem se pohybovala ve Hvězdě a o víkendech v Rokytnici. Byla jsem takové lesní dítě. A říkala jsem si, že by bylo skvělé mít práci, která mi umožní být pořád venku.

Ochranu přírody a životního prostředí jste pak vystudovala v oboru Aplikovaná ekologie na ČZU. Kdybyste se měla vrátit v čase, zvolila byste si totéž?

Určitě. Bylo to přesně to, co jsem potřebovala. Představu, že budu dělat ochranu přírody, jsem měla už od dětství, i když jsem si samozřejmě nedokázala představit, co to obnáší. Když jsem se po gymnáziu rozhodovala, kam na vysokou, bylo jasné, že to bude ekologie. A studijní náplň aplikované ekologie v Suchdole se mi líbila. Od každého oboru kousek, takže člověk získá komplexní přehled. Byla to jasná volba, dodnes nelituji a musím říct, že ze studia pořád hodně čerpám.

Na co nejraději vzpomínáte?

Měla jsem moc ráda terénní cvičení. Aplikovaná ekologie je a vždycky byla nastavená tak, že se hodně učilo venku. Jezdili jsme často do Kostelce nad Černými lesy, skoro každý předmět má k sobě terénní cvičení, což jsme všichni milovali. Byla to legrace, a ještě jsme se dozvěděli spoustu nových věcí. Na to určitě vzpomínám nejraději.

Udržíte kontakty se svými spolužáky?

Ano. Máme pravidelné srazy našeho ročníku a potkáváme se s kolegy i profesně. Člověk na někoho z nich občas narazí během své práce třeba na úřadě, v Agentuře ochrany přírody a krajiny i jinde. A myslím, že se vždycky rádi vidíme.

Vy jste v Agentuře ochrany přírody a krajiny začínala. Co vám dala zkušenost, která byla startovním můstkem do další kariéry?

Ta agentura byla pro mě úplným snem. Když jsem ještě byla na univerzitě, spoustu studijních materiálů vydávali právě tam. Byla to modla, která přinášela ty nejdůležitější informace. Když jsem si pak vybírala praxi, zkusila jsem napsat e-mail na pražské středočeské středisko

AOPK, že bych měla zájem tam pracovat. A povedlo se. Od neplacené praxe jsem se postupně dostala na nějaké úvazky a když jsem na ČZU studovala doktorský program, měla jsem už v agentuře vedlejší úvazek. Byl to pro mě úžasný zdroj informací a zároveň propojení akademické sféry s praxí. Dostávala jsem se ke spoustě případů, co ekologové musí řešit v terénu nebo jak vypadají všechny procesy z hlediska legislativy. To byla úžasná škola.

Takže příprava na vaši samostatnou Kancelář krajinné ekologie. Čemu se zde věnujete?

Když se má něco postavit „na zelené louce“, ať už je to malý domeček nebo něco většího jako dálnice či větrná elektrárna, tak se tam my, krajinní ekologové vypravíme spolu s kolegy přírodovědci a uděláme podrobný průzkum. Zmapujeme krajinu, zjistíme, jaký je počáteční stav,

než by se tam mělo něco postavit. A naším dalším úkolem, a v podstatě i posláním je postarat se, aby se stavbou stav krajiny nějak výrazně nezhoršil. Zároveň musíme vymyslet opatření na ochranu cenných částí přírody a krajiny.

Například biokoridory?

Přesně tak, navrhujeme různé biokoridory nebo náhradní biotopy, jako jsou mokřady, tůňe či náhradní výsadby tam, kde to dává smysl.

Vzpomenete si na nějaký zločin, který se stal při realizaci takových staveb?

Naštěstí to nebylo v žádném našem projektu. My jsme si to vždycky pohlídali, takže v tomto ohledu určitě máme čisté svědomí. Samozřejmě občas někde ujedou stromečky, že jsou někde jinde, než mají být, ale žádný zásadní problém nenastal.

Velkým průšvihem je ale Bečva, dosud nevyšetřená kauza. A co mě osobně aktuálně trápí, jsou různé dezinformační kampaně proti větrným elektrárnám. Mám pocit, že s nimi máme docela bohaté zkušenosti. Je to čistý obnovitelný zdroj, který se zbytečně stává terčem dezinformačních kampaní. A to je velká škoda.

V poslední době často pracujete v oblasti Krušných hor a tam problém větrných elektráren hodně rezonuje.

Je tam velmi silný odpor proti stávajícím elektrárnám, v Krušných horách jich je poměrně velké množství. My shodou okolností provádíme dlouhodobý monitoring větrných parků, abychom zjistili, jestli opravdu mají vliv třeba na ptáky a netopýry. A zjišťujeme, že příroda je ohromně přizpůsobivá. Není to tak, že by větrné elektrárny měly na stávající populaci negativní vliv, spíše se změnilo druhové složení. Místní druhy si zvyknou, že tam větrné elektrárny jsou, a stěhují se tam i jiné, kterým to tolik nevádí, včetně chráněných druhů. Takže je to velmi zajímavé a nedá se mluvit o negativním vlivu. Spíše je důležité hodně přemýšlet a plánovat, kam takovou elektrárnu umístit.

Jak se vám daří skloubit zájmy investorů, legislativu a svoji představu o tom, co je pro přírodu dobré a co už není? Je to obtížné?

Dost obtížné. Naše práce má takovou tu hezkou část, a sice průzkumy v terénu, kdy na vás nikdo nemluví a nic po vás nechce. A potom je ta velká, a vlastně důležitější část, za kterou jsme nejvíc zodpovědní, a to skloubit všechno dohromady. Hodně nám pomáhá, že si neustále ověřujeme fakta, sledujeme nové trendy, třeba právě v napojení na výzkumy probíhající na ČZU. Pořád potřebujeme mít přístup k nejnovějším studiím, abychom věděli, že když uděláme nějaké rozhodnutí, tak je opřené o podložená vědecká fakta, že to nejsou jen domněnky.

Na co jste ze své práce krajinné ekoložky nejvíc pyšná?

Určitě to je velká architektonická soutěž, kterou jsme vyhráli na jezero Milada v Ústeckém kraji. Tam proběhne i revitalizace z hlediska biodiverzity, a právě tuhle část jsem měla na starost já. Pokud se všechno podaří realizovat podle plánu, bude to ojedinělý a velmi prospěšný udržitelný projekt.

Také mě moc baví program obnovy výsypek v Ústeckém kraji ve spolupráci s ČZU, kde se věnujeme biomonitoringu. Jde o způsob přeměny

posttěžební krajiny na přírodní lokalitu. Je to úžasný projekt a jsem moc ráda, že můžeme být u toho.

V roce 2018 jste byla nominována na cenu Český Goodwill, která se uděluje firmám a společnostem, jichž si lidé váží. Jak jste to ocenění vnímala?

Měla jsem obrovskou radost. Nominoval mě kolega z oboru, což mě potěšilo dvojnásob. Byla to i zajímavá příležitost uvědomit si, že moje práce má nejen odbornou, ale i podnikatelskou část, že se člověk musí přesně zorientovat v legislativě a ve fungování byznysu jako takového. Opět mi pomohly znalosti získané při studiu na ČZU. Měli jsme i ekonomické předměty a člověk získal alespoň povědomí, jak to funguje. Účast v soutěži pro mě byla skvělou zkušeností, potkala jsem tam i své budoucí klienty, s nimiž jsme se dali dohromady a navázali spolupráci. Pro mě to byla obrovská čest objevit se ve společnosti úspěšných podnikatelů a uvědomit si, že podnikání má ve všech oborech své zákonitosti, které jsou si hodně podobné. Pomohlo mi to v rozvoji podnikatelských dovedností.

Kde vidíte největší překážky a úskalí pro vás, krajinné ekology?

To bude asi hodně podobné ve všech oborech. V současné době je dostupné obrovské množství informací, které ne vždy prochází nějakým sítem nebo filtrem, nebo alespoň kritickým myšlením. Hodně často se nám v komunikaci s klienty nebo s veřejností stává, že lidé mají k dispozici nepodložené informace, a ty pak komplikují naši práci. Samozřejmě se snažíme je vyvracet, ale není to úplně v našich silách. Tak to je aktuálně největší překážka – bojovat proti nesprávným nebo pokřiveným informacím, které nám komplikují práci.

Jakým způsobem se tomu lze bránit?

Založila jsem si informační podcast nazvaný Křoví. Teď na chvíli usnul, ale snažím se ho zase vzkřísit. Hlavně proto, abychom uváděli informace na pravou míru a podkládali je fakty a vědeckými závěry.

Co byste doporučila těm, kteří ještě váhají, zda se věnovat ochraně krajiny a ekologii?

Je to krásná práce, z mého subjektivního pohledu samozřejmě úplně nejlepší práce na světě. Je super, že trávíte hodně času venku, jste v užším kontaktu s přírodou, což je v současné době hodně důležité. Někdy bývají u ochranných nebo ekologických témat obavy z uplatnění, ale ty bych určitě vyvrátila. Podle mě jsou možnosti hodně široké, poptávka po těchto službách obrovská a do budoucna bude určitě růst. Výzev, jimž budeme čelit v oblasti ochrany přírody a životního prostředí, bude čím dál víc. A je moc důležité, aby bylo hodně kvalifikovaných odborníků, kteří dokážou rozpoznat rizika a vědí, jakým způsobem je efektivně eliminovat.

Na jaké úrovni je u nás v současné době ochrana přírody?

Myslím, že na hodně vysoké úrovni, vidím to optimisticky. V České republice máme skvělou, velmi silnou a propracovanou legislativu na ochranu přírody. Problém může být, že někdy bývá zneužívána k jiným zájmům. Třeba jako rukojmí, když někdo nechce, aby se na určitém území něco stavělo. Lidi, které do té doby vůbec nezajímaly chráněné ptáčkové druhy, se najednou chopí příležitosti a tyto druhy využijí, aby se pokusili stavbu zablokovat. Když se něco takového děje, vždycky mě to hodně rozčílí.

Ale naše legislativa je naštěstí nastavena tak, aby ekologové byli spíš parťáky rozvoje než jeho překážkou.

Neboli dobrá vůle, Český Goodwill... Je něco, na co se v nejbližší době těšíte?

Baví mě větrné elektrárny, mám velmi ráda obnovitelné zdroje energie a vidím v nich potenciál do budoucna. Mají spoustu přínosů a když se dobře nastaví a naplánují, mohou moc hezky fungovat. Teď například ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí pracujeme na vhodném začlenění takzvaných akceleračních oblastí pro obnovitelné zdroje energie. Abychom měli jistotu, že budou umístěny tam, kde nebudou škodit přírodě nebo krajině do takové míry, že by to mohl být problém.

Jaká je vaše krajina srdce, kromě obory Hvězda?

Kromě té Hvězdy a Rokytnice mám ještě jednu krajinu srdce, Novohradské hory. Ty mám velice ráda z mnoha důvodů. Je to kouzelná krajina se spoustou krásných míst. Prolíná se tam kulturní krajina plná různých, i sakrálních památek, historických městeček, měst a obcí s velmi málo dotčenou přírodou. To je něco, co mě vždy vezme u srdce.

A nějaké přání do budoucna?

Aby ekologie byla čím dál víc vnímána jako takový parťák rozvoje, vlastně parťák pro každého. Aby přestala být vnímána jako překážka. Tak to bych si asi přála nejvíc.

Rozhovor vedla: Lenka Prokopová

Foto: archiv K. Langer Zímové

„Každý by měl vyjet do zahraničí nebo se zapojit do mezinárodní spolupráce. Je to obohacující zkušenost,“ míní absolvent ČZU Roman Klepetko

Deset let v Domě zahraniční spolupráce, deset let zasvěcených výměnným pobytům studujících a pedagogů v rámci největšího vzdělávacího programu Evropské unie Erasmus+. Taková je profesní dráha absolventa Provozně ekonomické fakulty Romana Klepetka. Na ČZU vystudoval obor Hospodářská a kulturní studia a už tehdy pomáhal v Oddělení mezinárodních vztahů s výměnami studentů. V roce 2014 odjel i on sám na Erasmus+ do Finska a studijní pobyt na University of Helsinki rozhodl o jeho dalším směřování. Dnes je Ing. Roman Klepetko náměstkem ředitele Domu zahraniční spolupráce. Jak to všechno začalo?

Co pro vás bylo největším přínosem oboru, který jste vystudoval na PEF?

Byla to kombinace různých směrů. Cílem tohoto oboru je vychovat hospodáře, kteří rozumí číslům, ale zároveň i společnosti. V tom jsem se našel. Vyhovovalo mi, že jsem cítil víc porozumění, jak funguje společnost, jaké máme minority v Česku i ve světě a podobně. Pohled na svět skrze sociální vědy mi přišel zajímavý.

Ani se nemusím ptát, jestli to usnadnilo vaši pozici na trhu práce, protože přesně tímhle se žijete.

Jaká tedy byla vaše profesní cesta?

Hned po škole jsem nastoupil do Domu zahraniční spolupráce jako odborný referent pro výměny mládeže, což jsou menší mimoškolní projekty neformálního vzdělávání. Tak jsem před deseti lety začínal a postupně jsem se dostal až na pozici náměstka ředitele.

Studentským výměnám jste se věnoval i na univerzitě?

Od prvního ročníku jsem se zajímal o to, co dělá zahraniční oddělení na Provozně ekonomické fakultě. Zapojil jsem se do studentské výpomoci při amerických letních školách, které se tu konají každý rok. Postupně jsem se víc a víc angažoval v chodu zahraničního oddělení, pomáhal i se studenty přijíždějícími na Erasmus+ a zajišťoval různé činnosti, které jsou potřeba pro fungování programu.

Vy sám jste se během studií dostal do zahraničí?

Ano. Důležitým milníkem mého studia na Provozně ekonomické fakultě byl výjezd na Erasmus+ do Finska, na University of Helsinki. To pro mě bylo v dalším směřování klíčové. Jednak jsem si mohl prohloubit kulturní linku svého studia a pak to byl určitý zlom a zároveň i přirozený vývoj mého zájmu o zahraničí. Tehdy jsem pochopil, jak silný dopad může mít Erasmus+ na život člověka.

Programu Erasmus+ se věnujete už dlouho, takže můžete hodnotit, jak se postupně vyvíjel.

Já jsem na Erasmus+ vycestoval v roce 2014 a od té doby je tak nějak spjat s mým životem. V Domě zahraniční spolupráce se od roku 2016 tomuto programu věnuji na denní bázi. Samozřejmě ho poznamenal covid, který zamezil výjezdům, ale v lecčems ho vlastně posunul dál. Od té doby máme různé formy kombinovaných mobilit, studenti například mohou začít něco studovat online a teprve pak někam fyzicky vyjet.

Takže mohou předem zjistit, do čeho jdou?

Přesně tak. Máme i takzvané Blended Intensive Programs, neboli kombinované intenzivní programy. Ty trochu připomínají letní školy. Studenti se nejprve seznámí online a pak třeba na dva týdny někam vyjedou a tam společně vytvářejí nějaký projekt. Tyto programy jsou zároveň reakcí na zájem studujících o kratší pobyty. Ne všem vyhovuje dlouhý semestrální pobyt, a proto dnes Erasmus+ nabízí více možností. Ti, kteří mají práci, děti nebo nějaké další závazky a povinnosti, mohou využít kratší pobyty.

Co byste vzkázal studentkám a studentům, kteří necítí potřebu někam jezdit?

My všichni v Domě zahraniční spolupráce si myslíme, že zahraniční zkušenost během studia, zejména výjezd, by měl být přirozenou součástí studia. Těm, kteří necítí potřebu vyjít, bych vzkázal, že to dnes není jen o tom někam odcestovat. Zahraniční zkušenost je především šance poznat jiné prostředí, osamostatnit se a získat dovednosti, které člověk později využije v práci i v životě. I proto si 84 procent lidí myslí, že zahraniční výjezdy zlepšují pracovní uplatnění. A není to jen pocit. Data zároveň ukazují, že lidé se zahraniční zkušeností mají i vyšší příjmy: u středoškoláků zhruba o 12 procent, u vysokoškoláků přibližně o 6,5 procenta.

Jaká je vaše nejsilnější vzpomínka na ČZU?

Asi to je především atmosféra příjemného zeleného kampusu. Pak mám s ČZU spojený lidský přístup ke studujícím. Studijní skupiny nejsou příliš velké, takže se snadno vytváří vzájemná soudržnost.

Přesně tímhle lze získat kontakty i přátelství na celý život. Stýkáte se s bývalými spolužáky a pomáháte si navzájem?

V kontaktu rozhodně jsme. Občas tady u nás narazím na nějaké další absolventy ČZU, kteří nejsou přímo mými spolužáky, ale studovali stejnou fakultu, takže k sobě máme blízko. Navzájem se podporujeme a funguje mezi námi určitá solidarita.

Dnes je vaším působištěm Dům zahraniční spolupráce, ambasador české kultury a vzdělávání ve světě. Jak se vám daří šířit dobré jméno naší země?

Máme na starosti tři hlavní agendy. Jednou z nich je program Erasmus+, pak je to posilování dobrého jména Česka v zahraničí, kdy propagujeme náš vzdělávací systém ve světě. Ať už za účelem lákání zahraničních

studentů k nám do Česka, anebo vytváření partnerství mezi vysokými školami. Takže propagujeme české univerzity i na úrovni meziinstitucionální spolupráce. A třetí linka je šíření českého kulturního dědictví, hlavně českého jazyka. Po celém světě máme učitele češtiny u krajanů a lektory českého jazyka na vysokých školách.

Můžete srovnat úroveň západoevropských univerzit s našimi?

Myslím, že naše univerzity mají co nabídnout a jsou kvalitní. Děláme průzkumy mezi zahraničními studenty a ti si české univerzity chválí. Studium v Česku doporučuje devět z deseti dotázaných.

Jaké pro to mají důvody?

Důvody jsou dány osobním přístupem a kvalitou vzdělávání, což jsou hlavní benefity, které vnímají. Důležitá je i „cost-effectiveness“. Naše vzdělávání je do jisté míry hrazeno státem. Studium v češtině je zdarma, studium v angličtině s poplatkem, ale v porovnání se západními zeměmi ne tak vysokým. To je konkurenční výhoda našeho vzdělávacího systému. Jeho kvalita je v porovnání s cenou, kterou musí studenti případně uhradit, velmi dobrá.

Pak jsou iniciativy typu ELLS (Euroleague for Life Sciences). To jsou evropské univerzity stejného zaměření. Jak vnímáte tuto spolupráci?

Jako velmi důležitou. Jednou z priorit Evropské komise je, aby se takové

aliance evropských univerzit vytvářely. Vznikla i samostatná iniciativa aliancí evropských univerzit. Je to tedy o tom, kam směřujeme v rámci evropského vysokoškolského prostoru. Snahou je, aby tu do budoucna byl jeden evropský kampus, společný prostor, ve kterém budou univerzity intenzivně spolupracovat. Pro studenty tak bude mnohem jednodušší přemísťovat se v rámci Evropy mezi vysokými školami, které navázaly intenzivní partnerství.

Vnímáte v Česku určitou nezdravou konkurenci mezi školami, něco jako žárlivost?

Jeden aspekt, který v tomhle ohledu vnímám, jsou společné studijní programy. Protože tyto programy, takzvané joint degrees nebo double degrees patří mezi pilíře Evropské komise a jsou žádoucí pro další vývoj vzdělávání v Evropě. Člověk tak studuje jeden semestr v jedné zemi, druhý v další, třetí zase jinde a takhle má studium poskládané. V některých, zejména západoevropských zemích tvoří i místní univerzity společné programy. Podle mě je škoda, že se to v Česku neděje, že spolu univerzity nespolečně spolupracují na společných programech, zatímco by se mohly doplňovat a vytvořit nějaký zajímavý studijní program.

Jaké jsou před vámi výzvy, pokud jde o Dům zahraniční spolupráce?

Největší výzvou je další pokračování programu Erasmus+. Teď končí programové období rokem 2027 a od roku 2028 nás čeká další fáze. Bojujeme o větší rozpočet, aby se rozšířila škála možností pro studenty i zaměstnance vysokých škol, ale i pro další zájemce. Protože na Erasmus+ je možné vyjet od mateřských škol až po vysoké.

Jaké výzvy máte před sebou vy osobně?

Moje cíle jsou spjaté s budoucností programu Erasmus+. V portfoliu mám jak Erasmus+ pro vysoké školy, tak pro vzdělávání dospělých. Do tohoto programu se zapojují kulturní instituce jako muzea, divadla a podobně. Ale funguje i v oblasti vězeňství, kde neziskové organizace zajišťují návrat vězňů do běžného života a do pracovního procesu. I takové organizace s námi spolupracují. Naše portfolio je opravdu široké. Já mám na starosti i další projekty spolupráce vysokých škol, jako třeba CEEPUS (výměnný program pro regionální spolupráci vysokých škol v zemích střední Evropy – pozn. red.), který běží i na ČZU. Pak také Program podpory Čechů a češtiny v zahraničí. Chceme zvýšit počty našich vyučujících češtiny mezi krajanů i na vysokých školách v zahraničí, aby se čeština šířila mezi zahraničními studenty po celém světě.

Vzpomínáte na svoji alma mater v dobrém?

Rozhodně ano. Velmi si cením toho, že jsem na ČZU dostal možnost vyjet do zahraničí díky programu Erasmus+. To je jeden z benefitů, které na univerzitě vnímám pozitivně. Ale jinak vzpomínám především na dobré kolektiv a příjemné prostředí.

Máte nějaké osobní krédo?

Osobní krédo asi nemám, spíš takové osobní přesvědčení, že by si každý měl vyzkoušet výjezd do zahraničí nebo se zapojit do mezinárodní spolupráce. Ať už je to studující, vyučující, akademik nebo pracující na vysoké škole. Tohle vás vždy posune vpřed a je to obohacující zkušenost.

Rozhovor vedla: Lenka Prokopová

Foto: Archiv Romana Klepetka

Afrika očima dobrodruha Tomáše Vaňourka: Cesta, která nikdy nekončí

Cestovatel a absolvent ČZU Tomáš Vaňourek završil svoji životní pouť po stopách legendární dvojice Hanzelka a Zikmund. Expedice Z101 ho vedla napříč Afrikou, trvala několik let a přinesla nejen dobrodružství, ale i náročné situace, setkání s místními komunitami a nový pohled na svět. V rozhovoru mluví o své alma mater, o síle odkazu Hanzelky a Zikmunda, o Africe, která má mnoho tváří, i o tom, proč by pomoc měla vždy vycházet z hluboké znalosti místního prostředí.

Patříte mezi absolventy ČZU, kteří se výrazně prosadili i mimo původní obor. Jak dnes na svoji alma mater vzpomínáte? A co vám studium dalo pro cestovatelský život?

Na ČZU vzpomínám v tom nejlepším. Pro to, co dnes dělám – cestování a mezinárodní obchod – jsem tady dostal skvělou přípravu. Na České zemědělské univerzitě se setkáváte s lidmi z nejrůznějších oborů, učíte se komunikovat na mnoha úrovních a získáváte otevřený pohled na svět. Víte od všeho trochu, naučíte se orientovat v různých prostředích a z toho pak můžete těžit celý život.

Expedice po stopách Hanzelky a Zikmunda dospěla do cíle. Jaké je uzavřít cestu, která určovala váš život posledních pět let?

Je pro mě těžké učit se žít ve světě, kde se dá něco dopředu předvídat. Možná i proto teď dál plánujeme a pracujeme tak, abych se úplně nezačal a nezačal si naplno uvědomovat, že jedna velká etapa skončila. Hanzelka a Zikmund jsou pro nás velkým vzorem. Byli všechno možné, jen ne pouze cestovatelé. Byli obchodníci, dokumentaristé a objevitelé

v tom nejlepším slova smyslu. My jsme šli v jejich stopách, ale cesta nekončí tím, že zaparkujete auto. Dál komunikujeme s hospodářskými komorami v Africe, s ambasádami, ministerstvem zahraničí i s lidmi, které jsme potkali. Pro mě tedy neskončila cesta jako taková. Skončilo jen obrovské množství přesunů autem.

V čem jsou pro vás Hanzelka a Zikmund největší inspirací?

Nejvíc mě na nich fascinuje, že to byli obyčejní kluci. Dnes se o nich mluví jako o legendách československého cestování, dokumentaristiky a mezinárodního obchodu, ale oni se k tomu vypracovali především pracovitostí, svědomitostí a odvahou. Neměli jistotu, že uspějí. Měli ale odvalu opustit stereotypy, chtěli své vysokoškolské vzdělání uplatnit v praxi a ukazovat Československo ve světě. A dokázali to tak silně, že se zapsali do hlav a srdcí milionů lidí.

Co vás přimělo opustit stabilní profesní zázemí a vydat se na tak náročnou cestu?

Myslím, že to byl sám pan Zikmund. Říkával, že dílo, které člověk vytvoří, tu není proto, aby vzniklo a zaniklo, ale aby ho někdo dál opečovával

a rozvíjel. Procestovat Afriku je velký zážitek sám o sobě. Ale pak je tu ještě občanská zodpovědnost a snaha přinášet lidem doma příležitosti, zkušenosti a poznání, které ten kontinent nabízí. Nechtěl jsem, aby to byl sobecký projekt ve stylu: Objel jsem Afriku, tady mám fotku na Instagramu, obdivujte mě. Ta cesta měla mít přesah.

Jednoduché to ale nebylo. Co bylo nejtěžší?

Třikrát mě zadrželi, několikrát po mně stříleli. V Súdánu jsem si párkrát řekl, že už toho mám dost a chci domů. Jenže někdy se nemáte, jak dostat pryč, takže v té situaci musíte zůstat a naučit se v ní fungovat. Pak ve vás zůstane zvláštní vzdor. Chcete dokázat sobě, lidem kolem sebe i lidem doma v Česku, že když už jste dojeli tak daleko, dotáhnete to přes všechny překážky až do konce. A když dorazíte do Kapského Města, přijde otázka: Proč končit v polovině Afriky, když se dá dojet druhým pobřežím zpátky?

Taková expedice vyžaduje propracovanou logistiku. Co všechno bylo potřeba promyslet?

Příprava byla velmi důkladná. Museli jsme nastudovat 74 knižních titulů a oskenovat deníky Hanzelky a Zikmunda z jejich pětileté cesty. K tomu jsem měl rok intenzivní fyzické přípravy, protože jsme chtěli lézt do hor a přinášet svědectví i z míst, kam se Hanzelka se Zikmundem nedostali. Prošel jsem také potápěčským kurzem a udělal si zbrojní a pilotní průkaz. Obrovskou výhodou byla moje kolegyně Linda Piknerová, přední česká afrikanistka. Celou historii Afriky i její novodobé dějiny jsem si vlastně vezl s sebou v podobě člověka, který rozuměl tomu, do čeho můžeme v jednotlivých zemích spadnout.

Další oporou bylo auto George. Zklamalo vás někdy?

George nás nikdy nenechal ve štychu. Jen jednou nám v Keni upadlo

kolo, ale to bylo po návštěvě servisu, kde nám vyměnili díly za starší. Jinak byl postavený tak, aby nás podržel i v těžkých podmínkách. Nikdy se nám například nestalo, že by nám došlo palivo. Vždycky jsme byli připraveni tak, abychom dojeli.

Narazil jste v Africe na místo, kde byste si dokázal představit žít?

Ano. Dokonce natolik, že jsem si tam koupil byt. Jeden v centru Kapského Města a druhý v Simon's Townu, malé obci nad Mysem Dobré naděje. Je to poslední námořní základna, odkud vyrážely expedice směrem k Antarktidě, a pro mě jedno z nejkrásnějších míst na světě. Miluji potápění, takže si tam plavu s delfiny. Mám svého lachtana, kterému jsem dal jméno Steven, a vždycky mě vítá, když se potápím. Mám tam i chobotnici Lucy, ta si zahrála ve filmu My Octopus Teacher. Když k ní připlavu, vyleze z díry a leze mi po kameře a po ruce. Simon's Town je místo, kde se snoubí dobrodružství s přírodou. Někdy si říkám, že jsem víc doma tam než tady v Česku.

Jak vás přijímali lidé?

V každé části Afriky jinak. Jihoafričané jsou velmi příjemní a otevření. V arabských kulturách jste často vítáni jako host, pohostinnost je důležitou součástí jejich tradice i náboženství. V subsaharské Africe se zase někdy dostanete mezi kmeny, kde jste první bílý člověk, kterého lidé vidí. Zpočátku z vás mohou mít strach. Když se jim ale otevřete, věnujete tomu čas a přijmete jejich pravidla, mohou se z nich stát vaši přátelé. Někdy vás přijmou do rodinného klanu a dají vám vlastní jméno.

Setkal jste se v Africe s opravdovou bídou?

Ano, mnohokrát. Viděl jsem například obrovské skládky v Lagosu, kde lidé z odpadu vytahují věci, prodávají je nebo jim dávají druhý

život. Nedaleko jsou slumy na vodě, kam odtékají splašky z mnohamilionového města. Lidé žijí v extrémních podmínkách, bez vzdělání a bez základních informací o zdraví, hygieně nebo antikoncepci. Na takových místech pochopíte, že pomoc musí být promyšlená a musí vycházet ze znalosti prostředí. Nejde jen přivést peníze nebo věci. Musíte s lidmi pracovat, vysvětlovat, budovat vztah a nazývat věci pravými jmény. Pak často udělají všechno, aby vaši důvěru nezklamali.

Jak vás africká odysea změnila?

Když po vás někdo střílí a chce vás dostat z tohoto světa, určitě vás to změní. Začnete si vážit věcí, které se považují za samozřejmé, a máte radost z každého dne. Nejvíc vás ale změní vědomí, jak vzácný je váš osobní čas. Uvědomíte si, že jím nechcete plýtvat na něco nebo na někoho, kdo si toho neváží, případně toho využívá jen ve svůj prospěch.

Navštívil jste také ostrovní ráje, kam se Hanzelka se Zikmundem nedostali. Jaké byly?

Seychely, Zanzibar, Mahé, Praslin nebo Komory jsou nádherná místa. Kdo by je nechtěl vidět? Po čase jsem ale zjistil, že mnohé z nejluxusnějších ostrovů světa jsou pro dobrodruha vlastně obrovská nuda. Když je člověk zvyklý na skutečnou cestu, na setkávání s komunitami, komplikace, přírodu, riziko i objevování, dva dny na luxusním ostrově mohou být víc než dost.

Africký kontinent u vás tedy vyhrává?

Afrika je obrovská a nejde ji jednoduše zobecnit. V každé zemi najdete stovky kultur, jiné prostředí a jinou zkušenost. Třeba oblast Jihoafrické

republiky je pro mě mimořádná. Můžete tam žít komfortně, a přitom mít na dosah opravdové dobrodružství. Líbí se mi, že je pořád nespoutaná. Ještě je to kontinent pro dobrodruhy.

Co byste si přál, aby si lidé z vyprávění o Africe odnesli?

Že Afrika není kulisa pro dobrodružnou fotku ani jednoduchý příběh o chudobě. Je to kontinent plný kontrastů, obrovských problémů i možností. Když ho chcete pochopit, musíte být ochotní zahodit rychlé soudy. Jednou stojíte v moderním městě plném obchodních příležitostí, za pár dní v místě, kde lidé řeší základní otázky vody, zdraví nebo bezpečí. A mezi tím potkáváte lidi, kteří vám ukazují neuvěřitelnou pohostinnost, hrdost i sílu. Pro mě je důležité mluvit o Africe pravdivě, bez romantizování, ale také bez povýšenosti.

Vybavíte si nějaký absurdní zážitek se zvířaty?

Těch je hodně. Třeba když si ráno čistíte zuby, jste ještě v polospánku a najednou vedle vás stojí slon. To si všimnete velmi rychle. Jednou jsem seděl v noci u ohně v oblasti Serengeti s Masajem, který hlídal stádo. Povíдали jsme si a já jsem mimoděk začal hladit zvíře vedle sebe. Říkám mu: „Ten pes je docela přátelský.“ On se na mě podíval a povídá: „Jaký pes? My nemáme psy. To jsou hyeny.“ Takže jsem si chvíli hladil hyenu. Nakonec odešla, ale zjistil jsem, že mi ukradla pantofli. Aspoň si z toho setkání také něco odnesla. Afrika vás v tomhle pořád vrací do reality. Myslíte si, že máte situaci pod kontrolou, a během vteřiny zjistíte, že o ní vlastně nevíte vůbec nic.

Rozhovor vedla: Lenka Prokopová

Foto: archiv Tomáše Vaňourka

Zootechnička Simona Jelínková vzkazuje studujícím: „Nevzdávejte to, nepolevujte a užívejte si to, stojí to za to“

Absolventka ČZU Ing. Simona Jelínková vystudovala obor Chov hospodářských zvířat na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů. A nyní, ve svých šestadvaceti letech, zůstává věrná své alma mater a tomu, co se zde naučila. V současné době ji nejčastěji můžete potkat v Požárech, ve Středisku živočišné výroby Statků ČZU, a obdivovat, s jakou láskou se stará o své svěřenkyňe jerseyky. Kromě nich má také své domácí mazlíčky, a že jich je pozhnaně: psi, kočky, činčily, rybičky, ježek, agamy, šneci, vodní a suchozemská želva, králíci a skinny morčata. Je to poměrně aktivní člověk – ráda chodí na túry, jezdí na kole a na bruslích, zbožňuje procházky se psy v jakémkoliv počasí. A nepohrdne kvalitním relaxem u dobré knihy nebo seriálu.

Simono, co vás přivedlo ke studiu na ČZU?

V první řadě to byla vidina titulu před jménem a jelikož mě nadchlo studium na Střední zemědělské škole v Rakovníku, věděla jsem, že chci pokračovat ve stejném duchu. Suchdol pro mě byl v přijatelné vzdálenosti pro každodenní dojíždění, nabízel velkou oborovou rozmanitost a propojenost s praxí. Jedinečný kampus byl třešničkou na dortu.

Čím vás oslovil obor, který jste na univerzitě vystudovala?

Už od mala mám velký vztah ke zvířatům. Obor chov hospodářských zvířat mě oslovil především proto, že i zásadní práce jako zajištění důležitých potravin (mléko, vejce, maso a další) pro naši populaci se dá dělat

s láskou a že je kladen důraz na pohodu zvířat a udržitelné zemědělství. Zajímalo mě propojení moderních technologií, šlechtění, výživy a lákala mě práce se zvířaty.

Která část studia pro vás byla největším přínosem?

Určitě to, že jsem se ve třetím semestru bakalářského studia dostala na praxi na statek Požáry, kam jsem pak po zbytek studia chodila na brigádu. V posledním semestru magisterského studia jsem na statku začala na plný úvazek působit jako zootechnik střediska.

Můžete zmínit největší pozitiva studia na ČZU?

Mezi pozitiva řadím různorodost studovaných předmětů. Měla jsem příležitost nahlédnout do všech chovů hospodářských zvířat a poznat i jiné obory spojené se zemědělstvím, jako jsou například klimatologie, botanika, chemie a zpracování potravin. To mi dalo větší rozlet pro to, abych věděla, čemu se chci v budoucnu věnovat. Skot se pro mě stal srdeční záležitostí až díky praxím. Velkým plusem byl i kampus, kde je vše dostupné na jednom místě. Dobré jídlo, sport, relax v přírodě a klid v knihovně.

Je něco, co se vám tak úplně nelíbilo?

Za celou dobu mého studia nebylo nic zásadního, co by se mi nelíbilo, snad jen rozvrh v prvním semestru. Dlouhé čekání mezi jednotlivými přednáškami a cvičeními, přednášky po osmé hodině večerní a dojíždění každý den v týdnu. Nic, co by se nedalo zvládnout, ale bylo to vyčerpávající.

Co byste doporučila současným studujícím a uchazečům o studium?

Současným studujícím doporučuji: Nevzdávejte to, nepolevujte a užívejte si to, stojí to za to. Nebojte se být víc aktivní a zapojte se do školních aktivit, naskytne se vám tak spousta dobrých příležitostí.

Uchazečům doporučuji: Vhodně zvolte svůj obor a nepodceňte přijímací zkoušky.

Vášim působištěm se hned po ukončení studia staly Statky ČZU. Práci i prostředí jste si mohla otestovat ještě předtím při praxi. Ovlivnilo to vaše rozhodování, kam po studiích?

Ano i ne, už od střední školy jsem si byla jistá, že chci pracovat se zvířaty, a to takovým způsobem, abych se měla co nejlépe a zároveň byla přino-

sem pro lidi. Jen jsem si nebyla jistá, jak přesně. Jestli se chci zabývat přínosem zvířat pro lidi, co se týče duševního zdraví, aktivního životního stylu, produkcí potravin nebo jejich asistenční či pracovní rolí. Jak se říká, bez zvířat by prostě člověk nebyl člověkem.

Až díky praxi a podrobnějšímu seznámení a vyzkoušení si práce s chovem mléčných plemen skotu jsem dospěla k přesvědčení, že je to něco, čemu bych se chtěla opravdu věnovat a co by mě bavilo. Nečekala jsem, že se mým trvalým působištěm stane statek Požáry, a jsem za to moc ráda.

Vy jste na Statcích ČZU teprve krátce – přesto, splnila se vaše očekávání?

Ano, i když je to občas náročnější, protože krávy si nehrají na víkendy nebo svátky a člověk je za jakéhokoliv počasí venku. Ale stojí to za to. Naučila jsem se spoustu nových věcí, poznala spoustu nových lidí i jiných farem a líbí se mi, s jakou láskou někteří chovatelé dělají svou práci.

Na farmě Požáry chováme skot dojného plemene Jersey, které je pro mě svou povahou, velikostí, inteligencí a produkcí nejkvalitnějšího mléka fascinující. To, jakým způsobem se u nás v republice v dnešní době přistupuje k chovu mléčných plemen, mě velmi těší. Takhle práce mě baví, vidím v ní budoucnost a baví mě i to, že se má člověk stále co učit.

Co na práci s hospodářskými zvířaty oceňujete nejvíc a co vám dává?

Oceňuji různorodost práce, žádný den není stejný. To, že mohu být pořád v kontaktu se zvířaty a stále se mohu učit něco nového, mě naplňuje. Takhle práce mi dává pocit, že dělám něco smysluplného a užitečného.

Co přesně to obnáší a jaké předpoklady musí člověk mít?

To by bylo na dlouhé povídání. Takže jen tak ve zkratce: mám na starosti správný chod mého střediska od krmení, kydání, dojení přes kontrolu zdravotního stavu všech zvířat a s tím spojené aplikace léčiv až po inseminace a evidence zvířat. Předpokladem pro tuto práci je, že vás to musí bavit. Nesmíte se bát brzkého vstávání, práce za jakéhokoliv počasí i o víkendech a svátcích. Je to i fyzicky náročné a důležité je nebát se ušpinit.

Čeho byste ráda dosáhla v nejbližší i ve vzdálenější budoucnosti?

V nejbližší budoucnosti bych ráda našla tu správnou rovnováhu mezi touhle skvělou, i když občas náročnou prací a volným časem. Chci se naučit volný čas víc věnovat sobě, rodině a přátelům. V budoucnu se určitě vidím se svou krásnou rodinkou a pěkným baráčkem.

A jaké je vaše nejoblíbenější zvíře?

To je opravdu těžké, nemám nejoblíbenější druh zvířete. Ve stádu krav si k sobě připoutám dvě, které jsou pak moje nejoblíbenější. A samozřejmě každý můj domácí mazlíček je moje nejoblíbenější zvíře.

Rozhovor připravila: Lenka Prokopová

Trocha historie nikoho nezabije – zvlášť ne absolventy ČZU

Je to jen pár let, kdy se v Aule ČZU začali každý rok scházet „zlatí“ absolventi, a kromě pamětních diplomů si odtud odnášeli krásné zážitky ze setkání s bývalými spolužáky. Dnes už má tato událost své místo v kalendáři univerzitních akcí. Zlaté a stříbrné promoce má na starosti Tereza Zuzánková, vedoucí oddělení absolventů Odboru vnějších vztahů.

Terezo, jaké byly začátky?

Se zlatými promoceci jsme začali v roce 2020 pro absolventy z roku 1970. Kvůli pandemii covidu-19 jsme ale první ročník museli odložit, takže se uskutečnil až v roce 2021. Hned na začátku jsme tedy narazili na překážku, ale nevzdali jsme to. Postupně si tato událost získávala čím dál větší oblibu, pozitivní ohlasy se rychle šířily mezi absolventy a rostl i zájem o účast. Přirozeně tak vznikla myšlenka rozšířit tuto tradici i na absolventy po 25 letech, a dokonce i po 60 letech. Tak jsme v roce 2024 začali se stříbrnými a diamantovými promoceci.

Jaký mají promoce po letech ohlas?

Každý rok dostáváme děkovné e-maily a velmi pozitivní zpětnou vazbu, což nás utvrzuje v tom, že to opravdu má smysl. Absolventi nejvíce oceňují možnost vrátit se na svou alma mater. Mnozí zde nebyli 25 nebo i 50 let a jsou vděční za příležitost vidět, jak se univerzita proměnila.

Silnými momenty jsou setkání se spolužáky po tolika letech. Je krásné sledovat jejich radost a emoce při shledání. Všichni také velmi pozitivně vnímají, že si na ně univerzita vzpomněla a připravila pro ně slavnostní den. Pamětní diplom a dárek jsou pak už jen příjemným bonusem. Často přivádějí i své blízké a je vidět, jak jsou na svoji univerzitu hrdí.

Zlaté promoce jsou docela unikátní záležitost. Máte odezvu z jiných vysokých škol?

Ano. Už jsme naše zkušenosti sdíleli s ostatními například na setkání alumni center. Tato aktivita má velmi pozitivní ohlas nejen u absolventů, ale i u samotných univerzit, které se o tento formát začínají zajímat. Rádi sdílíme naše know-how a zkušenosti, protože věříme, že podobné tradice mají velký smysl a mohou posilovat vztah absolventů k jejich univerzitě i jinde.

Co je pro organizátory vůbec nejtěžší?

Nejnáročnější je získat kontakty na absolventy, zejména u starších ročníků. Adresy už mnohdy neplatí, e-mailové kontakty chybí a u žen se často změnilo příjmení. Tak trochu detektivní práce, ale každým rokem se to zlepšuje. Nejtěžší byl první ročník, dnes už se o akci ví a absolventi se nám často hlásí sami, někdy i rok dopředu, protože se na setkání těší.

Jakou máš nejmilejší vzpomínku na zlaté a stříbrné promoce?

Těch momentů je opravdu hodně, ale nejhezčí je sledovat lidi, kteří se neviděli desítky let, jak se znovu setkávají, vzpomínají na studijní léta a sdílejí společné zážitky. Často jde o velmi dojemné okamžiky. Letos nás čeká i jedna milá a trochu úsměvná situace. Na zlatou promoci přijde

rodičovský pár a jejich dcera si ve stejný den převezme pamětní diplom na stříbrné promoci. Setkají se tak na jednom místě hned dvě generace absolventů jedné rodiny.

Máš nějaké plány na další aktivity pro absolventy?

Rádi bychom je ještě víc zapojovali do života univerzity. Plánujeme rozšířovat rozhovory s absolventy, zintenzivnit jejich zapojení do mentoringu nebo náborových aktivit. Kromě zlatých, stříbrných a diamantových promoci už nyní organizujeme také absolventská setkání „na klíč“. Jsou určena pro ty, kteří na své výroční promoce ještě čekají, ale chtějí se sejít dříve. Pomáháme jim s organizací, programem i například s prohlídkou fakulty. Do budoucna zvažujeme i nové formáty, třeba absolventský ples nebo networkingová setkání. Zároveň jsme otevření i nápadům samotných absolventů.

Ty sama jsi absolventkou ČZU. Co bys ráda vzkázala všem, kteří zde studovali?

Na svá studia na ČZU moc ráda vzpomínám, byla to jedna z nejhezčích etap mého života. A když se bavím s absolventy na výročních promociích, slyším to samé. ČZU lidi propojuje a vznikají zde přátelství na celý život. Ráda bych proto všem vzkázala, aby spolu zůstávali v kontaktu,

potkávali se a udržovali tyto vztahy. A aby to nenechávali až na setkání po 50 letech.

Ptala se: Lenka Prokopová

Česká zemědělská
univerzita v Praze

VÁS ZVE NA

Zahradní slavnost

SOBOTA 13. 6. 2026 | 13–18 hodin v areálu ČZU

ZÁBAVA PRO CELOU RODINU

- * prohlídky fakult * hudební program * občerstvení * skákací hrad
- * kreativní dílny * ukázka studentské formule * hry pro děti * ukázka plazů
- * lesní pedagogika * testy zručnosti * ukázka papoušků * fotonaut
- * roztleskávačky * trubači * trubka – prof. Martin Libra

Součástí programu jsou stříbrné, zlaté a diamantové promoce pro absolventy ČZU

vstup zdarma

partneři:

více
informací

zs.czu.cz

ZVEME VÁS NA ZAHRADNÍ SLAVNOST

Nejen účastníci zlatých, stříbrných a diamantových promocií mají možnost k neformálnímu setkání v kampusu ČZU již za pár dní. Největší svátek všech absolventů, zaměstnanců, přátel univerzity a jejich sousedů se koná v sobotu 13. června.

Tento den si každý rok užívají všechny generace. Dospělí ocení komentované prohlídky fakult a moderních výzkumných pracovišť nebo interaktivní stanoviště s vědeckými projekty a technologiemi. I letos bude pro všechny návštěvníky otevřena botanická zahrada se skleníky tropických a subtropických rostlin. Pro děti tu nebude chybět skákací hrad, malování na obličej, 360° videokoutek a zábavné soutěže. A úplně všem jsou k dispozici vybrané pochoutky, hudba a atmosféra plná pohody blížícího se léta.

Campus Sustainability Challenge 2026

Studentská soutěž udržitelných nápadů, které mají přinést zajímavá řešení do prostředí kampusu, vyvrcholila velkým finále ve čtvrtek 23. dubna. Oddělení udržitelnosti načasovalo tuto událost do období, kdy se na celém světě slaví Den Země. Ze čtyř desítek soutěžících vzešlo sedm finalistů, kteří své nápady prezentovali v aule. Z nich pak porota vybrala tři vítěze.

První místo a odměnu 25 000 korun získal projekt **Dostupná hygiena** z kategorie Well-being, rovné příležitosti a etika. Jeho cílem je zajistit důstojné prostředí pro všechny studující prostřednictvím instalace zásobníků s bezplatnými, ekologicky šetrnými menstruačními potřebami na vybraných toaletách v kampusu ČZU. Šestičlenný tým tvořili studenti a studentky z Kazachstánu Yernar Myrzash, Aliaskar Rysmakhan, Aizhan Kalmurza a Aikhanym Zhanibek, Ukrajinec Marharyta Siumak a Čech Tomáš Chládek.

Druhé místo a 15 000 korun si odnáší projekt **Ochrana rorýse obecného v areálu ČZU v Praze** z kategorie Podpora biodiverzity v kampusu. Tým tvoří tři studenti bakalářského a kombinovaného studia Stanislav Míka, Jana Svobodová a Petr Fous.

Třetí místo a 10 000 korun získal projekt **ReStart Dílna** z kategorie Well-being, rovné příležitosti a etika. Konečným produktem je vybavená studentská pracovní dílna s důrazem na prodloužení životnosti věcí, komunitní sdílení a nabývání praktických dovedností. Tým má čtyři členy bakalářského a kombinovaného studia a jsou jimi Hedvika Šebestová, Jiřina Šimáčková, Filip Galandák a Ivo Štáva.

Soutěž Campus Sustainability Challenge trvá od roku 2018 a vždy se v ní objevují inovativní, ekologické a udržitelné projekty, jejichž hlavní motivací je pozitivně ovlivnit život na univerzitě. Namátkou zmiňme Free-shop ČZU, solární pergolu, hmyzí hotely nebo chytré osvětlení kampusu. Všechny tyto projekty jsou výsledkem studentské invence.

Studující vítají výzvy této soutěže především pro možnost ovlivnit prostředí, v němž se pohybují. Mnohdy vidí výsledky své práce v každodenní realitě kampusu. Například projekt *Každý talíř se počítá*, oceněný vloni jako třetí nejlepší, běží už od února v menze. Jeho smyslem je hledat cesty, jak zabránit plýtvání jídlem a jak řešit potravinové zbytky.

Úroveň studentských projektů hodnotí pozitivně i prorektorka pro záležitosti udržitelnosti, docentka Lenka Wimmerová. „Myslím, že se jejich kvalita rok od roku zlepšuje. Především je ale skvělé, že studenti mají prostor realizovat se v různých tématech. Letos mě překvapil velký zájem o well-being, o životní pohodu, tedy jakousi rovnováhu mezi studiem, prací a osobním životem. Vidíme, že to je pro studenty důležité a že například pocítují nedostatek relaxačních ploch. Soutěž se také vyvíjí směrem k sociálním aspektům, zatímco v předchozích letech byly projekty zaměřeny především na environmentální problematiku.“

A pokud jde o nápady do budoucna, o ty také není nouze. „Studenti hodně řeší kvalitu jídla, stravování a sortiment. Řada z nich se odklání od živočišné stravy a jdou směrem k rostlinné. Říkají, že nabídka je nedostatečná, čímž nemají na mysli veganskou stravu, ale rostlinné náhrady masa. Tam je velká poptávka, a dokonce vzniká studentská aktivita *Plants Based ČZU*, která by ráda tento problém posunula někam dál. Takže jedním z velkých témat by mohla být strava,“ míní docentka Lenka Wimmerová.

Lenka Prokopová

Studenti vítají výzvy soutěže i možnost ovlivnit univerzitní prostředí. Často vidí výsledky své práce v praxi. Například projekt Každý talíř se počítá běží nyní v menze. Je o hledání cest, jak zabránit plýtvání jídlem.

Busta krajináře Marečka vítá návštěvníky Libosadu, který sám stvořil

Jedna z nejvýznamnějších osobností českého krajinářství, profesor Jiří Mareček, má od letošního roku bustu u bran Libosadu. Jejím autorem je akademický sochař Jaroslav Hylas. Jiří Mareček se významně podílel na zeleném uspořádání kampusu ČZU a Libosad je jeho vrcholným dílem.

Profesor Jiří Mareček je autorem krajinářských úprav areálu ČZU, kde rozvinul původní urbanistickou a architektonickou koncepci od profesora Jana Čejky. Každý den se zde můžeme setkávat s jeho dílem a obdivovat cit pro sklobubení urbanistického řešení a jednotlivých staveb areálu s bravurní kompozicí dřevin, která propojuje jednotlivé stavby do harmonického krajinářského celku. Stál také u zrodu studijních programů zabývajících se zahradní a krajinářskou architekturou. Jeho úsilí vyústilo v akreditaci programu Krajinářská architektura, který se nyní na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů vyučuje ve všech třech stupních studia a má mezinárodní akreditaci ze strany IFLA – International Federation of Landscape Architects.

Jiřího Marečka vnímá jako jedinečnou osobnost i jeho blízký spolupracovník, vedoucí katedry zahradní a krajinné architektury FAPPZ, docent Matouš Jebavý: „Pan profesor byl odborníkem s neutuchající energií. Šířil kolem sebe optimismus a nadšení pro obor a inspiroval mnoho generací studentů. Měl jsem to štěstí, že jsem mohl stát od roku 2000 po jeho boku a mnohé se tak od něj naučil. Pro mě osobně se stal celoživotním vzorem pro své zaujetí pro obor i široké znalosti, které tak bravurně a charizmaticky předával mladším kolegům, kolegyním, studentům i studentkám. Jsem velmi rád, že ČZU v Praze vzdala panu profesorovi úctu a on tak zůstane na naší univerzitě symbolicky přítomen.“

Jiří Mareček se zabýval především problematikou zahradní a krajinářské architektury v podmínkách venkovské krajiny a venkovských sídel a kompozičními principy oboru krajinářství. Z jeho bohaté projekční práce můžeme zmínit například koncepci tematického zaměření a prostorového řešení Dendrologické zahrady v Průhoncích, úvodní koncepci řešení vegetačního

doprovodu dálnice D1, generely zeleně některých našich lázeňských měst i celou řadu projektů sídelní a krajinné zeleně, jako například realizované řešení rozsáhlých krajinářských úprav v Kralupech nad Vltavou.

Také jeho publikační činnost je nesmírně bohatá a čítá desítky vědeckých, odborných i populárně naučných článků. Je autorem několika knižních publikací, ze kterých odborníci i studenti čerpají znalosti i inspiraci dosud: Jsou to např. knihy Zeleň na vesnici (1966), Zahrad a její uspořádání (1975), Zahrada (1991), Zeleň ve venkovských sídlech a jejich krajinném prostředí (2004), Krajinářská architektura venkovských sídel (2005) i jeho poslední shrnující životní dílo Zahradní a krajinářská architektura: Kompoziční východiska (2022). Neutuchající energie pana profesora provázela až téměř na samý konec jeho velmi plodného a dlouhého života.

Lenka Prokopová / Foto: Petr Zmek

Krajinářský architekt profesor Jiří Mareček

(*3. června 1930, †26. ledna 2024)

byl skvělým pedagogem, odborníkem a člověkem, legendou oboru Zahradní a krajinářská architektura. Řadu let řídil výzkumný ústav VÚKOZ v Průhoncích a byl profesorem Zahradnické fakulty VŠZ v Brně v Lednici na Moravě (dnešní MENDELU). Je nositelem medaile Za zásluhy I. stupně, kterou za své celoživotní dílo v oboru obdržel z rukou prezidenta republiky 28. října 2022. Jiří Mareček dlouhodobě působil na ČZU v Praze – nejprve v 60. letech 20. století a pak opět od 90. let 20. století. V úzkém styku s univerzitou byl až do konce svého života.

Lesovna FLD: moderní zázemí pro studium a výzkum

Slavnostním usazením základního trámu symbolicky odstartovala ve čtvrtek 15. ledna 2026 výstavba Lesovny, výukové dřevostavby Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze. Moderní dvoupodlažní budova vyrůstá v areálu ČZU v sousedství High-tech pavilonu. Již v září by měla být dokončena a zpřístupněna studentům. Půjde o zcela unikátní budovu svého druhu v ČR.

Dřevo zažívá ve stavebnictví výrazný návrat. Vedle rodinných domů se stále častěji prosazuje i u veřejných budov. Na tento vývoj reaguje Fakulta lesnická a dřevařská projektem Lesovny FLD, moderní dvoupodlažní dřevostavby určené pro výuku i výzkum. Cílem je podpořit vyšší přidanou hodnotu zpracování dřeva v Česku a nabídnout studentům reálnou zkušenost s navrhováním i provozem dřevěných konstrukcí.

Inspirací byly obdobné univerzitní stavby v Evropě, například Park Wood House na University of Kent či TUWI BOKU ve Vídni. Budova nabídne různé konstrukční systémy, moderní senzory a datalogery i ekologické prvky včetně zelené střechy. Projekt se musel vyrovnat s požárními nároky i ochranou okolní zeleně, řešením se staly ohnivzdorné materiály a chytré technologie. Lesovna propojí výuku s praxí, umožní sběr výzkumných dat a posílí připravenost absolventů pro dynamicky se rozvíjející dřevozpracující sektor.

V prvním podlaží bude klasická učebna a venkovní zázemí pro výuku, druhé bude určeno pro spolkovou činnost studentů, přednášky a setkávání s odborníky z praxe. Celý objekt bude bezbariérový a naváže na dříve vybudovaný High-tech pavilon. Projekt Lesovny FLD přinese řadu pozitivních efektů pro studenty i celý dřevozpracující sektor. Poskytne kvalitní zázemí pro výuku a akreditaci studijních programů, umožní získávání dat pro výzkum a propojí výuku s praxí. Studenti získají reálné zkušenosti s moderními technologiemi a návrhem dřevostaveb, což posílí jejich konkurenceschopnost na trhu práce.

Projekt čelil několika výzvám, mezi něž patřilo nepochopení pojmu „dřevostavba“, kritika záboru zeleně nebo splnění přísných požárních norem. Tyto aspekty vyřešily vhodné architektonické a technologické úpravy jako použití ohnivzdorných materiálů, optimalizace okenních ploch a zavedení moderních detekčních systémů.

Lesovna FLD představuje modelový příklad udržitelné a inovativní výukové budovy, která přispěje k rozvoji dřevozpracujícího průmyslu a podpoří směřování ČZU k udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji.

Architektonický návrh budovy pochází z ateliéru **Mjolk Architekti**.

Ing. Radim Löwe, Ph.D. / RED

Foto: Petr Zmek

Děti univerzitních zaměstnanců mají v kampusu moderní zázemí

Rok 2026 začal dobře pro předškolní děti rodičů působících na ČZU. Už 7. ledna se otevřely brány nové budovy univerzitních dětských skupin. Kromě stávajících předškoláků z Poníčka prostory slouží i dalším zájemcům. Zahájení provozu si nenechali ujít zástupci vedení ČZU a významní hosté, díky nimž se projekt mohl realizovat.

Přírodní materiály, světlo a dost prostoru na to, aby se tu děti mohly cítit dobře. Taková je čerstvě dokončená dřevostavba moderní budovy v sousedství koleje A, kam na počátku roku přesídlila dětská skupina Poníček. Toto předškolní zařízení již léta nabízí dětem zaměstnanců univerzity režim obdobný mateřské škole. Nový objekt jim nyní poskytne vstřícné, milé a obohacující prostředí pro jejich rozvoj.

Výstavbu budovy dětských skupin finančně podpořila Evropská unie prostřednictvím Národního plánu obnovy. Jak investice univerzity zapadá do tohoto programu, vysvětluje vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR Monika Ladmanová: „Dětské skupiny jsou vhodnou alternativou k mateřským školám. Děti získávají kontakt s vrstevníky v útlém věku, rodičům zase pomáhají sladit rodinný a pracovní život. Mohou se tak vrátit do práce v okamžiku, kdy je to vhodné, což zvyšuje flexibilitu pracovního trhu.“

Své služby péče o dítě zde nyní univerzita poskytuje prostřednictvím tří nově vybudovaných dětských skupin o celkové kapacitě 66 míst pro děti ve věku od dvou let. Každá skupina má své zázemí v prostorných denních místnostech. Dětem jsou k dispozici stavebně oddělené ložnice a barevné šatny, hygienická zařízení a travnatý venkovní prostor. Pro posílení imunitního systému mohou navštěvovat infrasaunu se solnou stěnou.

„Rozšířením poskytování služeb péče o děti zaměstnanců univerzity navazuje na více než desetileté fungování dětské skupiny Poníček, která se po celou dobu svého provozu těší velké oblibě. Děti se pravidelně účastní oslav Halloweenu, tříkrálového koledování, masopustu, zahájení Sportovních her zaměstnanců a mnoha dalších společenských aktivit, které na naší univerzitu přinášejí spoustu radosti,“ říká ředitelka dětské skupiny Poníček Alena Vlková, která měla nad stavebními pracemi přísný dohled, dolažovala důležité detaily a postarala se o to, že se nakonec vše stihlo včas a k obecné spokojenosti.

Moderní budova je vybavena zařízením zajišťujícím ekologický a ekonomický provoz. Mimo jiné jsou zde tepelná čerpadla a fotovoltaické panely, jejichž výkon je určen pro potřeby objektu, případně i areálu. Stavba splňuje požadavky na nulový dům (stavba s nulovými emisemi). Dešťová voda se jímá na pozemku budovy a dále může být využita k zálivce travnatých ploch.

V případě zájmu o návštěvu a prohlídku nově otevřeného moderního objektu kontaktujte ředitelku dětské skupiny Poníček Alenu Vlkovou na tel.: 720 500 538 nebo na e-mailu avlkova@rektorat.czu.cz.

Lenka Prokopová / Foto: Petr Zátka

Tým Welcome
Centre v
kompletní sestavě

Welcome Centre propojuje mezinárodní akademickou komunitu

Přijít pracovat na univerzitu v nové zemi znamená nejen začít novou profesní kapitolu, ale také se zorientovat v neznámém prostředí, administrativě i každodenním životě. Právě s tím pomáhá zahraničním akademikům již šest let Welcome Centre. Během této doby se stalo důležitým zázemím pro zahraniční výzkumníky i jejich rodiny – místem, kde mohou získat praktickou podporu, užitečné informace i příležitost poznat kolegy z různých fakult.

Vedle individuální pomoci s administrativou a adaptací v České republice připravuje Welcome Centre také řadu společenských, kulturních a vzdělávacích aktivit. Ty pomáhají zahraničním akademikům lépe poznat české prostředí a zároveň přirozeně propojují mezinárodní komunitu napříč univerzitou.

Loňský rok zakončilo Welcome Centre kreativní aktivitou spojenou s romantickou předvánoční procházkou Prahou. Společně s našimi zahraničními výzkumníky jsme se prošli zimní Kampou kolem Lennonovy zdi a zamířili do malého keramického studia, kde nás čekalo odpoledne věnované malování keramiky. Každý si vybral hrnek nebo misku a mohl si vyzkoušet práci s keramickými glazurami. Výsledkem byly originální výrobky, a především příjemné předvánoční setkání kolegů z různých koutů světa.

Nový rok jsme zahájili kulturním večerem v centru Prahy. Nejprve společnou večeři v pivovaru Národní, kde se u dobrého jídla a sklenice řemeslného piva rychle rozproudila živá konverzace. V neformální atmosféře měli všichni příležitost lépe se poznat a sdílet své zkušenosti z práce i života v České republice. Večer pokračoval návštěvou Black

Light Theatre. Pro mnohé zahraniční hosty šlo o první setkání s tímto typicky pražským divadelním stylem, který kombinuje světelné efekty, tanec, hudbu i hravý humor. Představení plné barev, iluzí a překvapivých momentů zanechalo ve všech silný dojem.

V únoru jsme se s našimi vědci vydali na exkurzi do staré čistírny odpadních vod v Bubenči. Unikátní technický památník z konce 19. století patří k nejlépe zachovaným svého druhu v Evropě. Seznámili jsme se s historií pražského kanalizačního systému a prohlédli si původní technologické zařízení – masivní čerpadla, strojovny i důmyslný systém kanálů. Součástí programu bylo promítání archivního filmu ze 40. let o každodenní práci zaměstnanců čistírny. Velkým zážitkem byla i projížďka lodí podzemním kanalizačním tunelem a procházka historickými chodbami pod celým areálem. Exkurze nabídla neobvyklý pohled na infrastrukturu, která běžně zůstává skrytá pod povrchem města, ale je pro jeho fungování naprosto zásadní.

I jarní měsíce přinesly nové zážitky. Na tradičním velikonočním setkání 27. března se zahraniční akademici seznámili s českými velikonočními zvyky a členové týmu Welcome Centra se opět postavili k plotně a trou-

bě. Díky tomu se mohli pochlubit svým kulinářským uměním a dobrotami jako mazanec, velikonoční beránek nebo nádivka. Každý si vyzkoušel zdobení kraslic, dekorování perníčků a pletení pomlázky. A byla to i příležitost ochutnat speciality z různých zemí, někteří z hostů donesli drobné občerstvení ze své domoviny.

V dubnu nabídlo Welcome Centre netradiční způsob poznávání Prahy prostřednictvím historie městské dopravy. Program začal návštěvou Muzea MHD s prohlídkou historických tramvají, autobusů a dalších exponátů mapujících vývoj dopravy v hlavním městě. Pak došlo na projížďku historickou tramvají ulicemi Prahy, během níž průvodce představil zajímavé příběhy a méně známé detaily z historie města.

Vedle společenských akcí se Welcome Centre věnuje také jazykové podpoře zahraničních akademiků. Každý semestr organizuje kurzy českého jazyka, které pomáhají k lepší orientaci v každodenním životě v České republice. V letním semestru se podařilo zájemcům nabídnout hned pět jazykových úrovní od úplných začátečníků až po pokročilý konverzační kurz. Každý si tak může vybrat podle svých znalostí a postupně rozvíjet své jazykové dovednosti. Registrace pro tento semestr je již uzavřena, ale věříme, že se s dalšími zájemci setkáme v některém z následujících kurzů.

Letošní novinkou je také Welcome Guide, praktický průvodce pro zahraniční výzkumné pracovníky. Přehledně na jednom místě shrnuje důležité administrativní i praktické informace od pracovních záležitostí až po každodenní život v České republice. Nově příchozím akademikům tak může usnadnit první týdny na univerzitě i orientaci v novém prostředí. Průvodce je dostupný online na webových stránkách Welcome Centra.

Welcome Centre i v první polovině roku 2026 ukazuje, že integrace zahraničních akademiků není jen otázkou administrativní podpory, ale také sdílených zážitků, setkávání a vzájemného poznávání. Právě díky podobným aktivitám vzniká prostředí, ve kterém se zahraniční kolegové mohou cítit skutečně vítáni. A univerzita se tak přirozeně stává živou mezinárodní komunitou.

Alena Gentile

Na návštěvě v
keramickém studiu
na Malé Straně

Divadelní
představení v Black
Light Theater

Na exkurzi v
čištěrně odpadních
vod v Bubeneči

V keramické dílně

Novinky z podnikatelského inkubátoru Point One ČZU

Den otevřených dveří

Kde se na univerzitě rodí nápady, které mají šanci vyrůst v reálné projekty? No přece v Point One ČZU, podnikatelském inkubátoru propojujícím studenty, vědce, experty i mentory a pomáhajícím přetavit první myšlenky ve skutečný byznys či podpořit zkušenější kreativce.

Právě sem zamířilo 18. února 2026 více než 60 návštěvníků, aby na vlastní kůži zažili, jak takové prostředí funguje. Startupové odpoledne nabídlo víc než jen prezentaci projektů. Návštěvníci se stali součástí dění v inkubátoru. Poznávali startupy z ČZU, jejich produkty i prototypy, mluvili s mentory i s realizačním týmem, a hlavně nasávali atmosféru pověstné Point One komunity. Nemohl samozřejmě chybět networking ani konzultace vlastních nápadů. Pokud tedy přemýšlíte nad vlastním projektem, dveře Point One jsou otevřené.

Deset let nápadů v soutěži AVE Student Challenge

Jak vypadá budoucnost odpadového hospodářství? Odpovědi už deset let hledají studenti v soutěži AVE Student Challenge na ČZU v Praze. Do finále letošního ročníku soutěže, kterou již tradičně organizuje podnikatelský inkubátor Point One ČZU a AVE CZ odpadové hospodářství, se proboujvalo 11 originálních návrhů. Zvítězila řešení Lucie Dvořákové, Aleny Langové a Samuela Pekaroviče.

Finále jubilejního 10. ročníku soutěže proběhlo 17. dubna 2026 v hlavním sídle AVE CZ a nabídlo přehlídku talentu, kreativity a erudovanosti. Studenti ukázali, že jim budoucnost není lhostejná a nebojí se přemýšlet kreativně a hledat cesty, jak zlepšit svět v oblasti nakládání s odpady. Letos se do soutěže přihlásilo více než 20 studentských

prací, z nichž porota vybrala 11 finalistů. Ti své projekty představili během závěrečných prezentací před odborníky z AVE CZ i z univerzity. Studenti soutěžili ve třech hlavních kategoriích: inovace, vystoupení a cena publika. Každá z nich měla speciální odbornou porotu.

Hlavní cena soutěže se každoročně uděluje v kategorii inovace při posouzení kvality zpracování tématu, využití navrhovaných řešení a celkové orientace v daném tématu. Porotci nejlépe ohodnotili Samuela Pekaroviče, který se zaměřil na využití AI při zvyšování efektivity současných technologií v rámci nakládání s odpadem.

Cena za celkové vystoupení byla udělena na základě posouzení kvality projevu a formy prezentace. Porota za vítězku vybrala Lucii Dvořákovou, která navrhla moderní model propojení sběrného dvora s re-use centrem. Cenu publika za celkový dojem, který hodnotili všichni zúčastnění, vyhrála Alena Langová, rovněž s tématem zaměřeným na sběrný dvůr a re-use centrum. Všem vítězům gratulujeme a těšíme se na příští ročník, který otevře druhou desítku soutěže AVE Student Challenge.

Témata soutěže AVE Student Challenge 2026

- Předcházení nevhodným příměsím ve směsném komunálním odpadu
- Porovnání sběrný dvůr a re-use centrum
- Tuhé alternativní palivo (TAP) a jeho využití
- Volné téma

Ing. Mgr. Petr Kopeček

Ryzlink rýnský 2023 z Vinařství ČZU má zlato ze Salonu vín

Mezi stovku nejvyšších vín České republiky se letos probíjalo další šampion z Vinařství ČZU v Chloumku u Mělníka. V celonárodním Salonu vín získal Ryzlink rýnský 2023, číslo šarže 6/23, zlatou medaili. Zařadil se tak mezi stovku nejvyšších vín z Čech a Moravy, která budou po celý rok vystavena na degustační expozici ve sklepení zámku ve Valticích. Navštívit ji můžete od úterý do čtvrtka v čase 10:30–17:00, v pátek a v sobotu mají otevřeno do 19 hodin.

Salon vín je finálním kolem Národní soutěže vín, v níž odborníci každý rok vyberou nejlepší víno s titulem Šampion, dále Vítěze kategorií a Nejlepší kolekci. Stovka nejvyšších vín je pak oceněna zlatou medailí Salonu vín ČR. Na vlastní soutěž navazuje celoročně otevřený veřejný degustační Salon vín. Ani letos nechybí v této expozici nejvyšších vín Čech a Moravy produkt Vinařství ČZU, Ryzlink rýnský 2023. Univerzitní podnik se může pochlubit i dalšími úspěchy. Stříbrnou medaili si odnáší za Ryzlink rýnský 2022, Ryzlink rýnský 2020 a Pinot blanc 2023.

Salon vín je nejprestižnější soutěž českých a moravských vinařů. Vína označená odbornými degustátory z řad vinařů za adepty na zlatou medaili jsou jednoznačně „nejlepší z nejvyšších“. Zařazení do exkluzivní stovky přináší prestiž mezi znalci a je nejlepším doporučením pro milovníky vína.

Stručná statistika kolekce Salonu vín České republiky

- 74 vín bílých, 22 červených, 2 šumivá, 2 růžová
- Odrůdová skladba čítá 21 odrůd révy vinné a 4 vína cuvée
- Z bílých odrůd v letošním ročníku nejvíce uspěly Ryzlink rýnský

- (18 vzorků), Ryzlink vlašský (9 vz.), Pálava (8 vz.), Rulandské bílé a Tramín červený (7 vz.), Sauvignon (6 vz.), Rulandské šedé a Chardonnay (5 vz.), Veltlínské zelené a Sylvánské zelené (3 vz.)
- Z modrých odrůd Rulandské modré (6 vz.), Frankovka (5 vz.), Cabernet Sauvignon (4 vz.) a Merlot (3 vz.)
- Nejvíce zastoupenými ročníky jsou 2023 s 36 víny a 2022 s 34 víny
- Vína se zlatou medailí Salonu vín pocházejí od 62 vinařů a vinařských firem

Vinařství v Chloumku u Mělníka je rodinným stříbrem České zemědělské univerzity v Praze. Kromě dobré pověsti a obliby zdejšího vína se zde studentům nabízí možnost kvalitní praxe. Na vlastní kůži se tak mohou přesvědčit, že za každým úspěchem stojí tvrdá práce. Kdysi to jako student zjistil i současný správce vinařství Štěpán Weitoch. O vinici na dohled Mělníka se stará víc než dvacet let a časem zaplnil stěny historické usedlosti nespočtenými trofejemi z vinařských soutěží. Zatím poslední je zlato za Ryzlink rýnský 2023 a zařazení tohoto vína do prestižní expozice ve Valticích.

Mezinárodní vědecká konference zemí Visegradu

V polském městě Krynica Zdrój proběhla ve dnech 14.–16. ledna 2026 mezinárodní vědecká konference Udržitelné využívání rostlinné biomasy – technické, technologické, environmentální a právní problémy. Setkání odborníků bylo součástí projektu Těžba zbytků, torrefakce a tlaková aglomerace jako metoda náhrady fosilních paliv.

Projekt je spolufinancován vládami České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska prostřednictvím Visegrádských grantů z Mezinárodního visegrádského fondu. Posláním fondu je podporovat myšlenky udržitelné regionální spolupráce ve střední Evropě.

Konferenci organizovali programoví partneři ze všech čtyř zemí Visegrádské skupiny: Varšavská univerzita přírodních věd, Zemědělská univerzita v Krakově, Technická univerzita ve Zvolenu, Česká zemědělská univerzita v Praze a Univerzita v Sopronu. Zúčastnilo se jí více než 40 lidí zastupujících výzkumná centra, producenty a zpracovatele biomasy, výrobce kotlů na biomasu a státní lesy.

Hosté z Polska, České republiky, Slovenska, Maďarska, Ukrajiny a Litvy představili tři plenární přednášky a 29 tematických příspěvků přímo souvisejících s tématem konference a výzkumným programem.

Hlavní témata konference:

- Technologie, techniky a problémy získávání biomasy z rostlin pro energetické účely
- Technologie a techniky výroby pelet a briket
- Fyzikální, chemické a mechanické vlastnosti biomasy a pevných paliv
- Procesy a produkty spalování, torrefakce a pyrolýzy biomasy
- Právní podmínky, překážky a omezení při výrobě a používání tuhých paliv z biomasy v zemích V4

V rámci kulturního programu organizátoři uspořádali dvouhodinovou pěší prohlídku lázeňského města Krynica Zdrój. Jeden z účastníků konference, průvodce, představil poutavou historii města a příběhy slavných osobností spojených s Krynicou. Přímé vazby na Krynicu mají například polský zpěvák a herec Jan Kiepur, malíř Nikifor (Epifaniusz Drowniak) známý jako Nikifor Krynicki a novinář a publicista Bogusław Kaczyński.

TF

Vojtěch Kletečka, šéfkuchař s michelinskou zkušeností vaří v Potravinářském pavilonu ČZU

Česká zemědělská univerzita má na postu šéfkuchaře Potravinářského pavilonu Um! člověka se zkušenostmi v michelinské restauraci a v proslulém Paukertově bistru. Vojtěch Kletečka je také spojován s moderním pojetím chlebíčků (jeho „signature dish“ je veko zelo vepřo). On sám to vnímá jako pokračování odkazu slavného českého chlebíčkáře Jana Paukerta, ovšem ve zcela novém pojetí. To vše a další zajímavosti se dočtete v rozhovoru s šéfkuchařem Vojtěchem Kletečkou.

Kde se vzala vaše vášně pro gastronomii, která vás nakonec přivedla ke kuchařské profesi?

Může za to moje mamka. Odmala mě pouštěla do kuchyně, pořád jsem se kolem ní motal a všechno mě zajímalo. Tam to začalo. Dnešní mladí o vaření moc zájem nemají. Já zájem měl a jsem moc rád, že mi to vydrželo. Není to totiž úplně jednoduché a není to tak, že člověk přijde do kuchyně a hned vaří. Musíte podstoupit takové věci, jako je mytí nádobí, škrábání brambor a podobně. Bez toho se vaření neobejde, což ale mladé lidi moc nebaví.

Jak jste začínal a jak se vaše kuchařská dráha vyvíjela?

Moje kariéra začala v McDonaldu, což bych doporučil každému, kdo vyjde ze střední nebo ze základní školy. Člověk se toho sice moc nenaučí, ale zjistí, že peníze si musí vydělat a že nic není zadarmo. V té době jsem pracoval za 45 korun na hodinu. Vydržel jsem to rok a půl a pak moje cesta vedla k Radkovi Kašpárkovi. Nakonec jsem se v roce 2015 dostal do Fieldu (michelinská restaurace Radka Kašpárka – pozn. red.), kde jsem strávil necelé dva roky. Byla to zdlouhavá, ale skvělá cesta.

Zkušenosti jste sbíral ve vyhlášeném pražském Paukert Bistru. Co vám dala práce v podniku s tak slavnou minulostí a jak odkaz Paukertova dědictví vnímáte?

Paukertova odkazu si nesmírně vážím, ale neměl jsem bohužel šanci pracovat na Národní, kde firmu kolem roku 2000 zavřela hygiena. Pak ten podnik i se značkou koupil nový majitel a přenesl ho do Karlína na Rohanské nábřeží. Já se tam dostal díky svému kamarádovi, šéfkuchaři Pavlu Švestkovi. Dalí mi na starost studenou kuchyni, což jsem nikdy předtím nedělal. Přišel jsem s iniciativou, že změníme koncept a budeme dál dělat chlebíčky, jenže jinak. Tak vznikl nápad, kterého se držím krásných šest let. Chtěl jsem ukázat, že to není jen o bramborovém salátu, ale spíš o vnímání surovin.

Co vás přimělo opustit bramborový salát, oblíbenou českou pochoutku?

Chtěli jsme být výjimeční. Každý kuchař by si měl vzít něco za své a jít si za tím. Kdekdo může říct, že umí vařit, ale někdo zvládne líp steak, jiný omáčky, někdo si zase věří v něčem jiném. Já si věřím v chlebíčcích a chtěl jsem je dostat mezi lidi. Něco jako novodobý Paukert, který ve své době dělal nevídané věci. Když kolem roku 1919 otvíral svoji firmu, začal dělat humrové chlebíčky. Tehdy nikdo neměl tušení, co to je humr a co jsou to chlebíčky. Já jsem naši českou specialitu inovoval. Jde mi o to dostat hlavní jídlo na veku, přenést to, co je běžné na talíři, na kus pečiva.

Takže veko zelo vepřo...

Ano. Vepřové se zelím a s knedlíkem má rád každý, ale tady je místo knedlíku veka. Nebo rostbíf, nebo svičková. Teď mám takovou sladkou novinku. Říkal jsem si, že valašský frgál je vlastně koláč, něco jako těsto na veku, tak ho zkusme nasladko.

To by na ČZU, kde máme rádi nevšední řešení, mělo mít úspěch. I to je důvod, proč jste tady rád?

Já jsem tu šťastný. Stačí se podívat z okna a máte tam políčko, kde najdete úplně všechno, brambory, mrkev, zelí. O kousek dál mám kuchyň, kde to všechno zpracovávám. Cokoliv vypěstují, to také spotřebuji.

Vloni jste se stal králem přípravy kapra v soutěži Český kapr roku 2025. Čím jste oslnil porotu?

Možná byl ten kapr výjimečný tím, že jsem ho konfitoval. V té soutěži dostanete filet a máte na přípravu hodinu. Nejvíc času zabere prořezat kluzké kousky, abyste se zbavili kostí. Nakrájeného kapra jsem dal do konvektoma-

tu, naložil do bylinkového másla s česnekem a mezitím připravoval přílohy. Pak už zbývalo jen opéct kůži a servírovat. Pro každého kuchaře je příprava kapra dost složitá věc. Ale je to kapr, a ten k naší zemi patří...

Jak jste se dostal k práci na ČZU?

Přes kolegu, kterému nabídli pozici šéfkuchaře a on k sobě sháněl člověka. Nakonec to dopadlo tak, že šéfkuchaře dělám já. Byla to náhoda, osud. Věci se staly tak, jak se měly stát. A jsem za to vděčný.

A co studenti, kteří vám v kuchyni pomáhají?

Už mám něco za sebou a dívám se na lidi, jak bych to vnímal já jako student. Já měl o tu práci obrovský zájem a když vidím zájem u nich, přijdu k nim, zeptám se, co by je zajímalo, a co vím, tak jim řeknu nebo ukážu. Teď tu mám skvělou partu studentů. Předvádím jim, jak se dělá poctivý vývar, jak se vykostuje kuře a tak. Vyráběli jsme společně koblížky, oni si všechno vyzkoušeli od začátku až pro naplňování domácími povidly. Je skvělé, že mají zájem. Ono to vůbec není běžné a já se takovým lidem snažím předat co nejvíc.

Necháváte se inspirovat zahraniční kuchyní?

Ano. Každý kuchař by se měl inspirovat jinde. Sleduji trendy, stáhl jsem si aplikaci, kde jsou šéfkuchaři z celého světa a vaří michelinská jídla. Podle toho pak taky vařím. Miluji Skandinávii, severskou kuchyni. A rád se vzdělávám, protože bez toho by člověk ustrnul.

Kdo je vaším kuchařským vzorem?

Jednoznačně Radek Kašpárek (šéfkuchař michelinské restaurace Field – pozn. red.). Je to můj kuchařský vzor, a také člověk, který mě k vaření dostal. Ukázal mi, že existuje něco úplně jiného, než jsem znal. Byla to tvrdá škola, ale dalo mi to hodně. Když jsem se dostal do Fieldu, bylo mi 23 let. Moc rád na to vzpomínám. Vydržel jsem tam dva roky a byla to bomba, přijít jako mladý kluk z vesnice do prvního zaměstnání, a hned michelinská hvězda. Něco neskutečného. Snažil jsem se, bylo to těžké, ale říkal jsem si, že člověk nesmí nic vzdávat. To mě asi posunulo dál a upevnilo v přesvědčení, že chci v gastronomii vydržet co nejdéle.

Máte nějaké kuchařské sny, kam byste to chtěl dotáhnout?

Rozhodně bych se chtěl posunout dál s chlebičky. A kdysi dávno jsem si přál mít vlastní bistro ve vesnici, odkud pocházím, je to mezi Benešovem a Vlašimí. To je ale v dnešní době dost finančně náročné. A určitě chci pár let zůstat tady v Potravinářském pavilonu.

V pavilonu ČZU, která je českým lídrem v udržitelnosti. Jak se to projevuje u vás v kuchyni?

Já se řídím pravidlem „nic nevyhazovat, všechno se dá zužitkovat“. Proč vyhazovat třeba slupky od brambor, když se dají usušit, usmažit a jsou z nich skvělé křupky? Taky ukazují studentům, jak se slupky z cibule dají využít na dobarvení vývaru.

Chystáte se napsat kuchařku?

To ne, ale rád se inspiroji od jiných kuchařů, takže se spíš zaměřuji na sepisování receptů. A když se mě někdo zeptá na nějaký recept, nemám problém mu ho dát. Stejně nic neuvaříte přesně tak, jako v restauraci, kde vám chutnalo a kuchař vám řekl, jak na to. On na to má vybavení, které doma nemáte, má technologické postupy, které neznáte. Takže vám z toho nikdy nevyjde to samé.

Byli jsme u toho, když měly premiéru vaše speciální koblížky, mimochodem vynikající! Chystáte další novinky?

Když dostanu nápad, musím ho hned realizovat. Spousta kuchařů o tom jen mluví, ale já, když si něco vymyslím, musím za tím jít. Mám tu skvělý tým lidí, skvělého šéfa. Jsem vděčný za to, že tady mohu pracovat. Pokud jde o novinky, určitě se zase pokusím něco vymyslet kolem chlebičeků. Pro studenty chci udělat nové bagety s trhaným masem. Mám tu okurky naložené v asijském stylu, mohu to zkombinovat s masem a vytvořit asijskou bagetu. Takže nápady jsou.

Občas musí člověk taky odpočívat. Z vašich zálib jste zmínil sportování, cestování...

Cestování miluji, je skvělé, když člověk vypne. A samozřejmě je to opět spojeno s vařením. Vloni jsem se vydal na pochod Českem, popadl jsem batoh a bez jakéhokoliv tréninku vyrazil do Beskyd. A právě tam přišel nápad na chlebiček frgál. Na cestování mě ale baví hlavně poznávání. Miluji českou historii, hrady, zámky. Mám rád místa, kde se narodily slavné osobnosti, místa, kde byly slavné bitvy. U nás v Česku je pořád co objevovat. Je tady tolik krásných míst, která lidi ani neznají. Mám už docela přehled, ale řadu z nich jsem zatím nepoznal a doufám, že ještě poznám. Jsem věrným fanouškem Toulavé kamery, dívám se každou neděli a vůbec nechápu, kam na tu inspiraci chodí.

A podle nich cestujete po Česku?

To ne, ale inspiruje mě to.

„Mléko je stále v módě,“ míní legenda mlékárenství Jiří Kopáček. A má pro to mnoho důvodů

V roce 1957 se na podnět mezinárodní konference lékařů, která ve švýcarském Interlakenu jednala o významu mléka ve výživě lidí, poprvé slavil Světový den mléka. Nejprve připadal na květen, od roku 2001 si ho připomínáme 1. června. Česká republika v posledních 23 letech vzdává hold tomuto přírodnímu produktu několikadenními oslavami mléka, sýrů a mléčných výrobků. Týdny mléka se vždy konají v Národním zemědělském muzeu v Praze, letos ve dnech 26.–28. května. Partnerem je i Česká zemědělská univerzita v Praze. Předseda Českomoravského svazu mlékárenského Jiří Kopáček nám vysvětlil, jaký vzkaz vysílá Týden mléka směrem k veřejnosti.

Je to prosté. Alfou a omegou této akce je mléko – jedna z nejdůležitějších potravin lidstva. Mléko, ryze přírodní potravina, je u nás v Evropě součástí každodenního života již více než 6000 let. Od dob, kdy si lidé osvojili kultivaci zemědělských plodin a chov domácích zvířat a poté začali konzumovat mléko od svých ovcí, koz a později i krav. Za tak dlouhou dobu došlo v populaci ke genetické mutaci, která u většiny lidí zajistila aktivitu enzymu schopného rozkládat mléčný cukr. Mléko se postupně stalo nedílnou součástí potravy a doslova základní potravinou. Mléko a mléčné výrobky nám nejenom chutnají, ale jejich konzumaci máme skutečně jaksi geneticky danou a předurčenou. Já bych nezpochybnitelný význam mléka v lidské výživě stručně shrnul do tří myšlenek.

Mléko je zdrojem cenných bílkovin. Ty jsou složeny z 18 aminokyselin, z toho jich je osm takzvaných esenciálních, které si naše tělo samo nevyrobí a musíme je získat potravou. Bílkoviny mléka jsou nutné zejména pro dosažení plnohodnotného vývoje člověka zajišťujícího reprodukci

a také k růstu a udržování svalové hmoty. Mléčné bílkoviny mají vysokou nutriční hodnotu a jsou velmi dobře stravitelné.

Mléko je jedinečným a nejhodnotnějším zdrojem vápníku. Ten má pro organismus zásadní význam, je klíčovým prvkem pro stavbu páteře a pro udržení dobrého stavu kostí, po celý život ovlivňuje a podporuje mnohé životní funkce organismu jako srážlivost krve, srdeční a svalovou činnost, krevní tlak, přenos nervového popudu svalu, fungování mnohých enzymů apod. Také v krvi musí zůstat obsah vápníku stálý, i jeho nepatrná změna by mohla vyvolat potíže. Protože si organismus vápník sám nevytváří, musí být i tato látka dodávána výživou. A nejobhatšími potravinami na vápník jsou právě mléko a mléčné výrobky.

Jednotlivé nutrienty zastoupené v mléce mezi sebou vzájemně interagují, podmiňují se ve svých efektech a doplňují, což z mléka dělá zcela komplexní výživovou matici. Pokud bychom některou složku mléka vyloučili,

například vyřadili mléko kvůli mléčnému tuku, ve kterém jsou dvě třetiny nasycených mastných kyselin, přijdeme také o mléčné bílkoviny, vápník, selen, hořčík, jód, vitaminy.

Nebojme se tedy mléka a mléčných výrobků, naopak jim důvěřujeme. Konzumovaly je generace před námi, vyrostli na nich naši rodiče a jsou i pro nás správnou volbou. Jsou prostě stále v módě, a vlastně nikdy moderními být nepřestaly. A to ani když musely čelit celé řadě nepodložených mýtů, pomluv a často i záměrně šířených dezinterpretací.

Co byste zmínil jako neškodlivější mýtus o mléce?

Mýty o mléce a mléčných výrobcích vytvářejí zejména ideologičtí aktivisté vystupující proti současnému způsobu života, vegetariáni, vegani, „ochránci zvířat“ či obhájci alternativní medicíny. A také průmysloví zpracovatelé sóji a rostlinných tuků či dalších náhražek klasických potravin a lobby výrobců nápojů, kteří chtějí nahradit mléko svými produkty. Doporučují nám při tom omezení spotřeby mléka a mléčných potravin a někteří vyžadují dokonce úplné vyloučení mléka a mléčných potravin z jídelníčku.

Argumentují například tím, že mléko zahleňuje a lidský organismus si s tím neumí poradit. Často operují údajnými nemocemi z potravin a z mléka. Četným argumentem jsou také důvody „ekologické“ o znečištění životního prostředí produkcí mléka a jeho zpracováním, genetikou manipulací (krmiv, zvířat) či dopravou škodící životnímu prostředí. Ekonomičtí odpůrci zase zmiňují průmyslový charakter výroby a postupující globalizaci. Jejich argumenty bývají většinou pseudovědecké a řada faktů je vytržena z kontextu. Je však potřeba si přiznat, že některé z argumentů proti mléku rozšiřuje dnes až třetina lékařů (většinou ve vztahu k alergiím). Další skupinou mohou být i ctižádostiví novináři, kteří chtějí prezentovat senzační zprávy, ale většinou nemají k jejich ověření a formulacím dostatečné odborné vzdělání.

Šířenou propagandu proti mléku a mléčným výrobkům nelze přeceňovat, ale ani podceňovat. Je třeba přistupovat k vyvracení mýtů na základě jasných vědeckých důkazů.

A pokud mám uvést příklad, tady je jeden ne úplně neškodlivější, zato docela absurdní: „Smetanový jogurt obsahuje více vápníku“. Spotřebitelé se někdy mylně domnívají, že obsah vápníku je úměrný obsahu tuku. Jde o klasický mýtus a opak je pravdou. Čím vyšší je obsah tuku v jogurtu, tím výrobek obsahuje méně bílkovin a tím úměrně tomu i méně vápníku, který se na bílkoviny váže. Z výše uvedeného vyplývá, že smetanový jogurt obsahuje méně vápníku než „obyčejný“ jogurt. Smetanové jogurty ale naopak obsahují například vyšší množství vitamínu D, A a E, které jsou rozpustné v tuku. Stejně vysvětlení samozřejmě platí i u plnotučného a odtučněného konzumního mléka. Vápníku je samozřejmě v odtučněném mléce více.

Jak se v posledních letech měnil vztah Čechů k mléku? A jak je tomu ve vašem případě?

Čechům mléko a mléčné výrobky skutečně chutnají. Důkazem je neustále rostoucí spotřeba, která v roce 2024 dosáhla hodnoty 260,9 kg na osobu a nadále roste. Jsme na tom mnohem lépe než sousední Slovensko, na průměr EU nám však chybí ještě přibližně 10 kg, což je dáno významně vyšší spotřebou sýrů v západoevropských zemích.

Konzumace mléka a mléčných výrobků má v České republice letitou tradici, kterou nemohou porazit ani různé mýty a nesmysly šířené v on-line prostoru. Máme poměrně vysokou spotřebu konzumních mlék (okolo 55 litrů na osobu a rok), rostoucí spotřebu sýrů (19,4 kg), másla (5,5 kg) a také zakysaných mléčných výrobků (15,5 kg). V módě jsou zejména nové konvenientní výrobky, nedávno to byly také sýry na grilování, v loňském roce zaujaly spotřebitele především vysokoproteinové výrobky. Co je důležité, mlékárenský průmysl reformuluje své výrobky s ohledem na moderní výživové trendy. Například se snižuje množství cukru a soli a v nabídce máme i široké zastoupení výrobků bez laktózy nebo s jejím sníženým obsahem.

A pokud jde o mě, já celý život miluji především sýry, které také představuji na svých ochutnávkových sýrových večerech pořádaných zhruba pětadvacetkrát do roka. Zájem je neskutečný, takže „máme stále na půl roku vyprodáno“. A máme co nabídnout – české sýry skutečně patří mezi ty nejlepší v Evropě.

Na co jste v mlékárenském odvětví nejvíce hrdý a co vám naopak vadí?

V mlékárenství pracuji již od roku 1981. A s upřímností a s pohledem zpět musím říci, že jsem hrdý, že jsem si po vysoké škole vybral právě tento obor. Těch 45 let v mlékařině pro mě nebylo jenom zaměstnání. Byla to čest, radost, potěšení a doslova jedna z mých lásek. Mé zaměstnání se tak stalo i mým koníčkem. A co mi nejvíce vadí? Ač jsem stoupencem jednotné Evropské unie, vadí mi často její byrokratičnost, přebujelá administrativa a někdy i hloupá a nesmyslná rozhodnutí. My je pak jako poslušné stádo ovcí přejímáme a implementujeme. Co v tomto případě nejvíce potřebujeme, je zdravý selský, v našem případě mlékařský rozum.

Nakonec bych uvedl jednu moji často komunikovanou výzvu, a sice že „Mléko je stále v módě“. A moc mě těší, že ve slovním základě našeho českého slova „mléko“ je skryta velká pravda o této potravíně: totiž „LÉK“.

Ptala se: Lenka Prokopová

Dvě disertační práce, dvě prestižní ceny: Jak pestrý je současný výzkum na PEF?

Analyza třicetiletého vývoje českého zemědělství a rozpoznávání klínového písma pomocí neuronových sítí. Dvě témata, která by na první pohled těžko hledala společného jmenovatele. Přesto obě vznikla na Provozně ekonomické fakultě ČZU v Praze. Ing. Anna Žovincová, Ph.D., získala za svou disertační práci Cenu ministra zemědělství, Ing. Adéla Hamplová, Ph.D., převzala Cenu prof. Stoklasy.

Od proměn zemědělství k otázce soběstačnosti

Anna Žovincová se pod vedením docentky Marie Prášilové z katedry statistiky věnovala komplexní analýze vývoje českého zemědělství od roku 1993 do současnosti. Potravinová bezpečnost získala po transformaci v 90. letech a vstupu České republiky do Evropské unie nový rozměr. A právě tato skutečnost autorku přivedla k systematickému zpracování dat z několika desetiletí. Při porovnávání účinnosti statistických nástrojů využila vedle klasických trendových funkcí a exponenciálního vyrovnávání také Box-Jenkinsovu metodologii a modely neuronových sítí.

Data odhalila zásadní strukturální změny: užší spektrum pěstovaných plodin, výrazný útlum živočišné výroby, patrný zejména v chovu prasat, a klesající soběstačnost v produkci brambor, ovoce a zeleniny. Praktický význam práce spočívá v tom, že nabízí tvůrcům agrární politiky datově podložený obraz toho, kde se české zemědělství nachází a které sektory jsou z hlediska potravinové bezpečnosti nejzranitelnější. Informace, které v období klimatických změn a rostoucí nejistoty v globálních dodavatelských řetězcích nabývají na důležitosti.

Rozpoznávání starověkého písma metodami počítačového vidění

Adéla Hamplová, vedená docentem Arnoštem Veselým z katedry informačního inženýrství, propojila ve své disertaci informatiku, historii

a počítačové vidění. S univerzitami v Tel Avivu a Arielu spolupracovala na analýze klínového písma z fotografií chrámových zdí a stél, palmýrskou aramejštinu zkoumala v samostatném výzkumu, k němuž se později připojil profesor Alexey Lyavdanský z HSE University.

Klíčovým prvkem práce bylo využití metody segmentace instancí. Na rozdíl od klasického optického rozpoznávání znaků (OCR), které si s netištěným nebo poškozeným písmem často neporadí, umožňuje tato metoda přesněji vymezit jednotlivé znaky a lépe pracovat s vizuálně složitým materiálem. V praxi to znamená, že archeologové a historici mohou zpracovat mnohem větší objem epigrafického materiálu v kratším čase a zpřístupnit tak texty, které by při výhradně ruční analýze zůstaly ještě dlouho nepřečtené.

Společný základ dvou odlišných disciplín

Obě oceněné práce stojí na podobném principu: trpělivosti, přesné metodice a ochotě opakovaně se vracet k problémům, které nemají snadné řešení. Autorky přitom zdůrazňují, že náročnější fáze patří k výzkumu stejně přirozeně jako jeho výsledky a že kvalitní práce vyžaduje čas i schopnost vytrvat. Oceněné disertace zároveň podtrhují, jak širokého záběru současný výzkum na PEF dosahuje – od zemědělské praxe a potravinové politiky až po digitální zpřístupnění kulturního dědictví starověkého Blízkého východu.

Ing. Karel Jílek

Lycée Agricole Albi Fonlabour

Inspirace z jihu Francie: Udržitelnost a tandemová výuka na středních zemědělských a lesnických školách

Na konci září 2025 se šest studentů bakalářského programu Učitelství praktického vyučování vydalo na týdenní stáž na jih Francie. Během několika dní absolvovali četné náslechy ve výuce odborných předmětů a praxe, navštívili školní farmy, hovořili se žáky i učiteli a porovnávali přístupy v odborném vzdělávání. Cílem bylo poznat fungování francouzských zemědělských a lesnických škol a sdílet zkušenosti s pedagogy i studenty.

Během pobytu navštívili „Lycée Agricole Albi Fonlabour“, „Lycée Agricole et Forestier Jean Monnet“, „Lycée Agricole d’Auzeville“ a vysokoškolské pracoviště ENSFEA v Toulouse, které připravuje budoucí učitele odborných předmětů. Vedení škol je seznámilo s organizací výuky i nabízenými obory, účastníci měli možnost nahlédnout do vyučování a diskutovat se studenty o jejich studiu i profesních plánech.

Ve výuce se setkali s různorodými pedagogickými metodami. Inspirativní byla například tandemová hodina lesnictví a informačních technologií, při níž studenti v terénu sbírali data a následně je zpracovávali v systému GIS. Zjištěné chyby nebyly penalizovány, ale využity jako příležitost k učení a rozvoji samostatnosti. Tento přístup podpořil jejich zodpovědnost a schopnost přemýšlet o problémech v souvislostech.

Výhodou francouzského systému jsou delší vyučovací bloky, často trvající 90 minut i více. Umožňují hlubší porozumění tématu i dostatek času na praktické ověření poznatků. Atmosféra ve školách působila uvolněně a partnersky, přestože i zde se objevují běžné kázeňské přestupky středoškoláků.

Pozitivní dojem zanechaly i vztahy mezi učiteli a žáky – například při společných obědech, kdy všichni stojí v jedné řadě a usedají bez rozdílů ke stolům. Rovnost a respekt zde nejsou jen hesly, ale součástí každodenní praxe. Studenti si v hodinách praktického vyučování osvojují nejen

odborné dovednosti, ale i odpovědnost a vztah k přírodě. Na některých školách mají navíc možnost dobrovolně pěstovat vlastní ovoce a zeleninu, kterou následně využívají ve školních jídelnách.

Zajímavým zjištěním pro vyslané studenty bylo, že zemědělské školy ve Francii spadají pod ministerstvo zemědělství, nikoli školství. Tento model posiluje vazbu mezi vzděláváním a praxí a podporuje prestiž oboru. Práce v zemědělství je zde vnímána jako smysluplná a společensky ceněná, což se odráží jak v postoji pedagogů, tak v motivaci studentů.

Stáž přinesla účastníkům cennou inspiraci pro budoucí pedagogickou práci i nový pohled na možnosti odborného vzdělávání. Uvědomili si význam partnerského přístupu k žákům, podpory samostatnosti a posilování pozitivního obrazu odborných profesí v zemědělství.

„Stáž hodnotím jako jedinečnou zkušenost, kterou bych doporučila všem studentům i kolegům na své střední škole. Přináší nejen možnost porovnání vzdělávacích systémů, ale i cennou inspiraci, vnitřní motivaci pro další práci ve svém oboru a nezapomenutelné zážitky,“ shrnuje pozitivní přínos zahraniční stáže jedna z účastnic.

Co-Funded by
the European Union

Ing. Jiřina Špálová
a Ing. Barbora Jordánová

Operační program
Jan Amos Komenský

Od Francie po Vietnam: Studenti IVP sbírají zkušenosti napříč kontinenty

Internacionalizace na IVP nepředstavuje pouhý doplněk studia, ale jeho přirozenou a nedílnou součást. Systematicky rozšiřuje nabídku předmětů vyučovaných v anglickém jazyce a zároveň aktivně podporuje studenty i zaměstnance v získávání cenných profesních, jazykových a interkulturních zkušeností na partnerských univerzitách, středních odborných školách a ve vzdělávacích centrech napříč Evropou i mimo ni.

Od akademického roku 2024/2025 mají studenti obou studijních programů IVP možnost absolvovat odborné praxe nejen v evropských zemích, ale také v mimoevropském prostředí. Výukové praxe realizované například ve Vietnamu či Kyrgyzstánu umožňují zapojení do lektorské činnosti (výuka českého nebo anglického jazyka) i poskytování poradenství zahraničním studentům se zájmem o studium na ČZU v Praze. Tyto zkušenosti významně posilují samostatnost, profesní sebevědomí i schopnost efektivně pracovat v mezinárodním a multikulturním prostředí. Současně přispívají k rozvoji pedagogických kompetencí a hlubšímu porozumění fungování vzdělávacích systémů v odlišném kulturním kontextu.

„Vietnam nás naučil velké trpělivosti a flexibilitě. Přijali jsme způsob života místních obyvatel, jejich kulturu i denní režim, v němž přesný čas nehraje zásadní roli. Cítíme obrovskou vděčnost za tuto pracovní i kulturní zkušenost. Odjet do Vietnamu bylo jedno z nejlepších rozhodnutí, které jsme v životě udělali,“ shrnuli své dojmy dva studenti v závěrečné hodnotící zprávě.

Významnou součástí zahraničních aktivit tvoří rovněž krátkodobé skupinové stáže studentů připravujících se na učitelskou profesi. Náslechové praxe na středních odborných školách ve Francii, Nizozemsku, Rakousku či na Slovensku nabízejí jedinečnou příležitost ke srovnání didaktických přístupů, výukových metod i organizace odborného vzdělávání v různých evropských zemích. Tyto stáže jsou realizovány s podporou Operačního programu Jan Amos Komenský a významně přispívají ke zkvalitňování přípravy budoucích pedagogů.

Účastníci hodnotili první stáž tohoto typu jako mimořádně přínosnou: *„Pobyte ve Francii nám přinesl mnoho inspirace pro budoucí pedagogickou praxi. Mohli jsme porovnat různé přístupy k výuce a převzít inovativní metody, které mohou výuku obohatit jak pro žáky, tak pro učitele. Získané zkušenosti nám pomohly lépe porozumět fungování škol v zahraničí i významu spolupráce mezi pedagogy a žáky.“*

Stále výraznější roli hrají také studijní a pracovní pobyty realizované v rámci programu Erasmus+. V posledních letech je patrný rostoucí zájem zejména ze strany studentů studijního programu Kariérové vzdělávání a poradenství, kteří vnímají zahraniční zkušenost jako důležitý pilíř svého profesního rozvoje. Studium či pracovní stáž v zahraničí jim umožňují rozšířit odborné znalosti, získat nové perspektivy a posílit svou uplatnitelnost na trhu práce.

Nabídku zahraničních aktivit dále rozšiřují i letní školy, tzv. „Blended Intensive Programmes“, které kombinují krátkodobý pobyt v zahraničí s online spoluprací. Např. letní škola „The Green Change Maker“, konaná pravidelně na „AERES Wageningen“, podporuje týmovou práci v mezinárodních skupinách, rozvoj kritického myšlení zúčastněných i jejich schopnost reagovat na aktuální společenské výzvy v globálním kontextu.

Zkušenost s mezinárodní letní školou shrnují studenti následovně: *„Tento týden nám otevřel nové perspektivy. Kromě zlepšení jazykových dovedností jsme si vyzkoušeli týmovou spolupráci v multikulturním prostředí, naučili se více přemýšlet o udržitelnosti v každodenním životě i ve výuce a mohli jsme se aktivně podílet na smysluplném vzdělávacím programu. Největší přínos pro nás však spočívá v tom, že jsme měli příležitost zamyslet se nad tím, kým chceme být jako profesionálové a jak pozitivně působit na své okolí.“*

Díky široké a dynamicky se rozvíjející nabídce zahraničních příležitostí potvrzuje Institut vzdělávání a poradenství svou otevřenost vůči mezinárodní spolupráci a vytváří inspirativní prostředí, které studenty i zaměstnance motivuje k profesnímu růstu a k aktivnímu zapojení do evropského i globálního vzdělávacího prostoru.

Ing. Barbora Jordánová a prof. Ing. Petr Valášek, Ph.D.

Science: Vícedruhové pícní porosty produkují napříč klimatickým gradientem vyšší výnosy při nižším dusíkatém hnojení

Vědecký tým pod vedením profesora Josefa Hakla z katedry agroekologie a rostlinné produkce FAPPZ se podílel na mezinárodním výzkumu, jehož výsledky byly publikovány v prestižním časopise *Science* (impact factor 45,8). V kategorii *Multidisciplinary Science* patří tento časopis mezi tři nejvýše hodnocené na světě.

Studie s názvem *Multispecies grasslands produce higher forage yields at lower nitrogen fertilisation across climatic gradients* se zabývá významem vícedruhových pícních porostů pro zemědělskou produkci.

Vychází ze širší snahy o udržitelnou produkci píce pro hospodářská zvířata při omezení spotřeby dusíkatých hnojiv v podmínkách měnícího se klimatu. Součástí testovaných směsí byly kromě tradičních pícních trav a jetelovin také vybrané bylinné pícní druhy, a to čekanka obecná nebo jitrocel kopinatý.

Spolupráce probíhala v rámci mezinárodní výzkumné sítě LegacyNet a vznikla jako dobrovolná vědecká aktivita bez přímé projektové podpory. Výzkum se uskutečnil v letech 2020–2023 na řadě stanovišť v Evropě, ale i v Kanadě, USA, Číně či na Novém Zélandu. V České republice byly porosty založeny na experimentální stanici FAPPZ v Červeném Újezdě v roce 2020 a hodnocení produkční pícní fáze bylo realizováno během tří sečí ročně v roce 2021 a 2022. Vizualizace interakce jednotlivých

komponent ve směsích na výnos píce byly zpracovány pomocí Diversity Interaction Models pod vedením kolegů z univerzity v Dublinu.

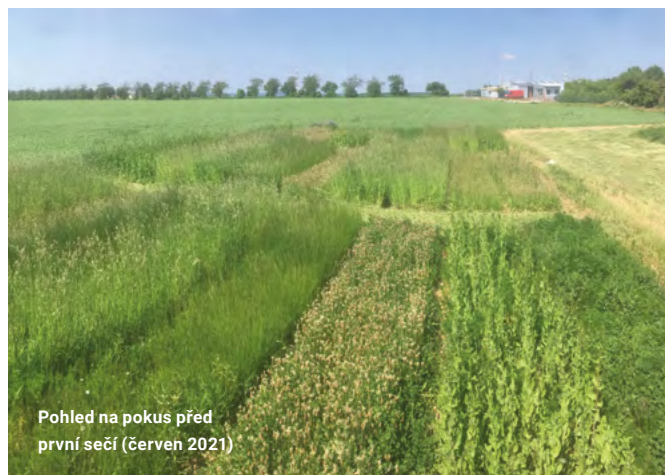
Získané unikátní výsledky v rámci širokého gradientu klimatických podmínek ukázaly, že vícedruhové směsi kombinující všechny funkční skupiny (jeteloviny, trávy, byliny) dokázaly i při nižší dávce N překonat o 11 % výnos intenzivně hnojených travních monokultur. Tyto vícedruhové směsi dokázaly překonat o 18 % i dvoukomponentní jetelotravní směsi. Svůj význam prokázala i přítomnost dvou druhů v rámci každé funkční skupiny, což podporuje význam vyšší diversity směsí pro efektivní a udržitelnou strategii produkce píce na orné půdě.

Publikace představuje významný úspěch nejen pro zapojené autory, ale také pro agronomický výzkum realizovaný na FAPPZ.

prof. Josef Hakl

Čekanka a jitrocel v roce výsevu (srpen 2020)

Pohled na pokus před první sečí (červen 2021)

Kvetoucí čekanka (červen 2021)

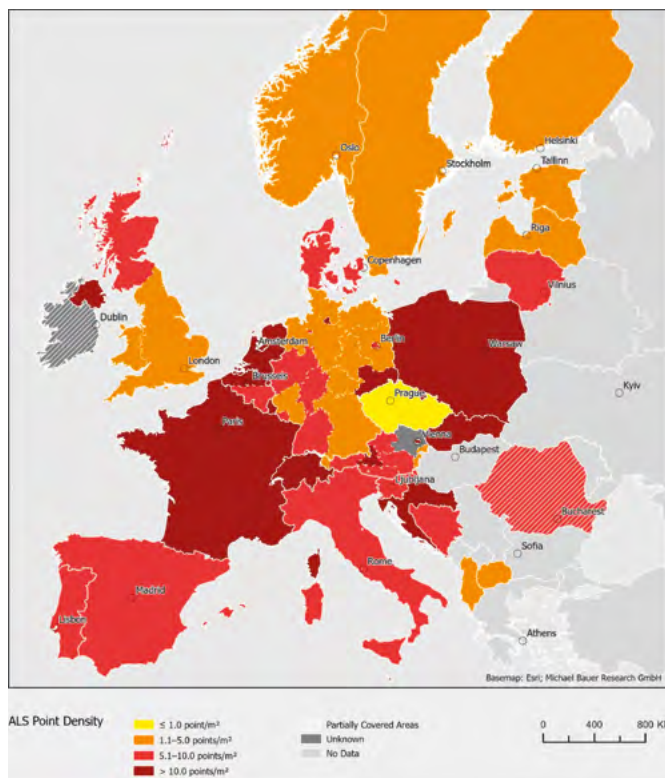
Vpravo čekanka vlevo jitrocel + štirovník, první seč 2021

Jaký je stav mapování Evropy lidarem

Specialisté na dálkový průzkum Země z mezinárodního týmu Vítězslava Moudrého publikovali přehled současného stavu mapování povrchu pomocí leteckého laserového skenování (LLS neboli lidar) v Evropě.

Tato detailní data o zemském povrchu mohou výrazně lépe sloužit potřebám globálního výzkumu vegetace než nyní běžně využívané satelitní modely. Podrobné LLS mapy jsou užitečné nejen pro aplikace v lesnictví, ekologii a ochraně přírody, ale jsou také nezbytné pro zlepšení budoucích satelitních misí, které monitorují zemskou vegetaci.

A jaké jsou výsledky studie, kterou tým pod vedením Vítězslava Moudrého publikoval v časopise *Earth and Space Science* v rámci projektu EarthB-ridge? Vědci ukázali, že na 30 evropských zemích dokončilo nebo se blíží dokončení celostátního leteckého laserového skenování a několik dalších je pokryto částečně. Typická bodová hustota dostupných dat se pohybuje kolem dvou až pěti bodů na metr čtvereční – ve Francii, Polsku nebo Slovensku je to více než 10 bodů na metr čtvereční, v Česku se podobná bodová hustota očekává až po dokončení druhého mapování do roku 2030, nyní se pohybuje na úrovni méně než jeden bod na metr čtvereční. Uživatelé z regionů s dostupnými lidarovými daty, jako je dle studie právě Evropa, by spíše měli upřednostnit používání metrik struktury vegetace založených na LLS, než aby se spoléhali na méně přesné predikce ze zdrojů pořízených satelitními technologiemi.

Autoři článku současně apelují na koordinaci institucí v úsilí o harmonizaci dat a průzkumů, standardizaci procesů a produktů LLS pro celý evropský kontinent. A nakonec vyzdvihují zajištění volného přístupu k datům pro výzkum a politiku životního prostředí.

Vítězslav Moudrý

Plány prevence horka zachraňují tisíce životů

Rozsáhlý mezinárodní výzkum ukazuje, že plány prevence horka významně snižují úmrtnost během období extrémních veder v celé Evropě. Vědci analyzovali denní údaje o teplotě a úmrtnosti ze 102 lokalit ve 14 evropských zemích za téměř tři desetiletí.

„V průměru jsme po zavedení těchto plánů pozorovali snížení nadměrné úmrtnosti o více než 25 %, což v analyzovaných regionech představuje více než 14 000 zachráněných životů,“ podotýká Aleš Urban z Fakulty životního prostředí ČZU v Praze, který byl spolu s Veronikou Huber (Donana Biological Station, CSIC) vedoucím týmu autorů.

Autoři zhodnotili, jak se změnila úmrtnost související s horkem po zavedení národních a regionálních plánů prevence horka, které obvykle

zahrnují systémy včasného varování, komunikaci s veřejností, ochranu zranitelných skupin obyvatelstva a adaptace ve zdravotnických službách.

„Naše výsledky poskytují jasný důkaz, že plány prevence horka jsou účinnými nástroji veřejného zdraví,“ uvádí hlavní autor Aleš Urban. Podle studie publikované v časopise *Environmental Research Letters* se jedná o přibližně 1,8 zabráněných úmrtí na 100 000 obyvatel ročně.

„Vzhledem k tomu, že se očekává, že změna klimatu zvýší četnost a intenzitu vln veder, naše zjištění zdůrazňují důležitost toho, aby se plány prevence veder staly klíčovou součástí strategií adaptace na změnu klimatu v celé Evropě,“ dodává spoluautorka Veronika Huber.

Výzkum byl založen na mezinárodní spolupráci s odborníky z MCC Collaborative Research Network, z projektu PROCLIAS (COST Action) a z projektu CROSSEU financovaného z programu HORIZON EU. Aleš Urban byl podpořen projektem GAČR (22-24920S) a programem ERC-CZ Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (projekt CLARA-CZ, LL2410).

Aleš Urban

Urbánní ekologie: města jako laboratoř biodiverzity 21. století

Města dnes nejsou biologickou periferií, ale laboratoř rychlé evoluce a místem nálezů nových druhů. Vědci z Fakulty životního prostředí, kteří se dlouhodobě věnují výzkumu městské přírody, upozorňují, že bez systematického využití veřejně dostupných digitálních stop – fotografií či videí – a bez cíleného popisu dosud neznámých organismů může zůstat část městské biodiverzity pro vědu i ochranu přírody neviditelná. Vědci svá tvrzení opírají o publikované příklady, jako jsou chování invazní veverky šedé ve Velké Británii či objev nového druhu žáby z New Yorku a dalších desítek organismů v metropolích celého světa.

Města patří k nejrychleji se měnícím ekosystémům na planetě. Přestože byla dlouho vnímána jako biologicky chudá a pro přírodovědce málo relevantní, současný výzkum ukazuje pravý opak. Zpravidla uzavřené urbánní prostředí je dynamickým prostorem, kde vznikají nové ekologické interakce, dochází k rychlé evoluci a kde se často poprvé objevují invazní i docela nové, pro vědu doposud neznámé druhy organismů. Právě urbánní ekologie se proto stává jedním z důležitých směrů moderní environmentální vědy.

Specifikem měst je nejen vysoká koncentrace lidí, ale také obrovské množství digitálních stop, které zde při každodenním životě vznikají. Fotografie, videa, zvukové záznamy a texty sdílené na sociálních sítích či zpravodajských serverech představují dosud málo využitý, ale mimořádně cenný zdroj ekologických dat. Právě na tomto principu stojí rychle se rozvíjející přístup označovaný jako iEkologie (internetová ekologie). Ta umožňuje studovat výskyt druhů, jejich chování, interakce s člověkem i šíření invazních organismů v prostorovém a časovém měřítku, které je pro klasický terénní výzkum často nedostupné.

Význam tohoto přístupu ukazuje nová studie publikovaná v předním vědeckém časopise *Methods in Ecology and Evolution*, kde vědci v čele s Peterem Mikulou z týmu Martina Bully ukazují, že digitální data mohou zásadně doplnit tradiční ekologické metody a sloužit jako včasný detekční nástroj. „Online data mohou například pomoci odhalit, jak invazní druhy mění své chování v novém prostředí od tolerance k lidem až po

způsoby šíření a využívání místních zdrojů. Právě takové signály jsou zásadní pro naši včasnou reakci,“ uvádí Peter Mikula.

Zcela specifický problém nastává, když dojde k identifikaci nových organismů tak, jak dokládají desítky objevů po městech celého světa – mj. donedávna neznámá žába *Rana kauffeldi* z New Yorku nebo moucha *Drapetis bruscellensis* popsána z Bruselu. Bez vědeckého jména a formálního popisu totiž nemohou být druhy zahrnuty do červených seznamů, environmentálních posudků ani rozhodovacích procesů. To je důvod, proč Peter Mikula se svými kolegy také hovoří o potřebě rozvoje tzv. urbánní taxonomie – systematického popisu organismů žijících ve městech. „Zásadním problémem zůstává fakt, že se ve městech vyskytují doposud nepopsané druhy organismů, které jsou pro ochranu přírody i legislativu prakticky neviditelné. Nálezy nových taxonů ve městech nelze chápat jen tak, že by přímo ve městech evolucí vznikly, ale i tak, že zatím nebyly nalezeny jinde či že město vyrostlo na místě jejich původního výskytu. Růstem aglomerací v globálním měřítku jistě budou další objevy následovat,“ vysvětluje Mikula.

Na význam tohoto tématu upozorňují v mezinárodní vědecké práci publikované v prestižním časopise *BioScience*. Města jsou často místem, kde se ekologické změny projevují nejdříve a nejintenzivněji. Zároveň zde vznikají nové formy soužití lidí a přírody, které budou v budoucnu stále běžnější.

Text: David Homoláč, foto: Tomáš Jůnek

Science: Intenzita zemědělství je příčinou zrychlování úbytku ptáků

Počty ptáků v Severní Americe plošně klesají, jak vyplývá z nedávno zveřejněných studií vycházejících z dlouhodobých biologických dat shromážděných dobrovolníky v průběhu desetiletí. Dosud se však spíše spekulovalo, co tento pokles způsobuje a zda se zrychluje či zpomaluje. A právě akcelerace může být důležitým signálem změn v prostředí.

Příčinám zrychlujícího se úbytku ptáků se věnuje studie Francoise Leroye a Petra Keila z Fakulty životního prostředí ČZU, vypracovaná ve spolupráci s Martou Jarzynou z Ohio State University. Je založena na 35 letech výzkumu na 1033 mapovacích trasách napříč USA a Kanadou a 26. února 2026 byla publikována v prestižním vědeckém časopise Science.

Vědci se zaměřili na 261 druhů ptáků (z přibližně celkem 1100) z 54 čeledí a na deset rozdílných prostředí jejich výskytu. U 122 druhů (47 %) zaznamenali významný pokles početnosti, celkově v průměru o 15 % a na více než třech čtvrtinách lokalit. Ohniska úbytku ptáků jsou hlavně v jižních a teplých částech Severní Ameriky, jako jsou Florida, Texas, Louisiana a Arizona. Nejvíce ubývalo druhů v otevřené krajině, urbánním prostředí, v mokřadech a otevřených lesích.

Nové a zásadní je však zjištění, že polovina z ubývajících druhů ptáků (63 druhů) nyní z roku na rok zažívá zrychlující se pokles. Tento trend byl zaznamenán zejména v regionech, kde je zemědělství nejintenzivnější. Když to shrneme, ptačí početnost klesá skoro všude a zřejmě to částečně ovlivňují klimatické změny. Zrychlování poklesu však souvisí s intenzitou zemědělství. Působení změn klimatu a intenzity zemědělství se tedy kombinují.

„Výsledek naší analýzy je jednoznačný a měli bychom jej při ochraně přírody mít na zřeteli. Intenzita zemědělství na velké ploše orné půdy

spojená s širokým využíváním pesticidů a hnojiv má značný vliv na zrychlování poklesu počtu ptáků. Skutečnost, že zde představujeme analýzu severoamerických dat, neznamená, že to v Evropě nemůže platit stejně. Ostatně se již nějakou dobu ukazuje právě v evropských studiích, že nejohroženější jsou ptáci zemědělské krajiny,“ konstatuje Petr Keil.

Výsledky studie zhodnotil ornitolog Václav Zámečník, který na ní neparticipoval, ale tomuto tématu se věnuje dlouhodobě v evropském kontextu: *„Jak dokládají výsledky celoevropského monitoringu běžných ptačích druhů, jen mezi lety 1980 a 2024 se početnost ptáků zemědělské krajiny v Evropě snížila téměř o 60 procent. Podle celé řady odborných studií stojí za jejich poklesem zejména intenzifikace hospodaření. Významným ohrožujícím faktorem je aplikace nejrůznějších chemických látek na pole. Pesticidy především významně snižují potravní zdroje ptáků. Negativní roli také mají zásahy do krajiny od druhé poloviny 20. století, kdy pestrou mozaiku polí s vysokým podílem neprodukcí ploch nahradily rozsáhlé monokultury. V posledních letech tento trend ještě umocňují změny klimatu, které na úrovni Evropy vedou k posunům hnízdních areálů a u některých ptačích druhů i ke změnám tahových cest. Lokálně mohou také dlouhotrvající vedra snižovat potravní nabídku a tím přispívat ke zvýšené mortalitě mláďat.“*

Petr Keil

Inkubáze: Nová online platforma propojuje chovatele a vědce při umělém odchovu ptáků

V symbolickém čase Velikonoc tým ornitologa Martina Sládečka z katedry ekologie Fakulty životního prostředí ČZU v Praze představil ve spolupráci se Safari Parkem Dvůr Králové, Zoo Brno a dalšími partnery Inkubázi – otevřenou online platformu pro správu, analýzu a sdílení dat z umělé inkubace ptačích vajec. Projekt přináší dosud chybějící nástroj, který propojuje každodenní praxi chovatelů s vědeckým výzkumem ptačí reprodukce. Spuštění platformy se symbolicky pojí s velikonocním obdobím, tradičně spojovaným s vejci a novým životem.

Nejen v období Velikonoc se v zoologických zahradách, záchranných stanicích i soukromých chovech po celém světě denně inkubují tisíce vajec mnohdy vzácných a ohrožených druhů. Za každým úspěšným odchovem stojí pečlivá práce chovatelů, kteří sledují úbytek hmotnosti vejce, vývoj embrya a upravují teplotu i vlhkost v inkubátoru. Data, která přitom získávají, mají velkou hodnotu pro praxi i vědu. Přesto často zůstávají skryta v poznámkových blocích nebo excelových tabulkách jednotlivých chovatelů. Inkubáze vznikla proto, aby tato data mohla být efektivně využita, porovnávána a sdílena.

Inkubáze funguje jednoduše. Chovatel zadá data do systému, který je okamžitě analyzuje a porovná s údaji uloženými v databázi. V reálném čase pak poskytuje doporučení pro optimální nastavení inkubátoru. Platforma sleduje a průběžně vyhodnocuje druhově specifické ukazatele – rozměry vajec, délku inkubace nebo vývoj vejce v jejím průběhu. Z těchto údajů vzniká Inkupedie, dosud chybějící dynamická encyklopedie inkubačních parametrů jednotlivých druhů ptáků.

Zadaná data se automaticky ukládají a jsou připravena k dalšímu využití, od interních přehledů až po vědecké studie. To, co dosud končilo v interních záznamech, tak může nově pomáhat nejen konkrétním chovům, ale i širšímu porozumění ptačí reprodukci.

„Chovatelé v líhních odvádějí obrovskou práci a sbírají přitom cenná data, která ale většinou nikam dál neputují. Inkubáze jim dává nástroj, který ta data okamžitě zhodnotí a zároveň je zpřístupní ostatním. Čím víc chovatelů se zapojí, tím přesnější budou doporučení pro každý jednotlivý druh,“ říká vedoucí projektu Martin Sládeček z katedry ekologie.

Projekt vzniká na Fakultě životního prostředí ČZU v Praze ve spolupráci se Safari Parkem Dvůr Králové a Zoologickou zahradou Brno. Je financován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva životního prostředí ČR v rámci Programu Prostředí pro život. Svými daty přispěly také Zoo Ostrava, Zoo Zlín, Zoo Praha, Zoo Liberec nebo Zoo Olomouc. Autoři projektu doufají, že Inkubáze najde odezvu i v zahraničí a postupně se stane mezinárodní platformou nabízející vědecky podložená doporučení pro praxi – například při umělém odchovu vzácných a světově ohrožených druhů ptáků.

Více o projektu, možnost registrace a přístup k databázi naleznete na webu incubase.fzp.czu.cz

Martin Sládeček / David Homoláč

Pražský EOSC Networking spojil instituce hlavního města na ČZU

Dne 30. března 2026 se na České zemědělské univerzitě uskutečnil první Pražský EOSC Networking – setkání výzkumníků, doktorandů, datových profesionálů a podpůrných týmů napříč pražskými univerzitami i ústavy Akademie věd. Akci společně organizovaly ČZU a EOSC CZ, přičemž ČZU byla hlavním hostitelem celého programu.

Cílem setkání bylo propojit odborníky, kteří se ve svých institucích věnují práci s výzkumnými daty, otevřené vědě a moderním výzkumným postupům, a nabídnout jim prostor pro sdílení zkušeností i získání praktických dovedností. Praha má v této oblasti mimořádný potenciál, jen zřídka se však odborníci napříč institucemi setkávají fyzicky na jednom místě. Pražský EOSC Networking to změnil.

Dopolední část zahájil svým úvodním slovem rektor ČZU prof. Michal Lošťák, který zdůraznil význam otevřené vědy a meziinstitucionální spolupráce pro budoucnost českého výzkumu. Následovala prezentace zástupců EOSC CZ věnovaná aktuálnímu stavu a rozvoji národní infrastruktury pro výzkumná data.

Velkou pozornost vzbudily také lightning talks pražských institucí – krátké, dynamické prezentace, během nichž UK, ČVUT, VŠCHT, VŠE, KNAV i ČZU představily své aktivity, nástroje a zkušenosti v oblasti FAIR dat a otevřené vědy.

Odpolední část patřila sérii praktických workshopů v Knihovně ČZU. Účastníci si mohli vybrat z tematicky pestré nabídky od anonymizace dat a tvorby DMP přes práci s GitHubem a ORCIDem až po hravé formáty, jako jsou LEGO® Metadata Challenge či RDM Escape Room.

Akce ukázala, že ČZU dokáže být nejen aktivním členem iniciativy EOSC CZ, ale také hostitelem setkání, která posouvají výzkumné prostředí v celé Praze, a postupně i v celé České republice. Pro Knihovnu ČZU a Centrum otevřené vědy šlo zároveň o příležitost představit vlastní iniciativy v oblasti správy výzkumných dat, datové gramotnosti a podpory FAIR principů.

Networkingový charakter setkání podpořil vznik nových kontaktů, sdílení výzev i hledání společných řešení, která mohou v budoucnu přerůst v meziinstitucionální projekty či další spolupráce.

Kristýna Zychová

Hecthor II: České pásové vozidlo „made in ČZU“ pomáhá hasičům na Ukrajině

Na začátku roku proběhlo úspěšné předání pásového vozidla Hecthor II jednotkám záchranného sboru na východní Ukrajině. Tento robustní dálkově ovládaný stroj, vyvinutý pro hašení požárů a operace v extrémně nebezpečných podmínkách, slouží zejména při zásazích v městských oblastech, kde je vysoké riziko kvůli ostřelování nebo nevybuchlé municí. Nyní už má za sebou kolem deseti akcí, při nichž pomohl uchránit životy ukrajinských hasičů a záchranářů.

Na vývoji hasičského robota nové generace, stejně jako jeho předchůdce, má zásadní podíl spin-off Technické fakulty ČZU ProLab Engineering. První i druhá generace robotů Hecthor jsou důkazem, že propojení akademického výzkumu a průmyslové výroby v Česku dokáže konkurovat světovým gigantům a dodávat funkční řešení tam, kde jde o život. První Hecthor se osvědčil jako neocenitelný pomocník při práci v extrémních podmínkách a charkovské jednotky si ho velmi oblíbily. Díky zpětné vazbě pak mohl technologický spin-off ProLab Engineering při Technické fakultě ČZU v Praze připravit stroj nové generace.

„Hecthor II je dalším důkazem smysluplnosti naší společnosti a její role při naplňování třetího pilíře univerzity – transferu technologií do reálného prostředí. Na jeho vývoji se podílelo poměrně dost lidí včetně studentů SPŠE Ječná. Některé z nich tato spolupráce inspirovala k volbě budoucí profese a po maturitě se stali našimi studenty,“ říká zakladatel ProLab Engineering Petr Hnízdil z Technické fakulty ČZU.

Evoluce na základě zkušeností z fronty

Hecthor II je chytřejší a hasičům přináší ještě víc bezpečí než jeho před-

chůdce. Je jednoduchý na ovládání a po krátkém proškolení ho zvládne každý. Podvozek je nižší, což umožňuje lépe zvládat prudké svahy a ostré nájezdové úhly. Robot si poradí i s dlouhým schodištěm. Je u něj možné sundat hasičskou nástavbu, se kterou přišla firma THT Polička. Nebo ji vyměnit například za kompresor, čerpadlo či nosítka, která pomohou dostat zraněné do bezpečí. Do čela korby je zabudováno osvětlení a kamera, což u staršího prototypu nebylo.

„Ukrajina dnes funguje jako nejtvrďší test evropských technologií. Ne v laboratoři, ale v reálných podmínkách. Projekty jako Hecthor ukazují, že když se propojí akademický výzkum, průmyslová výroba a rychlá exekuce, může Evropa dodávat funkční řešení tam, kde jde o život. Přesně takové projekty chceme v S-Tech Ventures dlouhodobě rozvíjet,“ říká Anna Růžičková, CEO průmyslového akcelérátoru S-Tech Ventures.

Český průlom v ceně: dva miliony versus sedm milionů

Zatímco zahraniční bezosádkové systémy jako francouzský Colossus nebo německý Magirus začínají s obdobnou výbavou na sedmi milionech korun, český Hecthor II vyjde přibližně na dva miliony. Přitom nabízí vyšší

modularitu a robustnější konstrukci pro nasazení v reálném konfliktu. „Hector je důkazem, že české řešení je celosvětově konkurenceschopné. Ve srovnání s některými evropskými projekty nabízí vyšší modularitu, delší provozní výdrž a robustní konstrukci, a to při nižších pořizovacích i provozních nákladech. Právě kombinace výkonu a jednoduchosti je důvodem, proč Hector obstál i v extrémním prostředí Ukrajiny. Spolupráci s Team 4 Ukraine dále rozvíjíme tak, abychom mohli v budoucnu dodat další kusy, které budou přímo na místě chránit životy hasičů a záchranářů,“ říká David Kubiš, obchodní ředitel společnosti Cyber Drone Solutions, která ProLab obchodně zastupuje.

Vidět znamená přežít: kamera je integrovaná

Díky pokročilému AI navigačnímu systému dokáže Hector II autonomně

mapovat prostor a sledovat osoby či objekty. Orientaci v terénu zajišťuje 360° lidar (systém, který skenuje okolní prostor ve 3D) a denní i noční kamery. Ovládá se dálkově přes bezpečný šifrovaný řídicí terminál a nabízí režimy automatického následování či částečné autonomie. Hector II má kompaktní rozměry a nízké těžiště. Díky šířce 120 cm se vejde například do dodávky typu Ford Transit přesně mezi podběhy – není třeba vozík. Váží zhruba 400 kilogramů a unese až 500 kilogramů užitečného zatížení. Pohon obstarávají dva elektromotory (2x 40 kW, celkem 80 kW) s točivým momentem okolo 3000–3600 Nm. „Jeho výkonný podvozek obstojí i v těch nejnáročnějších terénních podmínkách. Dokáže pracovat až 14 hodin bez dobíjení, zlepšujeme stále i jeho jízdní vlastnosti díky pásům s náběhovou hranou i nižšímu těžišti,“ uzavírá Petr Hnízdil, zakladatel a ředitel vývoje spin-off společnosti ProLab Engineering při Technické fakultě ČZU. Toto pracoviště dlouhodobě zajišťuje výrobu a prodej vlastních autonomních prostředků po celém světě. Reaguje na výzvy spojené s informační společností a využíváním moderních technologií.

RED

Technická specifikace: Hector II – nová generace přináší řadu vylepšení, která z něj dělají špičkový nástroj pro složky Integrovaného záchranného systému.

Extrémní výkon: Pohon zajišťují dva elektromotory o celkovém výkonu 80 kW s točivým momentem až 3600 Nm.

Vysoká výdrž: Robot dokáže pracovat až 14 hodin bez nutnosti dobíjení.

Kompaktní rozměry: S šířkou 120 cm se vejde do dodávky typu Ford Transit, což eliminuje potřebu přepravních vozíků.

Modularita: Na univerzální podvozek lze osadit hasičí lafetu, zásobovací modul, záchranářská nosítka či monitoring s termokamerou.

Průchodnost terénem: Pásky s náběhovou hranou a nízké těžiště zaručují stabilitu i v troskách.

Inovativní cesty k odolným potravinovým systémům

Výzkumné centrum DRIFT-FOOD při ČZU v Praze uspořádalo 23.–24. dubna 2026 hybridní sympozium *Inovativní cesty k odolným potravinovým systémům*. Tato událost spojila 24 odborníků ze zahraničních univerzit, výzkumných organizací a regulačních institucí.

Diskuse se zaměřily na udržitelnost, změnu klimatu, zdraví, výživu, bezpečnost potravin i spotřebitelské preference. Odborníci věnovali pozornost novým technologiím, využití vedlejších produktů a potenciálu hmyzu v potravinářství. Sympozium potvrdilo význam mezioborové spolupráce pro budoucnost udržitelných potravinových systémů.

Projekt DRIFT-FOOD získal finanční podporu z programu Evropské

unie pro výzkum a inovace Horizon 2020 na základě grantové dohody č. 952594.

Konferenční seminář Údržba pro TOP manažery

Ve dnech 25. a 26. března 2026 proběhl konferenční seminář Údržba pro TOP manažery 2026 s podtextem Údržba v hlavní roli – diagnostika jako křižovatka inovací, tradičně v úžasném prostředí zámku v Liblicích.

Hned na úvod konferenčního semináře byla předána ocenění Ing. Vedelínu Írovi (čestný prezident společnosti údržby zařízení, zastoupený při předání prezidentem SUZ Ing. Gabrielem Zsilinszkým) a Ing. Janu Sailerovi, Ph.D. (Technický ředitel ORLEN Unipetrol RPA s.r.o.) v rámci Ceny prof. Václava Legáta. Tato cena se uděluje osobnostem s významným vlivem na údržbu strojních zařízení, a to jak v oblasti teorie, tak v oblasti praktické realizace ve výrobních závodech. V rámci příspěvků se prezentovala různá témata a byly zde praktické ukázky údržbářských zásahů. Stěžejní část byla zaměřena na využití diagnostiky, která je základem prediktivní údržby a jejíž data může zpracovávat a vyhodnocovat moderní AI systém. Vhodně nastavený monitoring provozních parametrů strojů umožňuje správně načasovat a aplikovat údržbářské zásahy, výrazně podpořit spolehlivost všech strojních zařízení a tím také zisk provozovatelů.

Na závěr prvního dne proběhla panelová diskuse, která měla na programu několik témat. Mezi hlavní patřila právě umělá inteligence a prediktivní údržba, jejich minulost, současnost a budoucnost, a to se zaměřením na ložiska. Celkem konferenci navštívilo více než 150 účastníků, bylo odpřednášeno 32 prezentací na nejrůznější témata a zároveň tu byla možnost navštívit řadu praktických ukázek u vystavovatelů. Pokračující zájem o problematiku údržby mezi organizacemi už nyní vede k zahájení příprav na mezinárodní konferenci Údržba 2026, která se bude konat 14.–15. 10. 2026 opět v prostředí zámku Liblice. Ještě předtím však je pro zájemce o problematiku robotiky připraven seminář Robotizace a digitalizace – cesta k udržitelnosti a prosperitě, který proběhne 6. 5. 2026 ve firmě Fanuc.

TF

Veletrh Amper 2026

Od 17. do 19. března se katedra elektrotechniky a automatizace Technické fakulty prezentovala na veletrhu Amper v Brně, který patří k nejvýznamnějším mezinárodním akcím v oblasti elektrotechniky, elektroniky a energetiky v České republice i na Slovensku. Letošní ročník přilákal více než 350 vystavovatelů z 22 zemí.

Na našem stánku byl představen koncept chytré zahrady a demonstračního laboratorního atria propojujícího moderní agronomii, obnovitelné zdroje energie a pokročilé prvky automatizace včetně IoT. Expozice se zaměřila na prezentaci principů precizního zemědělství a autonomních měřících a řídicích systémů, a to za využití virtuální reality i vybraných fyzických technologických komponent. Samotné demonstrační atrium, sloužící jako experimentální a výuková platforma, bylo prezentováno pro-

střednictvím digitálního dvojčete ve virtuální realitě a webové aplikace. Návštěvníci měli možnost si atrium virtuálně projít, seznámit se s jeho strukturou a zobrazit aktuální naměřené hodnoty jednotlivých veličin přímo v kontextu konkrétních pěstebních ploch, senzorů a technologických celků. Digitální dvojčete tak názorně ilustruje fungování celého systému.

Monika Hromasová, Miloslav Linda, Jiří Kuře

Skrytá hrozba v zrně obilí: Proč řešit volný asparagin a jak ho snížit

Volný asparagin je přirozeně se vyskytující aminokyselina v zrně obilovin, která v rostlině plní důležitou roli při ukládání a transportu dusíku. Za běžných podmínek nepředstavuje problém. Pozornost je mu však věnována především kvůli jeho roli hlavního prekursoru vzniku akrylamidu při tepelném zpracování potravin.

Akrylamid vzniká během Maillardovy reakce při pečení, pražení či extruzi a je považován za potenciálně karcinogenní látku. Obsah volného asparaginu (ASN) v surovině (mouce, vločkách) tak zásadně ovlivňuje míru tvorby akrylamidu ve finálním výrobku. Možnosti omezení vzniku tohoto procesního kontaminantu má i pekárenský průmysl, a to jak na úrovni optimalizace receptur (například použitím enzymatických přípravků), tak vhodnou úpravou technologických parametrů. Množství ASN v zrně není konstantní a je ovlivněno řadou faktorů. Významnou roli hraje odrůda, výživa rostlin a podmínky prostředí v daném ročníku. Rizikem je zejména nadbytečná dusíkatá výživa nebo nerovnováha mezi dusíkem a sírou, která může vést ke zvýšené akumulaci ASN v zrně. Negativní vliv mají rovněž stresové faktory, například sucho či napadení porostu chorobami. Snižování obsahu ASN by proto mělo začínat již na poli. Odpovědný přístup v agronomické praxi představuje první a zásadní krok ke snížení potenciálních rizik v celém potravinovém řetězci. Touto problematikou a rozsáhlým screeningem se zabývá řešitelský tým VŠCHT a ČZU v Praze v rámci programu INTER-EXCELLENCE, podprogramu INTER-COST (MŠMT LUC23140) „Bezpečné, sensoricky atraktivní tepelně zpracované potraviny z cereálií s nízkým obsahem asparaginu“. Cíle projektu vycházejí ze široké mezinárodní interdisciplinární spolupráce, jejímž záměrem je rozšířit stávající poznatky a navrhnout praktické nástroje pro omezení tvorby akrylamidu ve finálních výrobcích.

Výsledky screeningu a faktory ovlivňující obsah volného asparaginu

Dvouletý screening umožnil shromáždit a vyhodnotit více než 1000 vzorků obilovin (pšenice, špaldy, žito, oves) a pseudoobilovin (pohan-

ky, quinoj) pěstovaných v ČR. Výsledky potvrzují a dále zpřesňují, že obsah ASN v zrně je výrazně ovlivněn druhem a odrůdou, výživou rostlin i průběhem počasí v daném ročníku.

V pokusech zaměřených na hnojení dusíkaté a sírou bylo prokázáno, že vedle zvyšující se dávky dusíku může mít rozhodující vliv na obsah ASN také načasování aplikace dusíku a síry. Rozdíly mezi jednotlivými druhy obilovin i mezi odrůdami se ve sledovaném souboru pohybovaly v řádu vyšších desítek procent, což potvrzuje význam správné volby druhu a odrůdy i potenciál šlechtění.

Důležitou součástí projektu bylo rovněž v návaznosti na možnosti technologických opatření identifikovat distribuci ASN v zrně. Výsledky ukazují na jeho vyšší akumulaci v povrchových vrstvách zrna. Vyšší obsahy ASN byly proto zjištěny v otrubách (tím i potenciálně v celozrnných moukách). Rozdíly v distribuci ASN byly patrné také mezi jednotlivými mlýnskými frakcemi a měnily se v závislosti na úrovni dusíkatého hnojení.

Závěrem lze shrnout, že neúčinnější strategií je kombinace agronomických a technologických opatření. Prevence na úrovni pěstování představuje základní krok, na který mohou navazovat cílené zásahy při zpracování zrna (mletí) i další technologické inovace, například úpravy receptur či změny podmínek pečení.

Ing. Petr Dvořák, Ph.D., a prof. Ing. Ivana Capouchová

Jak lumci manipulují chování pavouků: výzkum skupiny *Polysphincta* na ČZU

Ekologie parazitoidních lumků ze skupiny *Polysphincta* (*Ichneumonidae*, *Pimplinae*) je známa pouze z omezeného počtu studií, sahajících již do počátku 20. století. Skutečný vědecký zájem o tuto vysoce specializovanou skupinu ektoparazitoidů pavouků však výrazně vzrostl až po roce 2000, kdy William G. Eberhard publikoval v časopise *Nature* první popis manipulace architektury pavoučí sítě vyvolané larvou lumka. Výsledkem této manipulace je tzv. „cocoon web“ (kokonová síť), která slouží k ochraně parazitoida v kritické fázi vývoje – kukly.

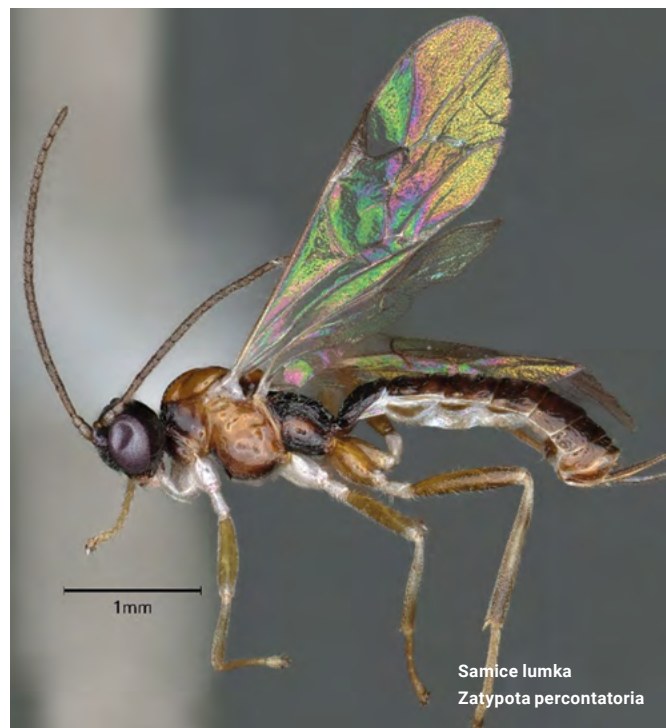
Od přelomu tisíciletí vzniklo několik výzkumných týmů po celém světě, které se tímto fenoménem zabývají, zejména v Japonsku, Jižní Americe a Evropě. V evropském kontextu patří mezi přední pracoviště laboratoř Agroekologie a behaviorální ekologie na katedře rostlinné produkce FAPPZ, jejíž výzkum byl také podpořen granty Inter-Excellence LTAUSA19084 (2020–2022) a GAČR 23-07303S (2023–2025). Studium systému parazitoid-hostitel má dnes výrazně mezinárodní charakter a probíhá ve spolupráci s kolegy z různých částí světa.

Rodová skupina *Polysphincta* zahrnuje přibližně 25 rodů a až 300 popsanych druhů lumků, jejichž společným znakem je výlučná asociace s pavoučími hostiteli. Míra hostitelské specifity se však mezi jednotlivými druhy značně liší. Zatímco některé druhy jsou úzce specializované a parazitují pouze jediný druh pavouka (např. evropský druh *Polysphincta longa*), jiné vykazují široké hostitelské spektrum zahrnující desítky druhů pavouků (např. holarktické druhy *Zatypota percontatoria* nebo *Acrodactyla degener*).

Pavouk představuje pro samici lumka nebezpečného hostitele, neboť se jedná o aktivního predátora. Lumci proto vyvinuli sofistikované strategie, jak pavouka vylákat, krátkodobě paralyzovat a bezpečně na jeho tělo umístit vajíčko. Paralýza trvá pouze několik minut a pavouk se poté vrací ke svému běžnému chování – loví, pohybuje se a staví síť. Na jeho těle se však mezitím vyvíjí larva lumka, která se živí jeho hemolymfou a prochází třemi larválními stadii. Tento typ vývoje je označován jako koinobiontní parazitoidismus.

U některých druhů lumků dochází těsně před usmrcením hostitele a zakuklením larvy k výrazné manipulaci snovací aktivity pavouka. Zmanipulovaný pavouk opouští stavbu typické lapací sítě a vytváří novou, strukturálně odlišnou „cocoon web“, která poskytuje mechanickou ochranu kukle parazitoida. Naše výzkumy, zaměřené především na evropské druhy, ukazují, že podoba manipulace je druhově specifická, přičemž některé její znaky odrážejí fylogenetické vztahy mezi jednotlivými druhy lumků. Byly zjištěny výrazné rozdíly jak v míře manipulace, tak v architektuře výsledné sítě. Například typická kruhová lapací síť pavouka je po manipulaci hostitele některými druhy lumků změněna na silně zpevněnou dvourozměrnou strukturu, jiné druhy lumků zase vyvolávají změnu 2D kruhové sítě na komplexní trojrozměrnou strukturu. Rychlý nárůst poznatků o ekologii, fylogenezi a taxonomii této skupiny, včetně využití molekulárních metod, tak v posledních desetiletích etabloval lumky ze skupiny *Polysphincta* a jejich pavoučí hostitele jako nový modelový systém pro studium evolučních vztahů v interakcích parazitoid–hostitel.

Autoři: Filip Solar a Stanislav Korenko

Samice lumka
Zatypota percontatoria

Typická kruhová
lapací síť před
manipulací pavouka

60 vrstev vlákna

kokon s kuklou

AI interaktivní klimatické modely jako nástroj pro rozhodování: přenos českého know how v rámci mise UNDPI Moldova

Moldavsko v současnosti postrádá digitální platformu pro monitoring sucha a systém včasného varování, ačkoli sucho představuje jednu z nejzávažnějších klimatických hrozeb pro zemi. Tento zásadní nedostatek výrazně ztěžuje strategické plánování, správu vodních zdrojů i přípravu adaptačních opatření v zemědělství a veřejné správě. Jak mohou interaktivní klimatické modely založené na umělé inteligenci napomoci vládám při přípravě klimatických strategií a jakou roli mohou satelitní data sehrát v moderním monitoringu sucha? Těmito otázkami se zabývala dvoutýdenní expertní mise profesorky Very Potopové z Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů.

Mise proběhla v Kišiněvě ve dnech 18.–31. ledna 2026 jako součást programu UNDPI Moldova – Diaspora Engagement Partnership. Jejím cílem bylo předat moldavským partnerům české zkušenosti s klimatickým modelováním, satelitními daty a digitálními nástroji pro strategické rozhodování.

AI interaktivní klimatické modely pro strategické rozhodování

Významnou část mise tvořily interaktivní workshopy klimatického modelování s využitím systémů C ROADS (Globální klimatický simulační model pro analýzu emisních scénářů) a En ROADS (Interaktivní energeticko-klimatický simulační model pro podporu strategického rozhodování) – modelů používaných také na globálních klimatických summitech. Tyto nástroje umožňují simulovat dopady různých klimatických politik, energetických scénářů a adaptačních opatření v reálném čase.

Modely pomáhají nalézt kompromis mezi ekonomickým rozvojem a potřebou zvyšovat resilienci klimatického systému, aniž by jedna oblast byla potlačena ve prospěch druhé. Zároveň podporují strategické směřování společnosti k udržitelnému rozvoji. Umožňují tak:

- analyzovat účinnost navrhovaných klimatických strategií,
- porovnávat různé socioekonomické scénáře,
- identifikovat kompromisy mezi ekonomickým růstem a klimatickou adaptací,
- zjednodušit vyjednávání mezi hlavními aktéry díky společnému, odbornému základu pro rozhodování ve státní správě.

Účastníci workshopů, tedy studenti, akademici i pracovníci státní správy, si mohli oba modely vyzkoušet na konkrétních moldavských scénářích. Díky tomu si uvědomili, jak užitečné tyto nástroje jsou a zároveň jak složité je přijímat rozhodnutí v oblasti klimatických a rozvojových strategií.

Využití satelitních dat Copernicus pro moderní monitorování sucha

Protože Moldavsko nemá vlastní digitální systém pro sledování sucha, mise se zaměřila také na využití satelitních dat programu Copernicus (ESA). Tato data jsou volně dostupná a v nejnovější generaci nabízejí vysoké prostorové rozlišení, což představuje okamžitě využitelný základ pro moderní monitoring sucha. Profesorka Vera Potopová ukázala, jak lze tyto produkty efektivně využít v praxi – od monitorování sucha po analýzu hydrologických změn – a jak mohou moldavským institucím pomoci při budování digitálního systému sledování dopadů klimatických jevů.

Trénink zahrnoval:

- práci s vysokým rozlišením satelitních snímků,
- metody detekce sucha, porostového stresu a hydrologických změn,
- analýzu povodí a sledování změn krajiny,
- využití otevřených dat pro přípravu adaptačních strategií.

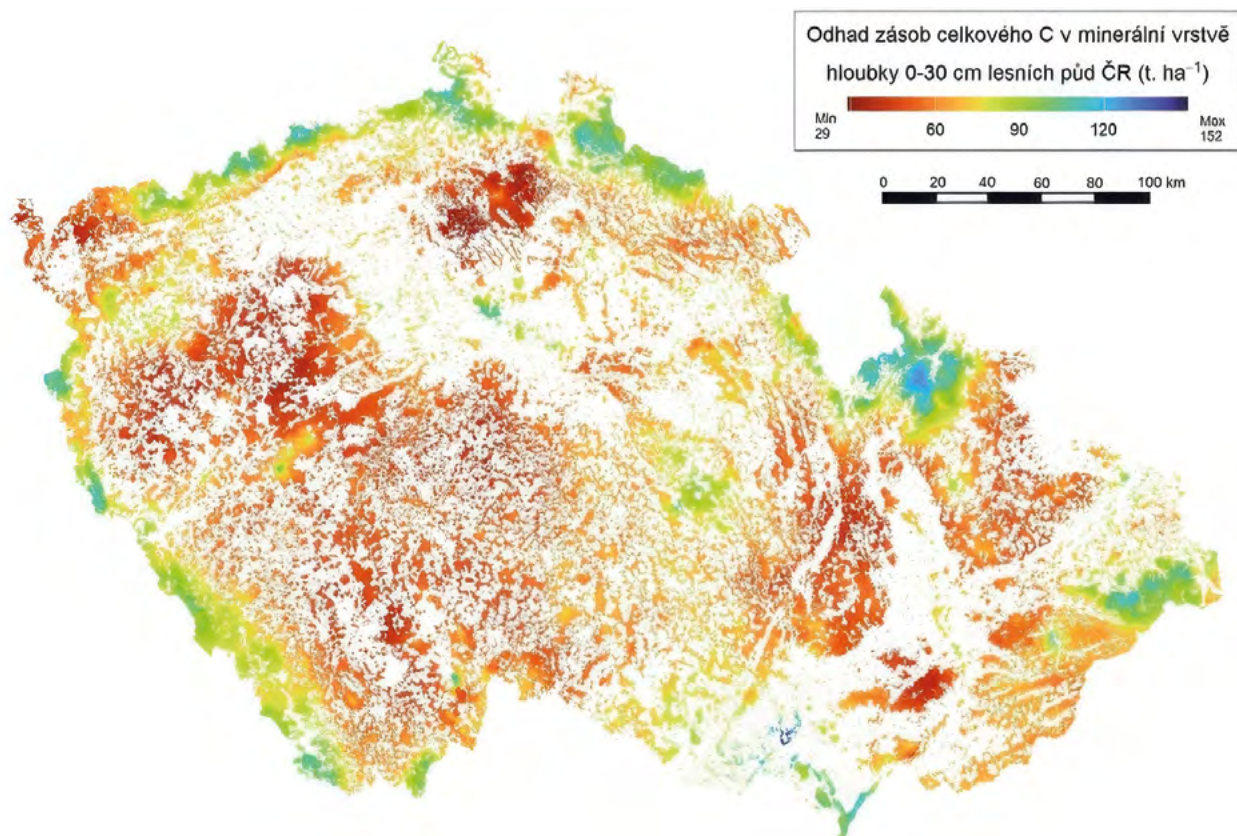
Zázemí pro práci s interaktivními modely poskytla Pedagogická státní univerzita „Ion Creangă“ v Kišiněvě (UPSC), která zajistila vhodné prostory, technické podmínky i interaktivní tabule pro běh modelů. O školení zaměřené na satelitní data Copernicus projevil výrazný zájem také studenti geodézie a územního plánování z Technické univerzity Moldavska (UTM).

Ohlas mise v Moldavsku a oficiální uznání

Mise získala výraznou veřejnou a institucionální odezvu. Byla medializována na Radio Moldova, oceněna Úřadem vlády Moldavska (Cancelaria de Stat, BDR) a s uznáním přijata týmem UNDPI Moldova. Odezva potvrzuje přínos mise a naznačuje, že má velký význam pro další společnou práci. Na tuto odezvu navázalo také oficiální poděkování moldavské vlády adresované profesoru Josefu Soukupovi, který fakultu vedl v době realizace mise. Poděkováním ocenilo nejen odbornou kvalitu celé mise, ale i dlouhodobou podporu fakulty v rozvoji mezinárodní spolupráce.

Vera Potopová

Vliv lesnického managementu na zásoby uhlíku v lesních půdách

V březnu letošního roku skončil tříletý projekt TAČR (SS06010148 Kvantifikace zásob uhlíku v lesních půdách ČR a možnost jejího ovlivnění lesnickým managementem), na jehož řešení se podílely katedra pedologie a ochrany půd Fakulty agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů a Ústav pro výzkum lesních ekosystémů. Uskutečnil se pod vedením odborníků z Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti.

Jedním z hlavních výstupů projektu jsou mapy odhadu zásob uhlíku v celém půdním profilu lesních půd a v jednotlivých vrstvách – nadložní organické horizonty F+H, svrchní minerální vrstvy 0–30 cm a podpovrchové vrstvy 30–80 cm. Toto téma výrazně řešili pracovníci katedry pedologie a ochrany půd za pomoci přístupů digitálního mapování půd a s využitím údajů z více než 8000 půdních sond shromážděných z různých půdních průzkumů v letech 2000–2020 v agregované databázi vlastností lesních

půd. Mapy přinášejí nové podstatné informace o zásobách uhlíku v lesních půdách v rozlišení 100 metrů. Jako nejvýznamnější pomocné proměnné pro odhad prostorového rozložení zásob uhlíku se projeví zejména edafické kategorie lesnické typologie, klimatické charakteristiky, druh porostu, geologické podloží, pedodiverzita, charakteristiky reliéfu a půdní typ.

RNDr. Václav Tejnecký, Ph.D.

Jaký byl, je a bude stav lesních půd

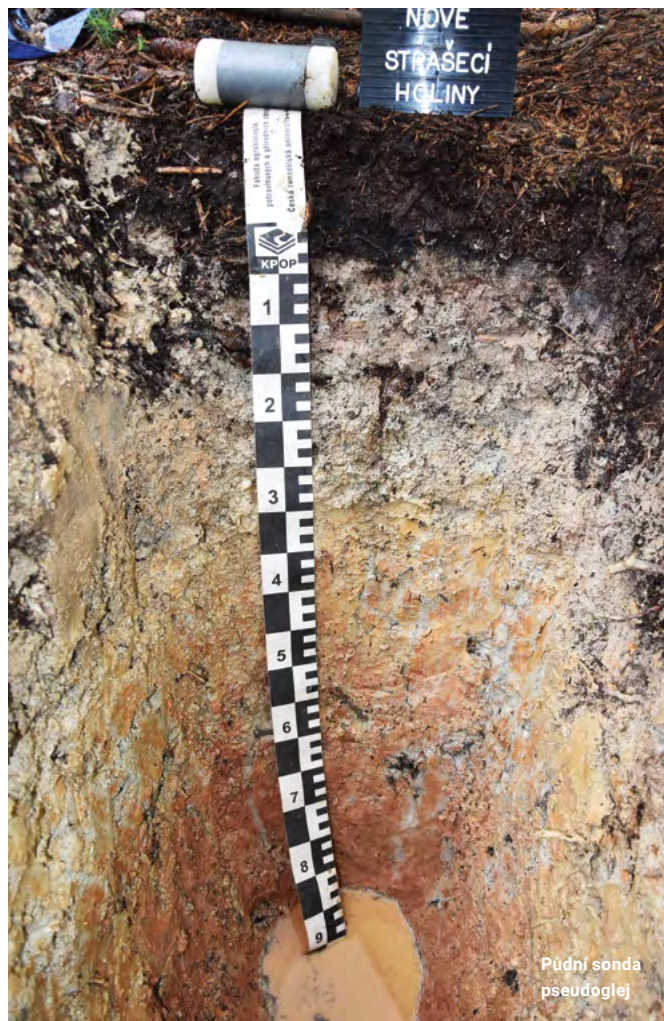
Odborníci z katedry pedologie a ochrany půd budou nyní v novém pětiletém projektu NAZV zkoumat, jaký je minulý, současný a možný budoucí stav lesních půd. Na projektu budou spolupracovat s Mikrobiologickým ústavem pod vedením Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti.

Pětiletý projekt vychází z dlouhodobých znalostí lesních půd a současného sběru nových informací o půdních vlastnostech. Zaměříme se na sledování chemických charakteristik v souvislosti s acidifikací půd, zásobami uhlíku a živin, které naváže na dřívě shromážděná data. Projekt bude rozšířen o sledování biomasy a půdní mikrobiologické charakteristiky se zaměřením na ekologické skupiny významné pro zdravé fungování lesních půd.

Výstupem z projektu budou odborné publikace, metodiky a zejména mapové vrstvy s hodnocením stavu lesních půd a jejich vlastností s přihlédnutím ke změnám klimatu, druhové skladby porostů a ústupu acidifikace. Mapy mají za cíl predikovat sledované vlastnosti (živiny a zásoby organického uhlíku) do budoucna s výhledem let 2035, 2050, 2100 v souvislosti s možnými klimatickými scénáři. Výstupy budou podporovat trvale udržitelné hospodaření v lesních ekosystémech s ohledem na případnou klimatickou změnu. S ní bude probíhat změna druhové a prostorové skladby lesů, s čímž souvisí budoucí stav půd včetně jejich biotické složky.

V nejbližších letech nás tedy čeká zejména vzorkování vybraných půd v celé ČR, kdy se jedná o odběr půdních vzorků z téměř 100 půdních sond, a to jen pro naše pracoviště.

RNDr. Václav Tejnecký, Ph.D.

Půdní sonda pseudoglej

Odběrová plocha Jizerské hory

Projekt NAZV QL26010213

Vývoj a stav lesních půd v České republice – vyhodnocení aktuálního a budoucího potenciálu z hlediska udržitelnosti živin, adaptace lesů na změny klimatu, sekvestrace uhlíku a biodiverzity půdního ekosystému (2026–2030).

Strategické řízení v éře umělé inteligence: proměna výuky na PEF ČZU

Výuka strategického řízení na Provozně ekonomické fakultě ČZU prošla v tomto akademickém roce tichou, ale zásadní proměnou. Předmět garantovaný profesorkou Ivanou Tichou z katedry managementu a marketingu se odklonil od tradičního důrazu na memorování analytických rámců a posunul se směrem k intenzivní práci s generativní umělou inteligencí a systematickému rozvoji praktických manažerských kompetencí.

Změna reaguje na prostředí, v němž se současní i budoucí manažeři pohybují. Namísto klasické teoretické výuky je nový koncept postaven na aktivní přípravě, samostatnosti a odpovědnosti studentů. Jak s nadsázkou popisuje pedagogický tým: „Dříve jsme říkali: vysvětlím vám teorii, za úkol pak vypracujete projekt. Dnes říkáme: jdeme psát strategický projekt! Teorii si nechte vysvětlit od AI – pravděpodobně to díky ní pochopíte lépe než z hromadné přednášky.“

Důraz na odpovědnost a kritické myšlení

Pod vedením profesorky Tiché vznikl lektorský tým ve složení Ing. Tereza Balcarová, Ph.D., Ing. Michal Prokop, Ph.D., a MgA. Tomáš LeBrun, DBA, který vystavěl výuku na principu maximální odpovědnosti studenta za vlastní učení. Generativní AI zde není vnímána jako zkratka či náhrada práce, ale jako nástroj pro samostudium a rozvoj. Uvolňuje prostor pro klíčové dovednosti – kritické myšlení, schopnost rozhodování a práci s nejistotou.

Důvody proměny shrnuje Tomáš LeBrun: „Díky automatizaci a AI se už průměr neodpouští. Pokud budete průměrní, pácháte ekonomickou sebevraždu. Naše hlavní rada studentům zní jasně: Nebudte průměrní!“

Praktická výzva v B2B prostředí

Součástí nové koncepce bylo náročné semestrální zadání ve spolupráci s českou společností MgC Group, která se zaměřuje na rozvoj globálních organizací v oblastech ESG, moderního leadershipu či mezigenerační spolupráce. Úkolem studentských týmů bylo navrhnout strategii expanze

firmy na regionální trhy malých a středních podniků v České republice a na rozšíření její působnosti na Slovensku.

Zadání patřilo k nejnáročnějším v historii předmětu. Studenti se museli vypořádat s nehmotným produktem v podobě vzdělávání a s náročnou B2B klientelou. Finálním vyvrcholením byl 16. prosinec 2025, kdy šest nejúspěšnějších týmů prezentovalo své strategie přímo před zástupci MgC Group. Nejlépe hodnocené týmy získaly kromě praktických zkušeností také certifikáty a konzultační balíčky.

Náročná příprava na profesní realitu

Ačkoli výuka pracuje s moderními prvky od digitálních simulací po přednášky odborníků z firem jako Alza, Raiffeisenbank, Philip Morris či Digital Vision, nejde o zjednodušenou formu studia. Naopak, náročnost kurzu je jedním z jeho klíčových rysů. Jak výstižně poznamenala jedna z finalistek projektu, Bc. Anna Milfaitová: „Myslela jsem si, že ekonometrie byla těžká, ale pak přišlo Strategické řízení. I přes velkou náročnost to ale stálo za to.“

Pilotní ročník nové koncepce potvrdil, že pokud studenti dostanou důvěru a moderní nástroje, dokážou strategické myšlení aplikovat na úrovni, která obstojí i před partnery z praxe. Katedra managementu a marketingu plánuje koncept dále rozvíjet tak, aby absolventi PEF vstupovali do praxe nejen s diplomem, ale se skutečnou schopností vést a rozhodovat se v digitální éře.

Ing. Karel Jílek

Umělá inteligence při studiu: tichý společník, nebo hrozba pro akademickou férovost?

Umělá inteligence se během krátké doby stala součástí vysokoškolského života. Studentky a studenti ji využívají k práci s texty, k rešerším i k pochopení složité látky. Kde ale vede hranice mezi legitimní podporou učení a nepoctivým jednáním? Výsledky šetření mezi téměř třemi stovkami respondentů ukazují, že pohled na AI není černobílý a volání po jasných pravidlech je silnější, než by se mohlo zdát.

Pro dnešní studenty už umělá inteligence není experiment, ale každodenní realita. Více než čtyři pětiny dotázaných využívají nástroje AI několikrát týdně nebo denně; těch, kteří s ní nepracují vůbec, je naprostý zlomek. Motivace je pragmatická – naprosto dominuje úspora času. Hned za ní však stojí snaha o lepší pochopení probírané látky. V praxi pak AI slouží především k práci s textem. Věvodí vyhledávání zdrojů s odkazy, následuje sumarizace dlouhých textů a jejich překlad či stylistická úprava.

Pomáhá AI, nebo za nás myslí?

Vysoká míra adopce se odráží i v etickém vnímání. Téměř všichni dotázaní (94 %) považují AI za legitimní nástroj pro učení, případně její použití vnímají jako přijatelné, pokud vygenerované výstupy dále samostatně zpracují. Za problematickou ji považuje necelých 6 % respondentů. S tím ale vyvstává otázka férovosti. Vůči spolužákům vnímají použití AI zhruba tři čtvrtiny dotázaných jako férové – technologie je přece dostupná všem. Směrem k hodnocení ze strany vyučujících už ale panuje skepse. Dvě třetiny se obávají negativních dopadů na spravedlivé hodnocení a více než 80 % považuje za hlavní problém to, že pedagog jen obtížně rozliší vlastní práci studenta od generovaného obsahu. I proto by devět z deseti dotázaných podpořilo změnu podoby závěrečných prací tak, aby lépe odrážela novou realitu.

Volání po pravidlech a paradox důvěry

Mohlo by se zdát, že studenti budou chtít AI využívat bez omezení. Data ukazují opak. Většina se shoduje na tom, že školy by měly při odevzdá-

vání prací kontrolovat, zda byla AI použita, a polovina se přiklání k vyšší míře regulace s předem stanovenými pravidly.

Kámen úrazu však leží v praxi. Jen necelá čtvrtina dotázaných vždy transparentně uvádí AI jako zdroj. Nejde přitom nutně o nepoctivost. Téměř polovina naráží na nejasnost nebo úplnou absenci oficiálních pravidel a někteří ani nevědí, kde je hledat. Pokud by pravidla jasně existovala a vyžadovala uvedení způsobu využití AI, souhlasilo by s nimi 81 % dotázaných.

Šetření odhalilo i jeden varující fenomén. U pravidelných uživatelů AI je téměř třikrát vyšší pravděpodobnost, že výstupům budou důvěřovat, než u těch, kteří se s ní setkávají zřídka. Pravidelná zkušenost sice vede k lepší orientaci v možnostech nástroje, ale může snižovat ostražitost.

Kritické myšlení nevymizelo

Přes zmíněná rizika – mezi nimiž respondenti nejčastěji jmenují ztrátu samostatného myšlení a nárůst dezinformací – zůstává pozitivním zjištěním, že drtivá většina (85 %) si informace od AI dále ověřuje. Lepší porozumění technologiím přitom vede k systematictější kontrole výstupů. Studenti se nebrání technologiím, ale volají po transparentním prostředí. Klíč neleží v tom, zda AI ve výuce ano nebo ne, ale v tom, za jakých pravidel. Pokud budou srozumitelná, může se z tichého společníka stát skutečný přínos pro celé akademické prostředí.

Data pocházejí z dotazníkového šetření, které v rámci seminární práce na katedře statistiky PEF ČZU zpracovaly Barbora Malinová, Tereza Marešová, Adéla Rendová a Eliška Salačová pod vedením doc. Prášilové.

Ing. Karel Jílek

AI, diverzita i české pivovarnictví. PEF hostila mezinárodní BIP programy

Jak bude vypadat personalistika za deset let? Jak firmy využijí umělou inteligenci při práci s lidmi? A co se stane, když nad jedním zadáním sedne tým, ve kterém se potkají studentky a studenti z půlky Evropy? Provozně ekonomická fakulta ČZU letos hostila tři mezinárodní Blended Intensive Programmes (BIP), v nichž se studenti pustili do témat, která nejdou odbyť učebnicovou odpovědí. Online příprava, intenzivní prezenční výuka v Praze a práce v mezinárodních týmech na zadáních, za nimiž stáli reální partneři z praxe.

Když do personalistiky vstupují algoritmy

První z programů vznikl ve spolupráci se společností SAP a zaměřil se na umělou inteligenci v řízení lidských zdrojů. Studenti z evropských univerzit řešili, jak mohou AI nástroje konkrétně proměnit nábor, práci s daty zaměstnanců i celkovou zkušenost kandidátů. Nešlo přitom jen o technologické možnosti – na stole ležely i otázky etiky, odpovědnosti a toho, kde má automatizace svůj limit. Každý tým své závěry a doporučení obhajoval v závěrečné prezentaci.

Diverzita jako téma budoucnosti HR

Na podobný terén vstoupil program Diversity Management, který PEF realizovala s Pivovary Staropramen. Série bootcampů otevřela otázku, jak se bude v příštích letech pracovat s rozmanitostí v týmech a jakou roli v tom sehraje firemní kultura, leadership i strategické řízení. Součástí byla i exkurze do Pivovarů Staropramen – studenti tak mohli konfrontovat vlastní návrhy s realitou velké firmy a s výzvami, které diverzita v praxi přináší.

Mezinárodní spolupráce chutná jako české pivo

Třetí BIP se zaměřil na hodnotový řetězec ječmenného sladu v České republice. Studenti se potkali s odborníky z českého sladařství a pivo-

varnictví a v mezinárodních týmech sledovali celý proces od suroviny po finální produkt. Hledali přitom souvislosti mezi výrobou, trhem a širším hospodářským významem odvětví, které Česko definuje víc, než by se na první pohled zdálo.

Tři programy, jedna zkušenost

Všechny programy spojovalo jedno – otázky, které firmy řeší v reálných podmínkách praxe. Umělá inteligence, diverzita i hodnotové řetězce zde reprezentovaly problémy vyžadující analýzu, argumentaci a obhajobu před odborníky. A právě v tom tkví síla mezinárodních BIP programů: v momentu, kdy se u jednoho stolu potkají různé zkušenosti, přístupy i způsoby myšlení a z té konfrontace vznikne něco, co by žádná strana sama nevymyslela.

Pro PEF představují podobné aktivity důležité posílení mezinárodního rozměru výuky a spolupráce s praxí. A pro studenty? Zkušenost, kterou přednáška nenabídne – možnost pracovat na reálném zadání, prosadit vlastní řešení a na vlastní kůži zjistit, že hranice mezi akademickým tématem a skutečným problémem k řešení je mnohem tenčí, než se z posluchárny zdá.

Ing. Karel Jílek

Čeští vědci upozorňují na skryté riziko obchodu se zvířaty: Chované druhy bývají určovány chybně

Zvířata obchodovaná jako domácí mazlíčci nebo chovaná v zoologických zahradách nemusí vždy patřit k druhu, za který jsou považována. Upozorňuje na to výzkum vědců z Fakulty tropického zemědělství České zemědělské univerzity a Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, který na příkladu vakoveverek ukázal, že dlouhodobě chovaná zvířata byla vedena pod jiným druhem, než jaký skutečně představují.

„Vakoveverky podle nás upozorňují na širší problém. U druhů z málo prozkoumaných oblastí nemusí být druhová identita samozřejmostí, zvláště pokud jsou si jednotlivé druhy velmi podobné. Bez jejího ověření může docházet k nechtěnému křížení, chybnému vedení chovů i komplikacím pro ochranu biodiverzity,“ uvádí Miroslav Mulko, autor studie.

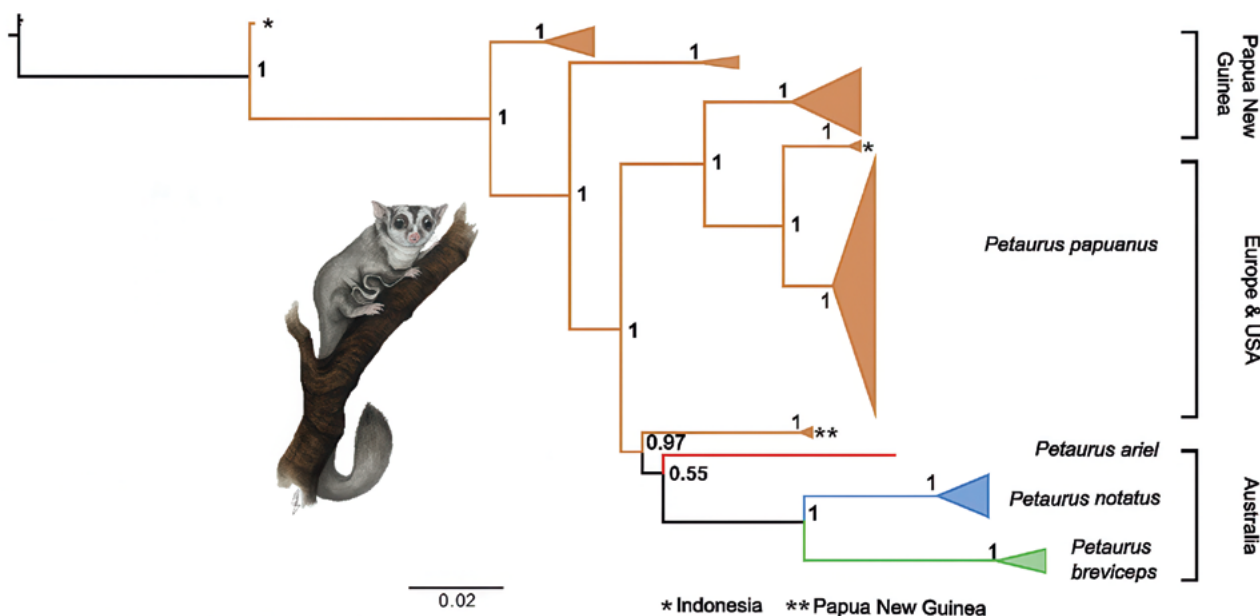
Výzkumníci při studiu propojili genetické a bioakustické analýzy. Genetická data ukázala, že vakoveverky chované v Evropě a USA mají společný původ a odpovídají novoguinejské linii druhu *Petaurus papuanus*. Původně se předpokládalo, že se jedná o australský druh *Petaurus breviceps*. Přestože jde o populace dlouhodobě chované mimo přirozené prostředí, vykazují poměrně vysokou genetickou rozmanitost. Ta pravděpodobně souvisí s opakovanými dovozy zvířat z několika geograficky blízkých oblastí. Zároveň se ale ukazuje, že jednotlivé chovy jsou mezi sebou spíše izolované a dochází mezi nimi jen k omezené výměně jedinců. Součástí výzkumu byla i analýza typických hlasových projevů vakoveverek. Výsledky naznačují, že hlasy jsou mezi druhy velmi

podobné a zřejmě nejsou spolehlivým znakem pro rozlišení druhů ani dostatečnou bariérou, která by bránila jejich vzájemnému křížení. Podle autorů představují výsledky důležitý podklad pro zoologické zahrady, soukromé chovatele i další instituce, které se chovem těchto zvířat zabývají. Přesnější určení druhu může pomoci lépe plánovat chov, předcházet hybridizaci a přispět k dlouhodobé stabilitě populací v lidské péči. „Pokud mají chovy skutečně podporovat ochranu biodiverzity, je nutné přesně vědět, jaké druhy spravujeme,“ doplňují autoři.

Na výzkumu se podíleli Miroslav Mulko z Fakulty tropického zemědělství ČZU a Výzkumného institutu ochrany genofondů při Safari Parku Dvůr Králové, Irena Schneiderová z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a Barbora Černá Bolfíková z Fakulty tropického zemědělství ČZU. Do výzkumu se zapojily také zoologické zahrady v Berlíně, Rize, Plzni, Praze a Brně i soukromí chovatelé.

Mgr. Barbora Černá Bolfíková

Autor ilustrace vakoveverky: Denisa Stejskalová

Krajinou hor, levád a udržitelného byznysu. Taková byla letní škola na Madeiře

Ostrov, kde vítr na útesech přesahuje sto kilometrů v hodině a přednášky se konají v bývalé jezuitské koleji. Letní škola Sustainable Business 2026 na Madeiře propojila akademický program Universidade da Madeira s prostředím, které dalo tématům udržitelnosti rozměr, jaký žádná učebna nenabídne.

Akademický dialog pod klenbami historie

Výuka probíhala ve dvou lokalitách odrážejících historický i současný vývoj Funchalu, hlavního centra autonomního regionu Madeira. Na jedné straně kampus Penteada veřejné Universidade da Madeira, dnes významného centra vzdělávání a výzkumu v atlantickém prostoru. Na straně druhé historický rektorát v cen-

tru města, kde se v prostorách bývalé jezuitské koleje odehrávaly odborné přednášky. Program zahrnoval témata od mezinárodního podnikání a evropské integrace po strategie udržitelného byznysu. Zapojili se do něj i další akademici a odborníci z praxe, kteří otevřeli otázky inovací, regionálního rozvoje či ekologických aspektů Atlantského oceánu.

Když příroda přepisuje itinerář

Madeira zároveň připomněla, že udržitelný rozvoj nelze vnímat odděleně od krajiny a přírodních podmínek. Ostrov sopečného původu s dramatickými útesy, hlubokými údolními a hustými vavřínovými lesy nabídl terénní výuku, která testovala i odolnost samotných účastníků. V oblasti Fanal nás zastihl déšť, vítr přesahující 100 km/h omezil pohyb na Ponta de São Lourenço i přístup k vodopádům Risco. Součástí programu byly také výšlapy podél levád – tradičních zavlažovacích kanálů, které po staletí formují místní krajinu i zemědělství.

Strategické synergie mezi tradicí a globálním trhem

Závěrečná část programu ukázala, jak Madeira svou ekonomiku cíleně diverzifikuje. Návštěva průmyslové zóny a International Business Centre of Madeira přiblížila, jak region přitahuje mezinárodní firmy a vytváří

nové pracovní příležitosti. Společnosti Nearsoft či SunStone Ships ostrov využívají jako strategickou základnu pro své globální aktivity. Ekonomický rámec doplnila návštěva Madeira Wine Company, jejíž více než dvousetletá tradice dokládá dlouhodobé zakotvení ostrova ve světovém obchodu.

Od ruchu funchalských trhů přes setkání s odborníky až po návštěvy firem a institucí se postupně skládal obraz Madeiry. Ostrova, jehož ekonomika vyrůstá z propojení turismu, služeb, zemědělství i mezinárodního obchodu. Právě v tomto kontextu získala témata letní školy konkrétní význam: udržitelnost jako otázka každodenních rozhodnutí, práce s krajinou i hledání dlouhodobě životaschopného směru.

Ing. Karel Jílek

Terénní mise v Laosu: zahájení výchozí studie o jednorázových plastech

Laos se v posledních letech potýká s prudkým nárůstem plastového odpadu. Podle studie Světové banky tvoří až 24 % městského odpadu plast, přičemž 95 % plastového znečištění pochází z pouhých deseti jednorázových položek. Přestože množství odpadu rychle roste, kapacity pro jeho sběr a recyklaci zaostávají – odhaduje se, že 40–60 % odpadu zůstává neodebráno. Tato situace má přímé dopady na životní prostředí, zdraví obyvatel i místní ekonomiku. Národní plán boje proti plastům 2024–2030 proto klade důraz na snižování spotřeby plastů a systematické zlepšování odpadového hospodářství. Proto odstartoval projekt, který se na tuto problematiku zaměřuje. Během dvoutýdenní mise v provinciích Savannakhet a Thakhek zahájil tým z Fakulty tropického zemědělství sběr dat, který bude podkladem pro realistická a udržitelná řešení nakládání s plasty.

Misi realizovali doc. Hynek Roubík, dr. Jan Staš a Antoine Bercy z divize BioResources and Technology Fakulty tropického zemědělství ve spolupráci se Savannakhet University, Caritas Czechia a Catholic Relief Services (CRS). Partnerství kombinuje vědeckou expertizu s praktickými zkušenostmi z lokálního rozvoje, aby výzkum přesně odrážel reálné podmínky na místě.

Během pobytu tým spolupracoval s CRS a univerzitními partnery na finalizaci metodiky sběru dat, včetně doladění vzorkování, dotazníků a postupů auditu odpadů tak, aby přístup odpovídal realitě městských i venkovských komunit. Skupina zaměstnanců a studentů Savannakhet University byla vyškolená na sběr dat v terénu. Naučili

se provádět rozhovory v domácnostech, zaznamenávat spotřební vzorce a dokumentovat lokální praxi nakládání s odpady prostřednictvím praktických cvičení a pilotního testování.

„Sběr dat probíhal v několika fázích. Kombinovali jsme desk research, dotazníkové šetření v domácnostech, malých podnicích jako kavárny, restaurace, prodejny a podobně i na místních trzích, skupinové diskuse, hloubkové rozhovory s klíčovými informátory a základní analýzu zainteresovaných stran. Místní enumerátoři z partnerské univerzity prošli školením, které zahrnovalo úvod do problematiky, metodiku sběru vzorků, bezpečnostní protokoly; důraz byl kladen na zajištění kvality dat, ochranu důvěrnosti a procedury pro identifikaci chyb,“ přiblížil Jan Staš průběh výzkumu.

Po dokončení školení začal oficiálně sběr dat ve vybraných komunitách obou provincií. Personál CRS provázel vyškolené terénní pracovníky během prvních dní, aby zajistil konsistenci dat a hladký vstup do komunit. Předběžně pozorování ukazuje silnou závislost na plastových obalech, omezené služby sběru odpadu, ale také jasný zájem místních obyvatel i úřadů situaci zlepšit.

Tato mise představuje zásadní krok k vybudování pevného základu pro budoucí intervence. Kombinace lokálních znalostí s akademickou expertízou má přispět k efektivnějším a udržitelnějším řešením nakládání s odpady v Laosu. Další terénní práce a analýzy budou pokračovat v následujících měsících či letech, po nichž bude vypracována kompletní „baseline“ zpráva s doporučeními pro další fázi projektu.

„Tato terénní mise byla důležitým krokem k tomu, abychom porozuměli skutečným příčinám a dopadům plastového odpadu v místních podmínkách. Naším cílem není přinášet univerzální řešení, ale ve spolupráci s místními partnery hledat taková, která budou dlouhodobě

udržitelná a prakticky realizovatelná. Právě propojení vědy, terénního výzkumu a lokální zkušenosti považujeme za klíč k úspěchu,“ uzavírá docent Hynek Roubík, děkan FTZ ČZU v Praze a ředitel BioResources and Technology Division.

Doc. Hynek Roubík / dr. Jan Staš

Foto: J. Staš

Z odpadu zdroj: Jak projekt V-BIOCHAR pomohl farmářům v Kambodži i půdě

Jak proměnit zemědělský odpad v cenný zdroj, který pomáhá půdě, farmářům i klimatu? Odpověď přinesl projekt V-BIOCHAR (Vermicompost & Biochar Integration for Climate-Smart Farming), na němž se podílel tým BioResources & Technology division (BRT) z Fakulty tropického zemědělství České zemědělské univerzity v Praze. Projekt byl realizován v kambodžské provincii Pursat a během jednoho roku ukázal, že i jednoduchá řešení mohou mít výrazný dopad.

Půda pod tlakem, řešení na dosah

Kambodža dlouhodobě čelí degradaci půdy a vysoké závislosti na dovozu chemických hnojiv. Zároveň zde zůstává nevyužitý potenciál organického odpadu ze zemědělství – například rýžových otrub (vedlejší produkt při zpracování rýže), kukuřičných klasů nebo kokosových skořápek.

Projekt V-BIOCHAR tuto výzvu proměnil v příležitost. Ukázal, jak takové materiály využít přímo na farmách a vrátit je zpět do půdy v podobě hodnotného zdroje.

Spojení dvou přístupů: biochar a vermikompost

Základem projektu bylo propojení dvou přírodních metod:

- **biocharu (biouhlu)**, který vzniká procesem pyrolýzy – zahříváním biomasy bez přístupu kyslíku,
- **vermikompostu**, tedy kompostu zpracovaného žížalami bohatého na živiny a mikroorganismy.

Tato kombinace zlepšuje strukturu půdy, zvyšuje schopnost zadržovat vodu i živiny a zároveň snižuje potřebu chemických vstupů.

Biochar navíc přispívá k dlouhodobému ukládání uhlíku v půdě a má tak potenciál snižovat emise skleníkových plynů ze zemědělství.

Projekt v provincii Pursat vůbec poprvé představil jednoduchou technologii výroby biocharu pomocí malých, cenově dostupných pecí využívajících lokální materiály.

Výsledky, které dávají smysl

Během realizace projektu se podařilo dosáhnout konkrétních a měřitelných výsledků:

- vzniklo **10 demonstračních míst** pro výrobu biocharu,
- bylo vyrobeno více než **6 tun biocharu** pro vlastní využití i prodej,
- náklady na chemická hnojiva se u zapojených farmářů snížily až o **74 %**,
- výnosy plodin vzrostly přibližně o **24 %**,
- příjmy farmářů se zvýšily o **35 %**,
- do aktivit se zapojilo více než **200 farmářů** a také **střední školy** v regionu.

Projekt zároveň podpořil vznik místních podnikatelských iniciativ – zejména mezi mladými lidmi a ženami – a ukázal, že i malé farmy mohou být inovativní a ekonomicky udržitelné.

Spolupráce, která funguje

Klíčem k úspěchu nebyla jen technologie, ale především spolupráce s místními komunitami.

„Práce přímo s místními farmáři byla jednou z nejsilnějších zkušeností celého projektu. Byli velmi zvědaví, vynalézaví a aktivně přicházeli s vlastními nápady, jak technologii výroby biocharu zjednodušit a přizpůsobit místním podmínkám. Nešlo o jednostranný přenos znalostí, ale o skutečnou spolupráci. Bez jejich zapojení, zkušeností a nadšení

by nebylo možné takový projekt úspěšně realizovat," říká Jan Staš, projektový manažer a technologický expert z FTZ ČZU. Projekt navíc vytvořil síť farmářů, kteří dnes své zkušenosti předávají dál – více než 40 producentům skupinám v regionu. „I malé projekty mají smysl, pokud reagují na reálné potřeby místních lidí a dávají jim nástroje, které mohou sami používat a dál rozvíjet," dodává.

Česká stopa v globálním kontextu

Projekt byl realizován organizacemi ADRA Česká republika a ADRA Cambodia ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a s podporou Rozvojového programu OSN (UNDP) a Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

„Právě propojení vědecké expertizy naší fakulty, praktických zkušeností neziskového sektoru a znalostí místního prostředí umožnilo vytvořit řešení, které je nejen funkční, ale i dlouhodobě udržitelné," říká děkan Fakulty tropického zemědělství docent Hynek Roubík, který spolupráci koordinoval.

Dlouhodobý dopad: od půdy ke klimatické odolnosti

Projekt V-BIOCHAR ukázal, že cesta k udržitelnému zemědělství nemusí vést přes nákladné technologie. Naopak – řešení může vzniknout z lokálních zdrojů, sdílených znalostí a spolupráce.

Díky využití zemědělských zbytků, podpoře cirkulární ekonomiky a posilování místních komunit přispívá projekt nejen ke zlepšení kvality půdy, ale i k vyšší odolnosti vůči změně klimatu a lepším životním podmínkám farmářů.

Fakulta tropického zemědělství ČZU v Praze tak znovu potvrzuje svoji roli instituce, která propojuje vědu, praxi a mezinárodní spolupráci a přináší konkrétní řešení pro udržitelnou budoucnost.

Ing. Jan Staš, Ph.D.

Ochrana největší antilopy světa pokračuje: Nové partnerství navazuje na 25 let výzkumu

Dlouhodobý výzkum a ochrana největší antilopy světa dosáhly dalšího významného milníku.

Dne 19. února byla podepsána nová dohoda o spolupráci mezi organizací Antelope Conservation a senegalskou správou národních parků Direction des Parcs Nationaux du Sénégal (DPN).

Partnerství posiluje česko-senegalskou spolupráci při ochraně ohrožených druhů a navazuje na více než čtvrt století výzkumu, který je úzce spojen s odborníky z Fakulty tropického zemědělství ČZU.

Projekt zaměřený na ochranu antilop v západní Africe patří mezi nejdéle trvající a nejvýznamnější výzkumné a ochranné aktivity spojené s fakultou. Dlouhodobě se soustředí především na ochranu kriticky ohrožené antilopy Derbyho – největší antilopy na světě – a na ochranu biodiverzity v savanách západní a střední Afriky.

Nově podepsaná dohoda potvrzuje úspěšnou spolupráci mezi partnery a otevírá prostor pro její další rozvoj. Podporu partnerství vyjádřila také ambasáda České republiky v Dakaru, která dlouhodobě přispívá k rozvoji česko-senegalské vědecké a ochranné spolupráce.

V následujících letech se společné aktivity zaměří především na ochranu a výzkum ohrožených druhů, zejména antilop včetně antilopy Derbyho. Důležitou součástí spolupráce bude také monitoring volně žijících zvířat a posilování odborných i institucionálních kapacit v oblasti ochrany přírody.

Partnerství zároveň podpoří rozvoj vědecké a univerzitní spolupráce mezi Senegalem a Českou republikou a společné hledání finančních zdrojů pro dlouhodobé projekty zaměřené na ochranu biodiverzity.

„V tuto chvíli je před námi tvorba národní strategie pro ochranu antilopy Derbyho v Senegalu, což zahrnuje i detailní modelování možných

scénářů vývoje populace s ohledem na klimatickou změnu a stále rostoucí počet obyvatel v subsaharské Africe. Národní strategie ochrany antilopy Derbyho by v nejbližších letech měly vzniknout i v Kamerunu a Středoafričské republice. Cílem je ukázat cesty k dlouhodobému zachování největších antilop v chráněných oblastech i v oblastech využívaných lidmi včetně jejich potenciálu k trofejnímu lovu, což může mít velký ekonomický dopad na jejich ochranu,“ doplňuje předsedkyně spolku Antelope Conservation doc. Karolína Brandlová.

Spolupráce zároveň vytváří prostor pro zapojení studentů a mladých vědců, kteří díky terénnímu výzkumu získávají jedinečné zkušenosti přímo v afrických národních parcích.

Senegalské přísloví „Ndank ndank mooy japp golo ci ñaay“ – „Krok za krokem lze chytit opici v lese“ – připomíná, že právě dlouhodobá a systematická práce je základem úspěšné ochrany přírody. Nová dohoda tak představuje další důležitý krok v příběhu projektu, který už více než 25 let přispívá k ochraně jedinečné africké fauny i k rozvoji mezinárodní vědecké spolupráce.

doc. Karolína Brandlová

Na stáž za oceán

V říjnu na ostrově Curaçao vrcholí hnízdní období mořských želv. Právě tehdy je možné na plážích pozorovat nejen jejich líhnutí, ale i kladení vajec. Toto období je zároveň klíčové pro jejich ochranu, protože želvy jsou na souši obzvláště zranitelné. Právě s cílem pomoci s jejich ochranou jsem na ostrov odcestovala v rámci programu Erasmus+. Curaçao je součástí Nizozemského království, leží přibližně 65 km od severozápadního pobřeží Venezuely a patří do souostroví Malých Antil.

Do ochrany mořských želv jsem se zapojila prostřednictvím neziskové organizace Sea Turtle Conservation Curaçao, která se dlouhodobě věnuje monitoringu želvích populací a ochraně hnízd na vybraných plážích ostrova. Na stáž jsem vyrazila společně s kolegyní Adélou z katedry veterinárních disciplín, která zde zároveň realizovala svůj vlastní výzkum zaměřený na plísňová onemocnění vajec mořských želv.

Mezi hlavní aktivity dobrovolníků patří každodenní kontroly pláží, hledání nových hnízd a monitoring těch již nalezených. Ke každému hnízdu se zaznamenává datum nakladení vajec a předpokládaný termín líhnutí, také se každé pravidelně monitoruje a v případě potřeby se označí a oplotí. Po vylíhnutí se hnízda opatrně vyhrabávají a hodnotí se úspěšnost líhnutí. Zjišťuje se, kolik mláďat se dostalo ven, kolik vajec zůstalo nevyvinutých či napadených plísní a získávají se další data.

Organizace se zároveň věnuje i záchraně zraněných želv. Nejčastěji se

jedná o želvy s rybářskými háčky zaseknutými v těle, které je potřeba bezpečně odchytil a na souši jim háček odstranit. Občas může dojít i k vážnějším poraněním, způsobeným například lodními vrtemi a rychle jedoucími vodními skútry. V takových případech je nutné zranění ošetřit a zajistit želvám následnou péči a rehabilitaci. Rehabilitace probíhá v nádržích, kde je potřeba dohlížet na správný růst nebo srůstání poraněného krunýře. Na jednom z obrázků je zachycen proces vytváření dlahy karapaxu.

Zahraniční stáž bych doporučila každému, kdo o ní jen trochu uvažuje. Může to být zážitek na celý život a zkušenost, na kterou se nezapomíná. Erasmus navíc nemusí znamenat jen semestr strávený v učebnách, ale dá se strávit i v terénu nebo klidně na pláži u moře.

Anděla Šimečková & Adéla Švajná

Suchdolský Jeník na Gentské univerzitě

Sládcí pivovaru Suchdolský Jeník se v uplynulém roce zúčastnili stáže na Innovation Centre for Brewing & Malting, které je součástí Faculty of Bioscience Engineering na Gentské univerzitě v Belgii. V rámci výroby várky piva Belgian Tripel se naši sládcí seznámili s nejnovějšími technologickými trendy v oblasti pivovarnictví.

Stáž probíhala v novém, plně automatizovaném univerzitním pivovaru. Významnou zkušeností byla práce se sladivým filtrem, u nás stále poměrně neobvyklým řešením scezování sladiny. Novinkou byla také integrace vířivé kádě přímo do mladinové pánve, přímá injektáž páry jako způsob ohřevu a využití pokročilých senzorů, které v reálném čase sledují klíčové technologické parametry, jako jsou teplota, stupňovitost či obsah alkoholu. Stáž přinesla vhled do technologických specifik svrchně kvašených belgických piv a zároveň možnost seznámit se s provozem moderní mikrobiologické a analytické laboratoře, která je součástí univerzitního pivovaru.

Zdejší vědecký tým se zaměřuje na výrobu nealkoholických a nízkoalkoholických piv, využití nesladovaných obilovin a netradičních plodin, což jsou aktuální trendy i v českém pivovarnictví. Současně byla možnost předat pracovníkům hostujícího pracoviště zkušenosti s dekokčními rmutovacími postupy a výrobou spodně kvašených

piv typickými pro Českou republiku. Naši sládcí hodnotí mobilitu jako velmi přínosnou z hlediska odborného rozvoje, mezinárodní spolupráce i posílení povědomí o tomto pracovišti České zemědělské univerzity v Praze a o možnostech programu Erasmus+.

Po návratu z Belgie Suchdolský Jeník zazářil na prestižní mezinárodní degustační soutěži Golden Bohemia, kde se utkaly malé i velké pivovary z celého světa. Za svůj Světlý ležák získal zlatou medaili a zároveň byl oceněn Bronzovou korunou za celkovou kvalitu všech pivních stylů. Golden Bohemia je jedinečná degustační soutěž v Česku s mezinárodní porotou a podporou European Beer Consumers Union, považovaná za „prestižní světovou soutěž“. Hodnotí se zde široké spektrum pivních stylů od klasických českých ležáků a výčepních piv přes pšeničná piva až po moderní styly, jako jsou IPA, NEIPA, stouty, kyseláče či nealkoholická piva.

TF

Sportovcem roku ČZU 2025 je podruhé v řadě Josef Dostál

Rostoucí oblibu ankety o nejlepšího sportovce ČZU, kterou univerzita vyhlašuje každý rok, dokládá i 55 přihlášených sportovců. Všichni se mohou pochlubit dobrými výkony, a tak to pro porotu nebylo snadné rozhodování. Vzhledem k loňským úspěchům i vysokému státnímu vyznamenání byl jasným favoritem rychlostní kanoista Josef Dostál. Zopakoval si tak svůj loňský triumf.

Oceňování nejlepších sportovců univerzity se vždy odehrává na slavnostním večeru v aule ČZU. Letos to bylo v pondělí 27. dubna, ceny poprvé ve funkci rektora předával Michal Lošťák a o nezapomenutelný hudební zážitek se postarali Jana Kirschner a Robert Balzar Trio.

Hlavní organizátor ankety o nejlepší sportovce ČZU, vedoucí Katedry tělesné výchovy Dušan Vavrla připomněl, že ač minulý rok nebyl olympijský, naši sportovci dosahovali vynikajících výsledků. „Jeden z těch špičkových se bohužel nemohl ankety zúčastnit. Jan Zabystřan zazářil ve

Světovém poháru alpského lyžování, ale nesplnil podmínku, že zároveň musí studovat – měl přerušeno studium na FLD,“ podotkl Dušan Vavrla a dodal: „Těší mě, že je na ČZU tolik sportujících studentů. Patříme mezi univerzity, které mají ve svých řadách nejvíce vrcholových sportovců.“

Několikanásobný mistr světa a olympijský šampion Josef Dostál je se 148 body opět zlatý. Se 130 body ho na stříbrné pozici následuje paraglidistka Karolína Koudelová. Veslařka Pavlína Flamíková se 105

body získala bronz. Anketě tentokrát vévodili rychlostní kanoisté, první dvacítka je z poloviny tvořena právě jimi. Zvláštní cenu pro nejlepšího sportovce s handicapem si již tradičně odnáší beachvolejbalista Jan Židek. Novinkou je cena za mimořádný sportovní výkon 2025 pro dva zaměstnance ČZU. Získali ji Klára Burdová, dálková běžkyně a ultramaratonkyně, a Václav Suchánek, který se věnuje automobilovému sportu veteránů.

Sportovec ČZU za rok 2025, student PEF **Josef Dostál**, byl mezi 48 osobnostmi vyznamenanými 28. října 2025 prezidentem ČR Petrem Pavlem. Sportovní triumfy rychlostního kanoisty, který se na kajaku stal mnohonásobným mistrem světa, olympijským vítězem a je držitelem čtyř dalších olympijských titulů, tak korunovalo vysoké státní vyznamenání, prezidentská medaile Za zásluhy o stát v oblasti sportu. I to je důvod, proč porota Josefa Dostála opět vybrala za Sportovce roku ČZU. Gratulujeme! Jeho životní motto „*Nejen žít, plouti je nutno*“ stojí za dlouhou řadou sportovních úspěchů. Zatím posledním je titul z Milána 2025, kde na pětisetmetrové trati vybojoval své sedmé zlato z mistrovství světa.

Naprostým unikátem v letošní anketě je paragliding – sport, který si zvolila studentka Fakulty lesnické a dřevařské **Karolína Koudelová** a který jí vynesl na absolutní vrchol. V loňském roce se dočkala dvojnásobného triumfu, když zazářila na 13. FAI mistrovství světa v přesnosti přistání v Turecku hned ve dvou kategoriích. Vybojovala zlato mezi ženami i mezi juniory a celkově skončila na skvělém 4. místě mezi 140 piloty ze 36 zemí. Na ČZU jí tento obrovský úspěch vynesl stříbrnou pozici v klání o nejlepší sportovce univerzity.

Stálíci v této anketě je veslařka **Pavλίna Flamíková**, studentka FLD, která si i letos svými výkony vybojovala třetí pozici mezi TOP sportovci ČZU. Může za to mimo jiné její úspěch ve světovém poháru ve Varese, kde spolu s Annou Šantrůčkovou potvrdily pověst aktuálně nejlepší české posádky a obsadily třetí místo. Dokázaly tak ještě vylepšit své umístění z nedávného mistrovství Evropy, kde skončily šesté.

Lenka Prokopová

Sportovec roku 2025 na ČZU / TOP TEN

1.	Josef Dostál – rychlostní kanoistika	PEF	148 b.
2.	Karolína Koudelová – paragliding	FLD	130 b.
3.	Pavλίna Flamíková – veslování	FLD	105 b.
4.	Zbyněk Pták – rychlostní kanoistika	FŽP	104 b.
5.	Ondřej Němeček – florbal	PEF	73 b.
6.	Kamila Šimová – rychlostní kanoistika	IVP	62 b.
7.	Tomáš Sobíšek – rychlostní kanoistika	FŽP	51 b.
8.	Jan Čejka – hokejbal	PEF	48 b.
9.	Aleš Tláskal – volejbal	PEF	46 b.
10.	Klára Ticháčková – sportovní střelba	FLD	43 b.

Zvláštní cena rektora pro nejlepšího handicapovaného sportovce

Jan Židek – beachvolejbal	PEF
----------------------------------	-----

Mimořádný sportovní výkon 2025 – zaměstnanci ČZU

Klára Burdová – dálkové běhy, ultra maratony	Rektorát
Václav Suchánek – automobilový sport veteránů	FAPPZ

Hokejisté si letos polepšili. Příští rok cílí na finálovou čtyřku

ČZU Farmers v letošní sezoně zaznamenali výrazný posun a v celkovém pořadí obsadili šesté místo. Budování vlastního týmu se tak začíná vyplácet a jeho vedení už mluví o vyšších cílech. Pozitivní zprávou je i zájem fanoušků, především o pražská univerzitní derby, která patří k nejatraktivnějším zápasům celé soutěže.

Samostatný hokejový tým ČZU vznikl teprve v roce 2024, přesto v univerzitní lize není jen do počtu. Ve své první sezoně sice skončil předposlední a do play-in nepostoupil, letos ale udělal výrazný krok vpřed, když se dostal až do druhého kola vyřazovací části a překonal předsezonní očekávání. Tým navíc během ročníku ukázal, že dokáže držet krok i s papírově silnějšími soupeři.

„Po sportovní stránce byl klíčový progres týmu během ročníku. Vrcholem pro mě byly dva zápasy proti Akademikům, které se nám podařilo vyhrát, včetně toho v play-in. Silným momentem byla také série tří vítězství v řadě zakončená výhrou v Českých Budějovicích,“ říká manažer týmu Tomáš Kadlec.

Farmers chtějí navázat na povedený závěr

Ve druhém kole vyřazovací části narazili Farmers na jednoho z hlavních favoritů ligy – UK Kings. Postup sice nevybojovali, ale soupeře dokázali potrápit. *„Ukázali jsme bojovnost a dostali je pod tlak, třeba když jsme snížili na 3:2. Bohužel jsme inkasovali ještě před koncem třetiny, což byl klíčový moment,“* hodnotí Kadlec s tím, že v týmu celkově panuje s letošními výsledky spokojenost.

Pozitivně sezonu vnímá i vedení univerzity. *„Závěr sezony se povedl. To už nebyly, řečeno slovy klasika, ty první vlaštovky, kdy měl na mysli tu*

pěknou čtyřku z dusíku. Ten závěr ukázal, že příští rok může být ještě lepší. Teď musíme potvrdit, že nejde o náhodu, ale o výsledek systematické práce,“ říká rektor ČZU Michal Lošťák.

Podle manažera Tomáše Kadlece chtějí Farmers v příští sezoně navázat na letošní šesté místo a posunout se až do Final Four.

Fanoušky táhnou derby

Hokejisty může těšit i solidní návštěvnost. Domácí utkání sleduje pravidelně přes 400 diváků, největším lákadlem jsou ale pražská derby v rámci Bitvy o Prahu. Ta přitahují více než 9000 fanoušků a nabízejí i doprovodný program včetně afterparty.

Farmers mají pro příští sezonu stabilní jádro týmu, přesto vítají i nováčky. *„Kádr chceme spíše doplnit než výrazně obměnit. Většina týmu zůstává pohromadě, což považujeme za velkou výhodu,“* říká Kadlec.

Příprava začala už v polovině května mimo led. Na led se tým vrátí v srpnu, kdy proběhnou i testy nových hráčů. Zájemci se mohou hlásit na webu farmers.czu.cz.

Jakub Kotalík
Foto: farmers.czu.cz

Královna sportů zažívá na ČZU svůj comeback

Nový kabát pro atletickou dráhu

Vloni na podzim proběhla ve sportovním areálu Katedry tělesné výchovy ČZU po 15 letech rekonstrukce tartanového povrchu atletického oválu. Na celé čtyřstovkové běžecké dráze byl kompletně proveden nový nástřík tartanového povrchu a současně se podařilo znovu vybudovat další sektory pro atletické disciplíny, jako jsou skok vysoký, rozběžiště pro hod oštěpem a kruh pro vrh koulí a hod diskem.

Rekonstrukci zorganizovala KTV za finanční pomoci univerzity. Atletická dráha slouží nejen studentům při hodinách tělesné výchovy při výuce atletiky a kondičního běhu a oddílům TJ ČZU ke kondiční přípravě, ale po celý rok i ostatním zájemcům z řad zaměstnanců univerzity, některých okolních škol i široké veřejnosti. Na novém sektoru pro skok vysoký kromě atletiky též probíhá v teplých jarních měsících výuka jógy, posilování a zdravotní tělesné výchovy. Při využití venkovního workoutového hřiště může probíhat ve venkovních prostorech kompletní rozvoj kondice studentů i ostatních sportovců.

Venkovní sportovní areál tak dostal nová sportoviště a můžeme konstatovat, že splňuje nároky pro kvalitní sportovní přípravu a současně dotváří obraz moderní univerzity. Venkovní sportoviště dnes v sobě zahrnují atletický tartanový ovál a přilehlé sektory, kvalitní travnaté fot-

balové hřiště, tréninkové hřiště s umělým povrchem, hřiště pro kondiční přípravu (workout), čtyři tenisové kurty s tenisovou halou, tři venkovní antukové volejbalové kurty a dva pískové kurty pro plážový volejbal.

Celý tento areál vyžaduje celoroční náročnou údržbu, o kterou se společnou prací starají Katedra tělesné výchovy, Tělovýchovná jednota ČZU a Sportcentrum ČZU.

Atletická příprava

Po letech stagnace nastal na ČZU opět rozvoj atletiky u studentů i dětí předškolního věku jako důležité součásti formování sportovní všestrannosti. Po dvou dekádách byl v roce 2021 pod vedením odborného asistenta Michala Štohanzla obnoven a založen oddíl atletické přípravy, který zaplnil dosud chybějící sportovní aktivity v této lokalitě.

Příprava si brzy získala velký zájem dětí z rodin zaměstnanců univerzity i obyvatel Suchdola a přilehlých oblastí. Původní skupina o 22 dětech se postupně rozrostla v plnohodnotný atletický oddíl, který dnes zahrnuje šest tréninkových skupin a blíží se hranici sta členů. Dvakrát týdně zde trénují děti od předškolního věku až po mladší žáky (11–13 let). Ti se již účastní oficiálních soutěží družstev v rámci Pražského atletického svazu. Činnost oddílu však zdaleka nekončí u pravidelných tréninků a účasti na soutěžích. Pro děti pořádáme také vlastní oddílové akce, jako jsou Atletický čtyřboj, přespolní běh v rámci Běhu o pohár rektora nebo halová soutěž ve skoku do výšky „Suchdolské kůzle“. Zároveň se děti z oddílu pravidelně zúčastňují významných atletických akcí v Praze – mimo jiné Memoriálu Josefa Odložila. Oddíl také pořádá přednášky pro děti a jejich rodiče, naposledy na téma výživy mladých sportovců. Fungování oddílu je úzce spjato s podporou Katedry tělesné výchovy ČZU a TJ ČZU, které zajišťují potřebné zázemí a organizační podmínky. Významnou roli zároveň mají studenti ČZU. Ti se jako trenéři podílejí na vedení tréninků a celkovém chodu atletické přípravy.

Michal Štohanzl, KTV

Strhující úspěch basketbalistů ČZU: Mužský tým je novým akademickým mistrem ČR

Čtyři nejlepší univerzitní basketbalové týmy republiky – Česká zemědělská univerzita, Masarykova univerzita, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně a Ostravská univerzita – se v severomoravské metropoli utkaly ve dnech 30. dubna a 1. května o zlato. Z nelítostných soubojů vyšel jako vítěz mužský tým ČZU v Praze a stal se novým mistrem Univerzitní basketbalové ligy.

Mužské části ligy se v sezoně 2025/2026 zúčastnilo 16 týmů ve čtyřech skupinách. ČZU byla vylosována do Divize A společně s UK Praha, VŠE Praha, ZČU Plzeň a JU České Budějovice. Skupinu jsme vyhráli vítězstvím v sedmi utkáních z osmi. Vyvrcholením zápasů naší skupiny byl basketbalový boj o Prahu – dvojzápas s Univerzitou Karlovou na Folimance. V obou utkáních jsme za divácké podpory studentů ČZU porazili UK po výsledcích 103:74 a 93:74. Z prvního místa skupiny jsme postoupili do čtvrtfinále play off a narazili na ČVUT Praha. V tomto dvojzápase jsme po výsledcích 83:91 venku a 95:77 doma postoupili do závěrečného turnaje nejlepších čtyř týmů. Final Four se uskutečnilo 30. dubna a 1. května v Ostravě. V semifinále jsme se utkali s domácími. Po vyrovnaném poločase jsme strhli vítězství na svoji stranu dobrým výkonem ve druhé půli a zvítězili 90:73. Finále jsme v zaplněné hale Tatronu vyhráli nad MUNI Brno shodným výsledkem 90:73. A tím jsme se podruhé v historii stali akademickými mistry ČR. Závěrečný turnaj byl vyvrcholením celoroční soutěže, v níž jsme odehráli 12 utkání a sestavou prošlo přes 20 hráčů pod vedením trenéra Radka Švejgara z KTV. Všem je potřeba poděkovat za poctivý přístup k reprezentaci univerzity a zejména vyzdvihnout špičkové výkony nejlepšího hráče závěrečného turnaje Dalibora Vlka (FŽP), MVP finále Tomáše Palase (FŽP), Adama Koláře (FŽP), Matěje Šafaříka (FŽP) a všech ostatních. Do Univerzitní ligy žen se přihlásilo i družstvo ČZU. Postoupily ze skupiny do čtvrtfinále, kde ve dvou zápasech nestačily na studentky VŠE Praha, které nakonec celou soutěž vyhrály. Mezi opory týmu patřily hlavně Kamila Knopová (PEF), Adéla Zápotocká (PEF) a reprezentantka ČR Monika Fučíková (PEF).

KTV

Univerzitní volejbalová liga

ČZU přihlásila do Univerzitní volejbalové ligy v akademickém roce 2025/2026 družstvo mužů i žen. Obě družstva byla nalosována do skupiny severní Morava, což bylo velmi náročné z pohledu cestování k jednotlivým turnajům, které se vždy odehrávaly v Ostravě.

V této skupině jsme měli za soupeře severomoravské univerzity OU Ostrava, VŠB-TUO Ostrava a UP Olomouc. Po sérii turnajů postoupily vždy první dva týmy do vyřazovací fáze play-off. Ženskému týmu ČZU unikl postup, když naše studentky skončily těsně na třetím místě. Muži ČZU svoji skupinu suverénně vyhráli a postoupili do bojů play-off, kde se ve čtvrtfinále utkali s VUT Brno o postup mezi nejlepší čtyři univerzitní týmy republiky. Čtvrtfinálové dvojutkáni nabídlo velmi vyrovnané boje, kdy v obou zápasech zvítězili těsně Brňané vždy až v rozhodujícím pátém setu. Po výsledcích dvakrát 2:3 postoupilo do závěrečného turnaje Final Four VUT Brno. Muži se tak umístili na 5.–8. místě celkového pořadí. Reprezentaci ČZU tvořili hráči hrající 1. ligu (druhou nejvyšší soutěž v ČR). Největší počet z nich působí přímo v TJ ČZU Praha, jako například Jan Židek

(PEF), Šimon Melichárek (FLD), Vojtěch Stříbrný (FTZ) a Kryštof Holeček (PEF). V ženském týmu patřily mezi nejlepší hráčky Barbora Pospíšilová (FŽP), Adéla Nečesaná (PEF) a Sára Bohunická (IVP). Celkem se univerzitní volejbalové ligy zúčastnilo 19 univerzit z celé České republiky.

Michal Novák, KTV ČZU

Dokumentární film Stavby s vůní dřeva

Nový dokument Fakulty lesnické a dřevařské ČZU ukazuje cestu dřeva z českých lesů do moderních staveb a možnosti jeho využití v moderním stavebnictví.

Dřevo je přirozenou součástí české krajiny i stavební tradice. Dokumentární snímek **Stavby s vůní dřeva**, který vznikl na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze, sleduje jeho proměnu od lesní produkce přes pilářské zpracování až po výrobu moderních konstrukčních prvků, jako jsou CLT panely, KVH či BSH hranoly.

Dokument představuje konkrétní realizace i zkušenosti investorů a uživatelů. Odpovídá také na časté otázky týkající se požární bezpečnosti, akustiky či vlhkosti a připomíná význam výzkumu. Odborníci zdůrazňují, že dřevo je obnovitelným materiálem s nízkou uhlíkovou stopou, který spojuje estetiku, zdravé prostředí a technologickou vyspělost. Film tak nenabízí

jen pohled do zákulisí stavebního procesu, ale i inspiraci pro udržitelnou budoucnost architektury.

Za scénářem a režii stojí dokumentaristka Jana Škopková, hlas filmu propůjčil herec Matěj Anděl, odbornými garanty jsou Radim Löwe a Aleš Erber. Produkcí zajistil tým lifeREPORT production vedený Reném Šírem. Film měl premiéru 25. ledna na PRIMA ZOOM, kde jsme ho mohli vidět také v repríze 28. ledna. Poté byl uveden na několika mezinárodních filmových festivalech. Nyní už se můžeme jen těšit, že bude brzy veřejně dostupný na oficiálním YouTube kanálu Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze.

Ing. Radim Löwe, Ph.D.

Semináře projektu TRANSFER Danube

Na katedře využití strojů Technické fakulty probíhá řešení mezinárodního projektu TRANSFER Danube, který se zaměřuje na vývoj systému pro monitoring agroklimatických rizik v Podunajském regionu.

Na seminářích v listopadu ve Znojmě a v únoru v Mělníku představili Petr Šařec a Václav Novák projekt zástupcům cílových skupin, například zemědělcům, zástupcům veřejné správy a odborným institucím. Seminářů se zúčastnil také Tomáš Gago ze Zemědělského svazu ČR, který je partnerem projektu.

Cílem bylo zvýšit povědomí o projektu a současně získat podněty z praxe. Důležitou část programu proto tvořila otevřená diskuse o dopadech klimatických extrémů na hospodaření a možnostech adaptace. Účastníci vyplnili dotazníky, jejichž výsledky budou využity při dalším rozvoji připravované e-platformy a dalších výstupů projektu.

Děkujeme všem za zpětnou vazbu, díky níž může být projekt co nejvíce přínosný pro zemědělskou praxi.

Vyhlášení soutěže Stavby s vůní dřeva

Studentská soutěž Stavby s vůní dřeva má za sebou 12. ročník, poprvé za spoluorganizace Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v Praze a společnosti PRO VOBIS. Přihlásilo se 50 projektů z českých i slovenských škol, které nabídly tradiční i moderní pojetí dřevostaveb. Odborná porota i veřejnost vybíraly vítěze v kategoriích malých a velkých staveb. Studenti si rozdělili 120 000 korun a získali i věcné ceny.

Vyhlášení proběhlo na konferenci ADMD WOOD CAMP LIVE v Brně, kde ocenění předávali spolu s panem děkanem FLD profesorem Marušákem i zástupci partnerských firem. Organizátoři hodnotí tento ročník jako mimořádně přínosný nejen díky kvalitě studentských návrhů, ale také vzhledem k velkému zájmu škol o spolupráci.

Památník profesora Matyáše

Dne 14. listopadu 2025 byl ve spolupráci s Lesy ČZU v univerzitních lesích slavnostně odhalen památník prof. Dr. Ing. Karlu Matyášovi, významné osobnosti českého lesnictví, emeritnímu děkanovi a dlouholetému pedagogovi lesnické fakulty.

Nový památník se stane trvalou připomínkou odborného i lidského odkazu profesora Matyáše, jenž se celý profesní život věnoval lesnictví a výchově generací lesníků. Odhalením památníku Fakulta lesnická a dřevařská a Lesy ČZU symbolicky vyjádřily úctu a vděčnost za jeho přínos českému lesnictví i akademické obci. K této příležitosti byla také vydána kniha Pocta prof. Matyášovi, která popisuje jeho život, profesní kariéru i vzpomínky jeho někdejších kolegů.

Výstava Umění zachování přírody

Jak se z živočicha stane výukový exponát a z vědeckého pozorování umělecké dílo? Odpověď nabídla výstava Umění uchování přírody, která byla do 24. dubna k vidění v Galerii ČZU v 1. patře Knihovny ČZU. Představila práce studentů programu Konzervace přírodnin a taxidermie Fakulty lesnické a dřevařské ČZU.

Návštěvníci si mohli prohlédnout téměř 150 exponátů – od dermoplastik a kosterních preparátů přes entomologické sbírky až po vědecké kresby. Nechyběly ani moderní metody jako plastinace (konzervace tkání pomocí polymerů), lyofilizace neboli sušení mrazem či diaphonizace, při níž kostra díky speciálním barvivům „září“. Výstava propojila vědu, výtvarné umění i nové technologie a ukázala, jak lze přírodu zachytit a uchovat pro výuku, výzkum i veřejnost.

Pestrá krajina - ocenění pro zodpovědné

Aula ČZU se 12. února 2026 již poosmé stala dějištěm konference Asociace soukromého zemědělství ČR, která ve spolupráci s Fakultou životního prostředí v rámci programu Pestrá krajina oceňuje zodpovědný přístup sedláků k hospodaření.

Letošními laureáty ocenění jsou farma Chumecký mlýn z Plzeňska, rodinná farma Helmovi z šumavského podhůří, farma Biokráva, s. r. o. z Frýdlantského výběžku, Statek Zbyslav z předhůří Šumavy, květinová a bylinková biofarma Vitenplant z Rakovnícka a rodinná farma Nováčkových (Farma ve vsi) z Ostravska. Oceněným blahopřejeme a přejeme mnoho úspěchů v jejich další snaze o udržitelný dlouhodobý rozvoj krajiny a venkova.

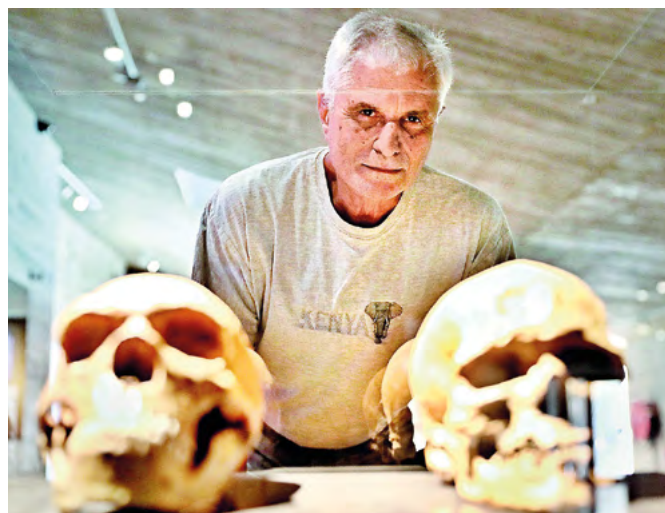

Kniha Paleolit českých zemí

Jitka Horáčková z katedry plánování krajiny a sídel Fakulty životního prostředí je spoluautorkou knihy „Paleolit českých zemí. Proměny přírody, lidí a kultur“, kterou vydalo nakladatelství Academia. Jako specialista se věnovala zejména prvnímu oddílu knihy, který čtenářům představuje proměny přírody v období 2,6 mil. let až 11,7 tis. let před současností, tedy v pleistocénu.

Kniha pojednává o strategické poloze střední Evropy, kde se potkávaly populace dávných lidí a docházelo k prolínání uměleckých stylů stejně tak jako dobových technologických inovací. Autoři v čele s profesorem Jiřím A. Svobodou rozšiřují znalosti o moderní a progresivní disciplíně, jako je například paleogenetika člověka, ale doplňují informace i o dalších skupinách organismů obývajících region.

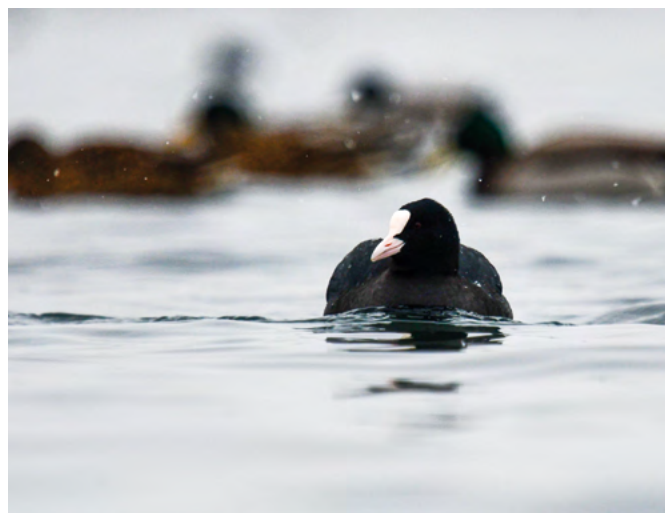
Foto: Anna Vavříková

Vodní ptáky ornitologové sčítají již 60 let

Stovky českých ornitologů a desetitisíce dalších ve 189 zemích světa letos o víkendu 17. a 18. ledna vyrazily sčítat vodní ptáky na řeky, rybníky, přehrady, mořská pobřeží, ledová jezera i tropické mangrovy. Všichni se tak zapojili do celosvětově nejstaršího a nejrozsáhlejšího projektu tzv. občanské vědy (citizen science) – mezinárodního sčítání vodních ptáků, které letos slaví 60 let své existence.

Projekt International Waterbird Census přináší cenné údaje o dlouhodobých změnách populací vodních ptáků a významně přispívá i k ochraně samotných mokřadů. Sčítání v Česku tradičně organizuje Fakulta životního prostředí ČZU v Praze jako součást mezinárodního projektu koordinovaného organizací Wetlands International.

ČZU součástí Českého arktického konsorcia

Na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích se 6. března 2026 sešlo ustavující zasedání Českého arktického vědeckého konsorcia (CASC). Zástupci osmi českých univerzit a výzkumných institucí včetně ČZU schválili zakládající dokumenty a zvolili své vedení v čele s předsedou doc. Jiřím Bártou. Konsorcium má za cíl posílit excelenci a mezinárodní viditelnost českého arktického výzkumu. CASC bude také koordinovat zapojení českých institucí do aktivit mezinárodních vědeckých organizací jako je International Arctic Science Committee, podporovat vzdělávání a zapojení mladých vědců do arktického výzkumu a přispívat k přípravě české účasti na připravovaném Mezinárodním polárním roce. Jednou z konkrétních novinek je zapojení týmu Romana Jurase (FŽP) do mezinárodního projektu CryoSCOPE financovaného z programu Horizon Europe.

GAČR hodnotí vysoko projekt prof. Komárka

Grantová agentura ČR v závěrečné zprávě vyhodnotila jako vynikající projekt děkana FŽP prof. Michaela Komárka s názvem Porovnání účinnosti inovativních nanosorbentů pro kovy a metaloidy v půdách kontaminovaných hutní činností: Geochemický a ekotoxikologický přístup. Místa odvěkého zpracování kovů jsou znečištěna emisemi škodlivých chemikálií, které pronikají do vody a půdy. Přes rostliny v konečném důsledku mohou kontaminovat celý potravní řetězec. Tým vedený prof. Komárkem se zaměřil na studium látek, které dokážou kontaminanty pevně vázat. V rámci dlouhodobých laboratorních i terénních experimentů testovali, jak rizikové prvky dokážou stabilizovat železné nanočástice. Tzv. stabilizace, kdy dojde k znehybnění znečišťujících látek v půdě, je totiž účinnou a zároveň environmentálně šetrnou metodou.

Mezinárodní vědecká konference EDUCO

ČZU hostila 17. dubna 21. mezinárodní vědeckou konferenci EDUCO, na jejíž organizaci se podílel Institut vzdělávání a poradenství spolu s PřF UK v Praze a UKF v Nitře. Nosným tématem byly biotechnologie a potravinové zdroje budoucnosti v kontextu udržitelného rozvoje: Náměty pro inovaci výuky přírodovědných a odborných předmětů. Úvodní plenární přednášky Kvalita a bezpečnost nových potravin se zhostila prof. Lenka Kouřimská (FAPPZ). Tematické zaměření sekcí se týkalo didaktických aspektů a pedagogické praxe v přípravě učitelů, role učitele, koordinátora, perspektivy přípravy učitelů na vysokých školách, environmentální výchovy jako průřezového tématu a jeho realizace na různých úrovních: národní, krajské i školní, digitalizace výuky a využití AI ve vysokoškolském vzdělávání. Součástí programu byla prohlídka Potravinářského pavilonu.

Obsah

3 / Úvodní slovo

- Inspirativní lidé, zážitky vědy a události, jimiž žijeme

4 / Z akademického života

- Nový rektor ČZU převzal insigne svého úřadu
- Jak to vidí Michal Lošťák: „Univerzita má být kotvou a majákem v rozbouřených časech“
- Slovo mají prorektori ČZU

10 / Alumni

- Fajn lidi, smysluplné projekty a cestování po světě – to jsou ty příjemnější vzpomínky na Zoo Praha. Nyní se tam Lenka Poliaková vrací v nové pozici
- Kateřina Lagner Zimová: „Přála bych si, aby ekologie byla víc vnímána jako parťák rozvoje, ne jako jeho překážka“
- „Každý by měl vyjet do zahraničí nebo se zapojit do mezinárodní spolupráce. Je to obohacující zkušenost,“ míní absolvent ČZU Roman Klepetko
- Afrika očima dobrodruha Tomáše Vaňourka: Cesta, která nikdy nekončí
- Zootechnička Simona Jelínková vzkazuje studujícím: „Nevzdávejte to, nepolevujte a užívejte si to, stojt' to za to“
- Trocha historie nikoho nezabije – zvlášť ne absolventy ČZU

25 / Ze života univerzity

- Campus Sustainability Challenge 2026
- Busta krajináře Marečka vítá návštěvníky Libosadu, který sám stvořil
- Lesovna FLD: moderní zázemí pro studium a výzkum
- Děti univerzitních zaměstnanců mají v kampusu moderní zázemí
- Welcome Centre propojuje mezinárodní akademickou komunitu
- Novinky z podnikatelského inkubátoru Point One ČZU
- Ryzlink rýnský 2023 z Vinařství ČZU má zlato ze Salonu vín
- Mezinárodní vědecká konference zemí Visegrádu

34 / Lidé

- Vojtěch Kletečka, šéfkuchař s michelinskou zkušeností vaří v Potravinářském pavilonu ČZU

- „Mléko je stále v módě,“ míní legenda mlékárenství Jiří Kopáček. A má pro to mnoho důvodů 36
- Dvě disertační práce, dvě prestižní ceny: Jak pestrý je současný výzkum na PEF? 38

39 / Studium

- Inspirace z jihu Francie: Udržitelnost a tandemová výuka na středních zemědělských a lesnických školách 39
- Od Francie po Vietnam: studenti IVP sbírají zkušenosti napříč kontinenty 40

41 / Věda, výzkum, projekty

- Science: Vícerozlehčené pícní porosty produkují napříč klimatickým gradientem vyšší výnosy při nižším dusíkatém hnojení 41
- Jaký je stav mapování Evropy lidarem Plány prevence horka zachraňují tisíce životů 42
- Urbánní ekologie: města jako laboratoř biodiverzity 21. století 43
- Science: Intenzita zemědělství je příčinou zrychlování úbytku ptáků 44
- Inkubáze: Nová online platforma propojuje chovatele a vědce při umělém odchovu ptáků 45
- Pražský EOSC Networking spojil instituce hlavního města na ČZU 46
- Hector II: české pásové vozidlo „made in ČZU“ pomáhá hasičům na Ukrajině 47
- Inovativní cesty k odolným potravinovým systémům 48
- Konferenční seminář Údržba pro TOP manažery 49
- Veletrh Amper 2026 49
- Skrytá hrozba v zrnu obilí: Proč řešit volný asparagin a jak ho snížit 50
- Jak lumci manipulují chování pavouků: výzkum skupiny Polysphincta na ČZU 51
- AI interaktivní klimatické modely jako nástroj pro rozhodování: přenos českého know how v rámci mise UNDPi Moldova 52
- Vliv lesnického managementu na zásoby uhlíku v lesních půdách 53
- Jaký byl, je a bude stav lesních půd 54
- Strategické řízení v éře umělé inteligence: proměna výuky na PEF ČZU 55
- Umělá inteligence při studiu: tichý společník nebo hrozba pro akademickou férovost? 56
- AI, diverzita i české pivovarnictví. PEF hostila mezinárodní BIP programy 57
- Čeští vědci upozorňují na skryté riziko obchodu se zvířaty: chované druhy bývají určovány chybně 58

59 / Zahraničí

- Krajinou hor, levád a udržitelného byznysu. Taková byla letní škola na Madeiře 59
- Terénní mise v Laosu: zahájení výchozí studie o jednorázových plastech 61
- Z odpadu zdroj: Jak projekt V-BIOCHAR pomohl farmářům v Kambodži i půdě 63
- Ochrana největší antilopy světa pokračuje: nové partnerství navazuje na 25 let výzkumu 65
- Na stáž za oceán 66
- Suchdolský Jeník na Gentské univerzitě 67

68 / Sport

- Sportovcem roku ČZU 2025 je podruhé v řadě Josef Dostál 68
- Hokejisté si letos polepšili. Příští rok cílí na finálovou čtyřku 70
- Královna sportů začíná na ČZU svůj comeback 71
- Strhující úspěch basketbalistů ČZU: Mužský tým je novým akademickým mistrem ČR Univerzitní volejbalová liga 73

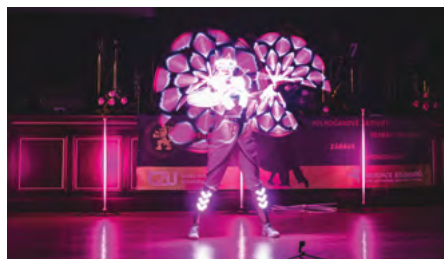
74 / Události v kostce

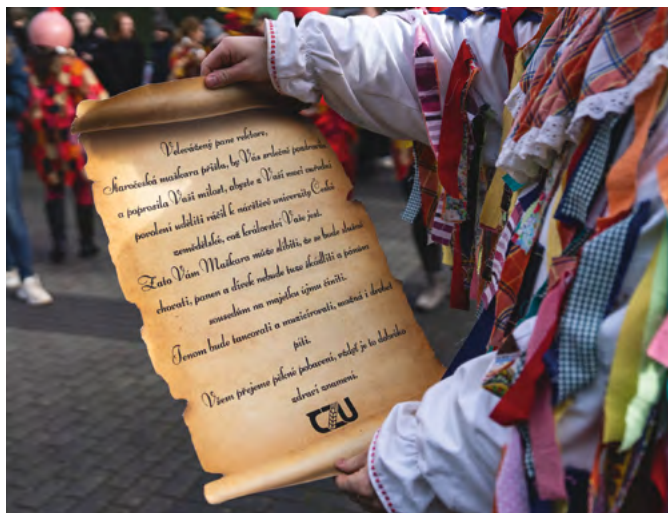

Ples ČZU: zlatý hřeb společenského života studentů i pedagogů

Tradiční slavnostní fanfára Trubačského půlkruhu Fakulty lesnické a dřevařské ohlásila oficiální začátek plesu, o který se postarali rektor Michal Lošťák a předseda studentské organizace Ondřej Bartušek. Slavnostní předtančení patřilo taneční formaci Starlet Brno. A pak už se rozpoutala zábava, která trvala až do ranních hodin.

V Majakovského sále hrály k tanci i poslechu kapely Golden Big Band Prague a Brand New Band, v Raisově sále pak byla příležitost „zapřít“ s kapelou Davida Krause, Jazz Busterzz či DJ Poma a DJ ZeeKee. K hlavní atrakci večera patřila světelná show Pyroterra. Poděkování patří všem organizátorům a partnerům, bez nichž by se ples ČZU nemohl uskutečnit.

Univerzitní masopust 2026: Rej maškar, zabijačkové pochoutky a nespoutaná zábava

Klíč od kampusu ČZU a s ním i povolení rozproudit naplno masopustní zábavu převzala staročeská maškara od rektora Michala Lošťáka na tučný čtvrtek, 12. února v poledne. To už ale průvod vyšňořených masek stačil obejít fakulty, vytrhnout jejich osazenstvo z každodenní rutiny a spořádat vše, co jim hostitelé nabídli. Lidová tradice sahající do předkřesťanských dob opět po roce vnesla neopakovatelnou atmosféru na akademickou půdu.

Hlavní zábava se odehrávala na centrálním náměstí u slunečních hodin. Kromě rozverného řádění nabídl celodenní program ukázky starých českých zvyků a tradic. Nechybělo bourání čuníka s možností nákupu rozbouraných částí, staročeská muzika k poslechu i tanci a zábavné scény v podání divadelního amatérského spolku Komedianti Domu dětí a mládeže Praha-Suchdol. K máni byly i české zabijačkové speciality z produkce Potravinářského pavilonu ČZU a na zapití poctivé studentské pivo Suchdolský Jeník. Zkrátka vše, co k masopustu patří. Tučný čtvrtek se tak zapsal do kalendáře univerzitních akcí z kategorie „must see“.

Foto: Petr Zmek